

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ, ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΗΣ
ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ**

Υπό
ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΦΩΤΙΟΣ

**Χανιά, Έτος
2018**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας, θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Δούμπο Μιχάλη για την πολύτιμη καθοδήγησή του, τις γνώσεις και την αμεσότατη βοήθεια που μου προσέφερε στη διάρκεια εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Ακόμα θα ήθελα να ευχαριστήσω τους κύριους καθηγητές Ζοπουνίδη Κωνσταντίνο και Ατσαλάκη Γεώργιο που δέχθηκαν να είναι στην εξεταστική επιτροπή.

Τέλος δεν μπορώ να παραλείψω τις ευχαριστίες μου για την αμέριστη υλική αλλά και ψυχολογική υποστήριξη από τους γονείς μου, Κατερίνα και Γιώργο καθ' όλη την διάρκεια του κύκλου σπουδών μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΟΨΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ	4
1.1. Εισαγωγή	4
1.2. Περιγραφή των προϊόντων του κλάδου	4
1.2.1. Πυρηνέλαιο	4
1.2.2. Πυρηνόξυλο	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	7
2.1. Παράγοντες που επηρεάζουν την αγορά πυρηνελαίου	7
2.2. Διάρθρωση του κλάδου της πυρηνελαιουργείας	7
2.3. Παρουσίαση επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνελαίου	8
2.4. Πωλήσεις επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνελαίου	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	12
3.1. Χρησιμότητα χρηματοοικονομικής ανάλυσης	12
3.2. Ανάλυση μέσω αριθμοδεικτών	13
3.3. Περιορισμοί της ανάλυσης με αριθμοδείκτες	14
3.4. Ενδιαφερόμενοι	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥ	18
4.1. Παρουσίαση αριθμοδεικτών	18
4.1.1. Δείκτες αποδοτικότητας	18
4.1.2. Δείκτες φερεγγυότητας	19
4.1.3. Δείκτες επίδοσης διαχείρισης	21
4.2. Χρηματοοικονομική ανάλυση επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνελαίου	22

4.2.1. Ανάλυση αποδοτικότητας επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνέλαιου	23
4.2.2. Ανάλυση φερεγγυότητας επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνέλαιου	30
4.2.3. Ανάλυση επίδοσης διαχείρισης επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνέλαιου.	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ PROMETHEE

5.1. Θεωρητική παρουσίαση της μεθόδου PROMETHEE	47
5.1.1. Προσεγγιστικές εκτιμήσεις βαρών	51
5.2. Εφαρμογή μεθόδου PROMETHEE	52
5.2.1. Αξιολόγηση με έμφαση στην αποδοτικότητα	54
5.2.2. Αξιολόγηση με έμφαση στην φερεγγυότητα.....	57
5.2.3. Αξιολόγηση με έμφαση στην επίδοση διαχείρισης	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....

.67

ΣΥΝΟΨΗ

Το πυρηνέλαιο αποτελεί παραδοσιακό προϊόν της χώρας μας. Η Ελλάδα ανήκει στους μεγαλύτερους παραγωγούς πυρηνέλαιου παγκοσμίως ενώ εξάγει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής. Το πυρηνέλαιο διατίθεται σε μορφή μπρούτο, κυρίως σε ραφιναρίες του εξωτερικού.

Ζήτηση

Η τιμή πώλησης του πυρηνέλαιου σε συνδυασμό με το διαθέσιμο εισόδημα και την τιμή άλλων υποκατάστατων προϊόντων επηρεάζει την ζήτηση των εν λόγω προϊόντων. Η τιμή του πυρηνελαίου λοιπόν παρουσιάζει διαρκής διακυμάνσεις, κυρίως λόγω μεταβολών που εμφανίζει η προσφορά (παραγωγή και αποθέματα). Η εκάστοτε παραγωγή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις καιρικές συνθήκες του κάθε τόπου.

Η ζήτηση του πυρηνέλαιου, αν και δεν συγκρίνεται με αυτή του ελαιολάδου, παρουσιάζει σταδιακή αύξηση. Αξίζει να σημειωθεί πως ενώ η ωφελιμότητα του συγκεκριμένου προϊόντος δεν προβάλλεται συχνά μέσω του διαφημιστικού κλάδου στην χώρα μας η χρησιμότητά του παραμένει μεγάλη. Πρόκειται ίσως για ένα παρεξηγημένο προϊόν της Ελληνικής υπαίθρου.

Προσφορά

Ο παραγωγικός τομέας του πυρηνελαίου αποτελείται από σχετικά μικρό αριθμό επιχειρήσεων ανά την χώρα των οποίων το μέγεθος και η δραστηριότητα ποικίλουν. Η διαδικασία παραγωγής, από την παραλαβή της πρώτης ύλης μέχρι την διάθεσή του τελικού προϊόντος, περιλαμβάνει διάφορα στάδια με υψηλό βαθμό περιπλοκότητας ενώ απαιτείται και μεγάλη τεχνογνωσία.

Το πυρηνέλαιο παράγεται από τα πυρηνελαιουργεία σε μορφή μπρούτο, δηλαδή σε μη βρώσιμη μορφή (βιομηχανοποιημένο λάδι), το οποίο ύστερα μεταφέρεται σε επιχειρήσεις επεξεργασίας, εξευγενισμού και τυποποίησης στο εξωτερικό αλλά και στην Ελλάδα. Ελάχιστα πυρηνελαιουργεία στον ελλαδικό χώρο διαθέτουν δικιά τους ραφιναρία, δηλαδή μονάδα για τον εξευγενισμό και την τυποποίηση, προκειμένου να επεξεργάζονται κατευθείαν το προϊόν τους.

Αγορά

Η Ελληνική παραγωγή πυρηνελαίου υπερκαλύπτει την εγχώρια ζήτηση, ενώ μεγάλες ποσότητες διατίθενται και σε χώρες του εξωτερικού. Η εγχώρια ζήτηση ωστόσο δεν είναι τόσο μεγάλη. Το ελληνικό κοινό φαίνεται να προτιμά ελαιόλαδο ή

άλλα σπορέλαια για κατανάλωση, τα οποία δεν προέρχονται από την ελληνική γη και αυτό ίσως οφείλεται σε ελλιπή ή λανθασμένη πληροφόρηση.

Το μέγεθος της παραγωγής πυρηνέλαιου εξαρτάται από το ύψος των παραγόμενων ελιών αλλά και της περιεκτικότητάς τους σε λάδι. Οι καιρικές συνθήκες επίσης επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό το μέγεθος της παραγωγής των ελαιόδεντρων και κατ' επέκταση την ποσότητα παραγωγής του πυρηνέλαιου. Κύριο χαρακτηριστικό του κλάδου αποτελεί η κυκλικότητα που παρουσιάζει, καθώς μια "καλή" ελαιοκομική χρονιά συνήθως συνοδεύεται από μία "κακή" έπειτα.

Επισημαίνεται ότι, για τον ευκολότερο υπολογισμό ή τυχόν προβλέψεις του παραγόμενου πυρηνελαίου από τους ενδιαφερόμενους, η παραγωγή πυρηνελαίου υπολογίζεται ως ένα ποσοστό της τάξης του 8% επι της ετήσιας ποσότητας ελαιολάδου.

Η Ισπανία, η Ιταλία και η Ελλάδα αποτελούν διαχρονικά τις μεγαλύτερες παραγωγούς χώρες πυρηνελαίου.

Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να σημειωθεί ότι κατά την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας κρίθηκε αδύνατη η συλλογή στοιχείων σχετικών με την παραγωγή πυρηνελαίου στην χώρα μας. Παρακάτω παρατίθενται στοιχεία για την εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου όπως προέκυψαν από την ιστοσελίδα του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου. Τα στοιχεία αφορούν την πενταετία 2012-2016 και είναι σωστό να υποθέσουμε ανάλογης τάξης μεγέθη για την εγχώρια παραγωγή του πυρηνελαίου στην Ελλάδα.

Πίνακας 0.1: Εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου (πηγή Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου)

Περίοδος	Ποσότητα (τόνους)	Μεταβολή (%)
2012	357,900	-
2013	132.000	-63,1%
2014	300.000	127,3%
2015	320.000	6,6%
2016	195.000	-39,1%

Αντίθετα δεν θα ήταν σωστό να συμπεράνουμε ότι η εγχώρια κατανάλωση πυρηνελαίου αντικατοπτρίζεται από την αντίστοιχη κατανάλωση του ελαιολάδου όπως φαίνεται στον Πίνακα 1.2., καθώς όπως προαναφέρθηκε το πυρηνέλαιο δεν αποτελεί τόσο διαδεδομένο προϊόν στην χώρα μας.

Πίνακας 0.2: Εγχώρια κατανάλωση ελαιολάδου (πηγή Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου)

Περίοδος	Ποσότητα (τόνους)	Μεταβολή (%)
2012	180.000	-
2013	140.000	-22,2%

2014	130.000	-7,1%
2015	140.000	7,1%
2016	105.000	-25,0%

Εισαγωγές - Εξαγωγές

Οι εισαγωγές που πραγματοποιούνται ετησίως σε ελαιόλαδο και πυρηνέλαιο είναι μηδαμινές όπως προκύπτουν από τους πίνακες του διεθνούς συμβουλίου ελαιολάδου. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η εγχώρια παραγωγή στα εν λόγω προϊόντα επαρκεί για να καλύψει την ζήτηση. Συνήθως οι εισαγωγές που πραγματοποιούνται σε ελαιόλαδο αφορούν προϊόντα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και γίνονται με σκοπό τη πρόσμειξη.

Στον αντίποδα, πραγματοποιείται πλήθος εξαγωγών ελαιολάδου και πυρηνέλαιου από την χώρα μας. Το ύψος των εξαγωγών εξαρτάται από το ύψος της εγχώριας παραγωγής, από την ζήτηση των χωρών του εξωτερικού αλλά και από το ύψος παραγωγής άλλων ελαιοπαραγωγών κρατών.

Οι εξαγωγές προς την Ευρωπαϊκή ένωση σχετίζονται με χύμα εμπόρευμα ενώ σε τρίτες χώρες προωθείται συνήθως τυποποιημένο προϊόν. Στο Πίνακα 1.3 παρουσιάζονται οι εξαγόμενες ποσότητες ελαιολάδου σε τόνους όπως προέκυψαν από την ιστοσελίδα του Διεθνούς Συμβουλίου Ελαιολάδου. Τα στοιχεία αφορούν την πενταετία 2012-2016 και το μέγεθος τους είναι ανάλογο με αυτό του εξαγόμενου πυρηνελαίου.

Πίνακας 0.3: Εξαγόμενο ελαιόλαδο (πηγή Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου)

Περίοδος	Ποσότητα (τόνους)	Μεταβολή (%)
2012	18.000	-
2013	15.700	-12,8%
2014	16.800	7,0%
2015	19.300	14,9%
2016	7.000	-63,7%

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα μελέτη εξετάζει τις επιδόσεις, τις τάσεις και τις προοπτικές του κλάδου της πυρηνελαιουργίας.

Αρχικά στα πρώτα δύο κεφάλαια παρουσιάζονται ορισμένα γενικά χαρακτηριστικά του κλάδου, παρέχονται πληροφορίες για την διαδικασία που ακολουθείται για την παραγωγή πυρηνελαίου και αναφέρονται παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα του προϊόντος. Στην συνέχεια, παρουσιάζονται στοιχεία για την ζήτηση του πυρηνελαίου και για τους παράγοντες που την επηρεάζουν. Ακόμα αναγράφονται συνοπτικά ορισμένα στοιχεία για τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την παραγωγή πυρηνελαίου στην χώρα μας με βάση τα οποία έγινε η ανάλυση. Στην συνέχεια ακολουθεί χρηματοοικονομική ανάλυση του κλάδου και εφαρμογή πολυκριτήριας ανάλυσης με χρήση αριθμοδεικτών. Τέλος παρατίθενται συμπεράσματα της μελέτης, επισημαίνοντας τις προοπτικές εξέλιξης και εντοπίζοντας προβλήματα του κλάδου της πυρηνελαιουργίας στην Ελλάδα.

1.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

1.2.1. Πυρηνέλαιο

Το πυρηνέλαιο είναι λάδι που προέρχεται από την επεξεργασία του πυρήνα και της ψίχας της ελιάς. Δεδομένου ότι ο πυρήνας της ελιάς περιέχει μίγμα πυρηνελαίου (~3%), πυρηνόξυλου (~30%) και νερού (~67%). Το πρώτο στάδιο επεξεργασίας είναι η διαδικασία της ξήρανσης σε μεγάλα κυλινδρικά ξηραντήρια. Στη συνέχεια ακολουθεί η διαδικασία της εκχύλισης, προκειμένου να διαχωριστεί το λάδι από το υπόλοιπο μίγμα. Τέλος πραγματοποιείται η διαδικασία της απόσταξης απ' όπου λαμβάνεται το πυρηνέλαιο. Για την εκχύλιση χρησιμοποιείται συνήθως εξάνιο, βενζίνη, διθειάνθρακα ή τριγλωροαιθυλένιο.

Το πυρηνέλαιο έχει σκούρο πράσινο ή καστανό χρώμα και χρησιμοποιείται είτε για βρώση, μετά από ειδική κατεργασία, είτε στη σαπωνοποιία και αποτελεί το 10%-

12% του λαδιού που προσφέρει η ελιά αλλά δεν είναι εφικτό να ληφθεί από τα ελαιοτριβεία.

Το πυρηνέλαιο χωρίζεται στις παρακάτω κατηγορίες, σύμφωνα με την ΚΥΑ 487/ΦΕΚ 1219Β 4.10.2000 :

- Ακατέργαστο πυρηνέλαιο: Το έλαιο που λαμβάνεται από τους πυρήνες της ελιάς, κατόπιν επεξεργασίας με διαλύτες ή με φυσικά μέσα ή το έλαιο που αντιστοιχεί (με εξαίρεση ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά) σε ελαιόλαδο λαμπάντε.
- Εξευγενισμένο Πυρηνέλαιο: Το έλαιο που λαμβάνεται από τον εξευγενισμό του ακατέργαστου πυρηνελαίου, η οξύτητα του οποίου δεν υπερβαίνει το 0,3% και τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την κατηγορία αυτή.
- Πυρηνέλαιο: Το έλαιο που λαμβάνεται από ανάμειξη εξευγενισμένου πυρηνελαίου και παρθένων ελαιολάδων, εκτός από το ελαιόλαδο λαμπάντε, η οξύτητα του οποίου δεν υπερβαίνει το 1,0% (σε ελαϊκό οξύ) και τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την κατηγορία αυτή.

Η πλειοψηφία του κλάδου παράγει ακατέργαστο πυρηνέλαιο το οποίο, κατά κύριο λόγο, εξάγεται σε μεγάλες ραφιναρίες της Ισπανίας και της Ιταλίας και προορίζεται για βρώση, μετά από κατάλληλη επεξεργασία. Αυτό οφείλεται στην καλή ποιότητα του ελληνικού ελαιολάδου και συνεπώς του ελληνικού πυρηνελαίου.

Επιπλέον πληροφορίες για το πυρηνέλαιο

Το πυρηνέλαιο συνιστά λάδι κατάλληλο για μαγείρεμα, τηγάνισμα ή την μίξη σε σαλάτες. Είναι ελαφρύ και έχει ουδέτερη γεύση και άρωμα, με αποτέλεσμα να μην μεταλλάσσει την γεύση κατά την διάρκεια του μαγειρέματος. Επίσης, όταν η θερμοκρασία δεν υπερβαίνει τους 240 βαθμούς, το πυρηνέλαιο δεν διασπάται. Ακόμα, συγκαταλέγεται στα ελαιόλαδα με την χαμηλότερη τιμή και προσφέρει την βέλτιστη αξία, σύμφωνα με το κόστος του.

Ειδικότερα, το πυρηνέλαιο χάρη στο σημείο καύσης του, μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί έως και 4 φορές, σε αντίθεση με τα λοιπά έλαια.

Τα οφέλη του ελαιολάδου για την υγεία είναι διεθνώς γνωστά και αναγνωρισμένα. Έχει την υψηλότερη περιεκτικότητα μονοακόρεστων «καλών» λιπαρών, τα οποία μειώνουν την «κακή» χοληστερόλη (LDL) και τα τριγλυκερίδια. Επίσης, ανήκει στα έλαια με την χαμηλότερη αναλογία κορεσμένων «κακών» λιπαρών, τα οποία αυξάνουν την «κακή» χοληστερόλη. Αυτή η ευεργετική αναλογία λιπαρών είναι ίδια στο Πυρηνέλαιο και στο Εξαιρετικά Παρθένο Ελαιόλαδο.

Ωστόσο, το πυρηνέλαιο δεν είναι υποκατάστατο των παρθένων ελαίων και μάλιστα ούτε καν συγκρίσιμο αυτών. Αποτελεί, όμως, ένα αναβαθμισμένο υποκατάστατο άλλων ραφιναρισμένων ελαίων και λιπαρών όπως το ηλιέλαιο, το καλαμποκέλαιο, το φοινικέλαιο, το σιναπέλαιο, το αραχιδέλαιο, το σησαμέλαιο

καθώς επίσης κι άλλων ανθυγιεινών μέσων μαγειρικής όπως το κοκοφοινικέλαιο, το γκι, το βανασπάτι, κ.α.. Το πυρηνέλαιο χωρίζεται σε επιμέρους κατηγορίες, ως εξής:

Ακατέργαστο πυρηνέλαιο: Το έλαιο που λαμβάνεται από τους πυρήνες της ελιάς, κατόπιν επεξεργασίας με διαλύτες ή με φυσικά μέσα ή το έλαιο που αντιστοιχεί (με εξαίρεση ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά) σε ελαιόλαδο λαμπάντε.

Εξευγενισμένο Πυρηνέλαιο: Το έλαιο που λαμβάνεται από τον εξευγενισμό του ακατέργαστου πυρηνελαίου, η οξύτητα του οποίου δεν υπερβαίνει το 0,3% και τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την κατηγορία αυτή.

Πυρηνέλαιο: Το έλαιο που λαμβάνεται από ανάμειξη εξευγενισμένου πυρηνελαίου και παρθένων ελαιολάδων, εκτός από το ελαιόλαδο λαμπάντε, η οξύτητα του οποίου δεν υπερβαίνει το 1,0% (σε ελαϊκό οξύ) και τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την κατηγορία αυτή.

1.2.1. Πυρηνόξυλο

Το πυρηνόξυλο είναι το ξυλώδες υπόλειμμα που προκύπτει μετά την απομάκρυνση του εναπομείναντος ελαίου (πυρηνελαίου) και της υγρασίας κατά την επεξεργασία της βιομάζας της ελιάς στο πυρηνελαιουργείο.

Το καθαρό πυρηνόξυλο είναι βιοκαύσιμο και σε ορισμένες περιπτώσεις είναι σε θέση να προσφέρει έως και 60% της θερμαντικής αξίας του πετρελαίου ή έως και του 33% της θερμαντικής αξίας του πέλετ ξύλου. Επίσης, αποτελεί ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, σε αντίθεση με το πετρέλαιο, γι' αυτό και έχει αναγνωριστεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος ως κατάλληλο για χρήση σε κατοικημένες περιοχές και αστικά κέντρα.

Η ποιότητα του πυρηνόξυλου καθορίζεται από την παραγωγή τέφρας που πρέπει να είναι μικρότερη του 1,5% όπως, επίσης, και από την υγρασία του που επιβάλλεται να είναι μικρότερη του 8%. Όσο πιο χαμηλή είναι η υγρασία και η παραγωγή τέφρας κατά την καύση, τόσο καλύτερης ποιότητας θεωρείται το πυρηνόξυλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥ

Το πυρηνέλαιο αποτελεί προϊόν κοινής χρήσης και επομένως η κατανάλωση του επηρεάζεται από την εξέλιξη του πληθυσμού. Πιο συγκεκριμένα δεν επηρεάζεται μόνο από τον αριθμό του πληθυσμού αλλά και από το διαθέσιμο εισόδημα, σε συνδυασμό με την τιμή άλλων υποκατάστατων προϊόντων. Η τιμή των προϊόντων ελιάς παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις κυρίως λόγω μεταβολών που εμφανίζει η προσφορά (κυκλικότητα). Υπάρχουν ορισμένες σχέσεις οι οποίες δεν μεταβάλλονται όπως για παράδειγμα ότι το πυρηνέλαιο παραμένει πάντα φθηνότερο από το ελαιόλαδο. Έτσι σε πολλά μέρη έφτασε να χαρακτηρίζεται ως το ελαιόλαδο των φτωχών. Το πυρηνέλαιο ωστόσο είναι ακριβότερο από τα υπόλοιπα σπορέλαια της αγοράς, όπως φοινικέλαιο, ηλιέλαιο, αραβοσιτέλαιο κ.α.. Αυτή του η τάση το κάνει λιγότερο δημοφιλές για ευρεία κατανάλωση σε χώρους εστίασης και στην τροφική βιομηχανία γενικότερα. Βέβαια η προβολή της πολλαπλής ωφελιμότητας του ελαιολάδου, μέσω της διαφήμισης και της παρουσίασης τεκμηριωμένων ερευνών επηρεάζει τις διατροφικές συνήθειες και προτιμήσεις των καταναλωτών και κατά συνέπεια συμβάλει στην αύξηση της ζήτησης και του πυρηνελαίου.

Θα μπορούσε κανείς να πει ότι στην Ελλάδα, ως ελαιοπαραγωγό χώρα από την αρχαιότητα, υπάρχει μάλλον μια επιφυλακτική τάση ως προς την κατανάλωση πυρηνελαίου και πολλοί προσπαθούν να συγκρίνουν τις ιδιότητες του με εκείνες του ελαιολάδου. Ωστόσο κάτι τέτοιο είναι λάθος αφού δεν θα είναι σωστό να προβούμε σε μια σύγκριση διαφορετικών πραγμάτων. Σαφώς το ελαιόλαδο έχει αναρίθμητα οφέλη σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο έλαιο ή σπορέλαιο και θα πρέπει να προτιμάται όσον αφορά την βρώση σε κάθε περίπτωση. Το πυρηνέλαιο όμως απευθύνεται σε διαφορετικό αγοραστικό κοινό που ίσως δεν μπορεί ή δεν θέλει να διαθέσει τα απαραίτητα κεφάλαια για να εξασφαλίσει το ελαιόλαδο στο τραπέζι του. Καταλήγουμε λοιπόν στο γεγονός ότι το πυρηνέλαιο θεωρείται ένα από τα καλύτερα σπορέλαια και θα πρέπει να προτιμάτε έναντι άλλων, αλλά να μην προτιμάται έναντι του ελαιολάδου. Για αυτό άλλωστε παρατηρούμε ότι η κατανάλωση του πυρηνελαίου στην χώρα μας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, εφόσον οι Έλληνες καταναλωτές μπορούν να προμηθευτούν ελαιόλαδο ευκολότερα και φθηνότερα σε σχέση με τους καταναλωτές του εξωτερικού.

2.2. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΗΣ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑΣ

Ο παραγωγικός τομέας του πυρηνελαίου στην χώρα μας αποτελείται από ένα σχετικά μικρό αριθμό επιχειρήσεων των οποίων το μέγεθος και η δραστηριότητα ποικίλουν

καθώς η διαδικασία της παραγωγής από την παραλαβή του ελαιοπυρήνα μέχρι και την διάθεση των τελικών προϊόντων περιλαμβάνει διάφορα στάδια.

Πιο συγκεκριμένα τα ελαιοτριβεία, των οποίων ο αριθμός στην χώρα μας είναι μεγάλος και δεν θα μπορούσε να συγκριθεί με τον αριθμό των πυρηνελαιουργείων, πραγματοποιούν την πρώτη φάση της παραγωγής ελαιολάδου. Τα ελαιοτριβεία λοιπόν παραλαμβάνουν ως πρώτη ύλη τον καρπό της ελιάς και παράγουν ελαιολάδο το οποίο διαθέτουν σε χύμα μορφή ή τυποποιημένο στην εγχώρια ή διεθνή αγορά. Από την πρώτη φάση παράγονται σημαντικές ποσότητες ελαιοπυρήνα, ο οποίος θεωρείται απόβλητο των ελαιοτριβείων. Ο ελαιοπυρήνας περιέχει το στερεό μέρος του καρπού της ελιάς μαζί με ένα μέρος από λιόζουμα τα οποία μάλιστα είναι τρομερά επιζήμια εάν εναποθετηθούν στο περιβάλλον. Τέλος είναι χρήσιμο να αναφερθεί -και το γιατί θα γίνει κατανοητό στην συνέχεια- πως προκειμένου τα ελαιοτριβεία να παράγουν ελαιολάδο έχουν ανάγκη από ζεστό νερό, δηλαδή χρειάζονται καύσιμη ύλη από την οποία θα παράγουν θερμότητα.

Τα πυρηνελαιουργεία αγοράζουν σαν πρώτη ύλη τους των ελαιοπυρήνα και μέσω ενός συνόλου διαδικασιών παράγουν κατά κύριο λόγο πυρηνέλαιο και πυρηνόξυλο, και ύστερα διάφορα άλλα υποπροϊόντα όπως κουκουτσάκι, πυρηνοκάρβουνο, ψίχα ελιάς κ.α.. Ακόμα επεξεργάζονται με τέτοιο τρόπο τα λιόζουμα ώστε να μην επιβαρύνεται το περιβάλλον. Στη συνέχεια το πυρηνέλαιο διατίθεται προς πώληση όπως και μεγάλες ποσότητες από το πυρηνόξυλο. Ενδιαφέρον είναι το γεγονός πως ένα σημαντικό μέγεθος της παραγωγής του πυρηνόξυλου χρησιμοποιείται για τις θερμαντικές ανάγκες του πυρηνελαιουργείου, κάτι που καθιστά όλα τα πυρηνελαιουργεία ημιαυτόνομα ενεργειακά, ενώ ένα άλλο σημαντικό μέγεθος διατίθεται στα ελαιοτριβεία προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες τους σε θερμό νερό. Γίνετε έτσι αντιληπτό πως όχι μόνο ο κλάδος της πυρηνελαιουργείας εξαρτάται από αυτόν της ελαιοργίας αλλά και ο κλάδος της ελαιοργίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένος μ' αυτόν της πυρηνελαιουργείας.

2.3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥ

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις κυριότερες επιχειρήσεις παραγωγής πυρηνελαίου με στοιχεία που προέκυψαν από την ελληνική βάση δεδομένων ICAP. Οι εν λόγω επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στον ελλαδικό χώρο και ορισμένες από αυτές ξεκίνησαν την λειτουργία τους μετά το 2012 όποτε αρχίζει και η ανάλυση. Σημειώνεται ακόμα ότι η πλειονότητα των βιομηχανιών του πίνακα διαθέτει το πυρηνέλαιο σε ακατέργαστη μορφή (μπρούτο) κυρίως στο εξωτερικό, ενώ λίγες μόνο μονάδες ασχολούνται με την επεξεργασία και τυποποίηση του συγκεκριμένου προϊόντος.

Πίνακας 2.1: Συνοπτική παρουσίαση επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνελαίου (Πηγή ICAP)

Επωνυμία	Πωλήσεις	Προσωπικό	Έτος ίδρυσης	Έδρα
----------	----------	-----------	--------------	------

ΧΑΤΖΕΛΗΣ Κ. Α.Ε.	2.791.719,1	18	1962	Λακωνία
ΟΙΚΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε.	5.874.313,71	21	1999	Μεσσηνία
ΑΝΑΤΟΛΗ 'ΑΒΕΑ' Α.Β.Ε.	9.357.936,96	20	1889	Χανιά
ΚΟΥΦΑΚΗ ΑΦΟΙ, ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑΙ ΑΡΓΟΝΑΥΠΛΙΑΣ Α.Β.Ε.	3.535.523,16	23	1879	Αργολίδα
ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΥΦΑΚΗΣ Α.Ε.	1.987.741,31	18	1975	Μαγνησία
ΠΛΑΚΑΚΗΣ, Γ., Β., Α.Ε.	961.441,7	12	1982	Άγιος Νικόλαος
ΠΥΡΗΝΑΣ Α.Ε.	4.340.889,45	22	1990	Μεσσηνία
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΤΡΩΝ Α.Ε.	2.534.655,05	16	1998	Αχαΐα
ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	1.063.956,23	12	1993	Μυτιλήνη
ΕΛΣΑΠ Α.Β.Ε.Ε.	3.616.543	29	2003	Αργολίδα
ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	1.945.652,52	-	2008	Ηλεία
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.	2.803.597,53	15	1983	Βοιωτία
ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Ε.	239.468,99	23	1987	Μεσσηνία
ΑΣΠΡΑΚΗΣ-ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Ε.Π.Ε.	239.468,99	5	2006	Ρόδος
ΕΛΠΥ. Ε.Π.Ε.	1.604.672,25	20	2004	Αττική
ΟΙΧΑΛΙΑ Ε.Π.Ε.	430.361,11	10	2012	Κορινθία
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ, Χ., Α.Ε.	2.985.523,25	17	2003	Χανιά
ΚΕΝΤΟΥΡΗ, Κ., ΥΙΟΙ Α.Ε.Β.Ε.	433.508,49	4	1955	Σάμος
ΕΛ-ΠΥ Α.Β.Ε.Ε.	94.300	12	1995	Αττική
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε.	13.342.874,58	100	1940	Λακωνία
ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	1.801.077,21	8	2012	Λασιθίου
ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	1.688.231,31	11	1997	Πρέβεζα
ΕΛΑΙΟΕΞΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε.Β.Τ.Ε.	3.999.996,32	12	1981	Ρέθυμνο

Για χάριν συντομίας και ευκολότερης ανάγνωσης πινάκων και άλλων πηγών θα χρησιμοποιούνται οι παρακάτω συντομίες για κάθε μια από τις 23 εξεταζόμενες επιχειρήσεις.

Πίνακας 2.2.: Επωνυμίες επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνελαίου για την ευκολότερη ανάγνωση

ΧΑΤΖΕΛΗΣ, Α.Ε.	ΧΑΤΖΕ
ΟΙΚΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε.	ΟΙΚΕΝ
ΑΝΑΤΟΛΗ 'ΑΒΕΑ' Α.Β.Ε.	ΑΒΕΑ
ΚΟΥΦΑΚΗ, ΑΦΟΙ,ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΑΙ ΑΡΓΟΝΑΥΠΛΙΑΣ Α.Β.Ε.	ΚΟΥΑΡ
ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΥΦΑΚΗΣ Α.Ε.	ΚΟΥΜΑ
ΠΛΑΚΑΚΗΣ, Γ., Β., Α.Ε.	ΠΛΑΚΑ
ΠΥΡΗΝΑΣ Α.Ε.	ΠΥΡΗΝ
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΤΡΩΝ ΑΕ	ΕΛΕΠΑ
ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΕΛΑΙΓ
ΕΛΣΑΠ Α.Β.Ε.Ε	ΕΛΣΑΠ
ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΠΡΕΒΕΖΗΣ Α.Ε.	ΠΡΕΒΕ
ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	ΝΙΚΟΛ
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.	ΒΟΙΩΤ
ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Ε.	ΜΕΣΣΗ
ΑΣΠΡΑΚΗΣ - ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Ε.Π.Ε.	ΑΣΓΙΑ
ΕΛΠΥ Ε.Π.Ε.	ΕΛΠΥΕ
ΟΙΧΑΛΙΑ Ε.Π.Ε.	ΟΙΧΑΛ
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ, Χ., Α.Ε.	ΓΙΑΝΝ
ΚΕΝΤΟΥΡΗ, Κ., ΥΙΟΙ, Α.Ε.Β.Ε.	ΚΕΝΤΟ
ΕΛ-ΠΥ Α.Β.Ε.Ε.	ΕΛΠΥΑ
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε.	ΕΑΣΛΑ
ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ε.Π.Ε.	ΙΕΡΑΠ
ΕΛΑΙΟΕΞΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε.Β.Τ.Ε.	ΕΛΕΞΑ

2.4. ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥ

Στον Πίνακα 2.3. που ακολουθεί παρουσιάζονται οι πωλήσεις των επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνελαίου για την χρονική περίοδο 2012-2016. Είναι χρήσιμο να σημειωθεί ότι οι πωλήσεις που αναγράφονται αφορούν το συνολικό κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων και όχι αποκλειστικά αυτές που προήλθαν από την πώληση πυρηνέλαιου ή πυρηνόξυλου.

Οι συνολικές διαθέσιμες πωλήσεις των επιχειρήσεων του Πίνακα 2.3. διαμορφώθηκαν σε περίπου 54,1 εκατομμύρια ευρώ αλλά απουσιάζουν τα στοιχεία από τέσσερις επιχειρήσεις άρα το ποσό είναι σίγουρα υψηλότερο. Τέλος οι πωλήσεις που προήλθαν αποκλειστικά από την παραγωγή πυρηνελαίου εκτιμάται ότι καλύπτουν ένα ποσοστό του 60% επι του αντίστοιχου συνολικού κύκλου εργασιών των αναγραφόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με την ελληνική βάση δεδομένων ICAP.

Πίνακας 2.3. Πωλήσεις επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνελαίου

Επιχειρήσεις	Πωλήσεις(€)				
	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	2.791.719,1	3.803.434,85	2.845.558,92	7.888.138,17	5.074.626,08
ΟΙΚΕΝ	5.874.313,71	6.194.595,05	6.194.595,05	3.324.276,32	4.648.409,25
ΑΒΕΑ	9.357.936,96	9.877.244,70	4.404.880,56	5.159.213,38	4.692.034,69
ΚΟΥΑΡ	3.535.523,16	4.169.983,34	1.563.722,77	2.715.209,81	2.433.284,31
ΚΟΥΜΑ	1987741,34	2.837.283,34	1.383.780,65	4.284.797,69	1.021.374,61
ΠΛΑΚΑ	961.441,70	1.370.748,94	689.021,42	1.334.572,23	1.095.179,83
ΠΥΡΗΝ	4.340.889,45	3.352.642,51	3.741.242,53	3.538.354,36	2.961.260,29
ΕΛΕΠΑ	2.534.655,05	1.851.744,86	1.820.584,12	3.052.480,88	2.279.762,12
ΕΛΑΙΓ	1.063.956,23	1.184.319,50	814.112,31	1.460.082,30	691.828,56
ΕΛΣΑΠ	3.616.543,00	4727767,00	3.026.135,00	5.150.608,00	3.555.707,00
ΠΡΕΒΕ	1.688.231,31	1.478.861,98	1.223.025,85	2.156.879,35	1.780.271,68
ΝΙΚΟΛ	1.945.652,58	461.501,07	620.570,96	3.005.991,29	1.269.251,06
ΒΟΙΩΤ	2.803.597,53	3.931.434,58	1.598.083,23	5.319.954,82	1.943.101,89
ΜΕΣΣΗ	3.640.884,12	2.686.065,05	2.023.878,64	3.023.573,04	1.713.442,47
ΑΣΓΙΑ	239.468,99	394.975,68	133.651,16	251.834,66	388.736,83
ΕΛΠΥΕ	1.604.672,25	1.600.367,87	249.875,95	144.000,00	994.594,02
ΟΙΧΑΛ	4.303.631,11	4.768.074,06	3.186.355,77	1.598.857,11	-
ΓΙΑΝΝ	-	2.985.523,25	1.464.778,09	2.892.402,13	2.340.599,36
ΚΕΝΤΟ	-	433.508,49	196.513,67	469.577,68	232.823,76
ΕΛΠΥΑ	-	-	94.300,00	282.075,80	295.665,55
ΕΑΣΛΑ	-	13.342.874,58	9.772.133,01	10.765.248,89	-
ΙΕΡΑΠ	1.801.077,21	1.661.467,48	244.800,56	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	399.999,32	2.065.452,84
Σύνολο	54.091.934,80	73.114.418,62	49.494.800,22	71.818.124,23	41.477.406,20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

3.1 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συχνά χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση και την κατανόηση της κατάστασης μιας επιχείρησης. Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων βοηθάει στην εξαγωγή απτών και μετρήσιμων συμπερασμάτων για τη λήψη αποφάσεων οικονομικού περιεχομένου ή για την ανασχεδίαση του πλάνου μιας επιχείρησης. Τα συμπεράσματα αυτά βασίζονται σε επιστημονικά κριτήρια ωστόσο αναλυτές συχνά επισημαίνουν ότι τα αποτελέσματα της ανάλυσης μπορεί να μην αντικατοπτρίζουν πλήρως την εικόνα μιας επιχείρησης καθώς η χρήση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών είναι πολλές φορές χρήσιμη. Βασικότερος στόχος της χρηματοοικονομικής ανάλυσης είναι η διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων οι οποίες αφορούν την αποτελεσματική κατανομή των οικονομικών πόρων της εταιρίας. Από τα αποτελέσματα φαίνεται η αποτελεσματικότητα, η φερεγγυότητα καθώς και η επίδοση διαχείρισης με βάση τα οποία ο αναλυτής χαράζει νέες στρατηγικές.

Μια χρηματοοικονομική ανάλυση μπορεί να εκμαιευτεί είτε από το εσωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης όπως είναι μέτοχοι, επενδυτές, διοίκηση είτε από εξωτερικούς φορείς, όπως πιστωτές-τράπεζες, κρατικές υπηρεσίες, χρηματιστές και ερευνητές. Ανάλογα με τον ενδιαφερόμενο αλλάζει και η σκοπιά της ανάλυσης. Μια ανάλυση με βάση τη φερεγγυότητα θα ενδιέφερε έναν πιστωτή προκειμένου να ενημερωθεί για την ευχέρεια της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Παράλληλα μια χρηματοοικονομική ανάλυση στοχευμένη στην αποδοτικότητα της επιχείρησης θα απευθυνόταν κυρίως στους μετόχους της επιχείρησης οι οποίοι ενδιαφέρονται να μάθουν κατά πόσο οι μετοχές θα τους αποδώσουν κέρδη.

Προκειμένου να μειωθούν τα λανθασμένα συμπεράσματα και να δοθεί μια ποιότητα στην ανάλυση συχνά χρησιμοποιούνται λογιστικές καταστάσεις δύο ή παραπάνω χρήσεων και πάντα χρησιμοποιούνται συγκρίσεις μεταξύ του τι πράγματι

συμβαίνει, με το τι θα έπρεπε να ισχύει λαμβάνοντας ως μέτρο σύγκρισης κάποιο αντιπροσωπευτικό μέγεθος.

3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΣΩ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Οι αριθμοδείκτες αποτελούν το μέσο ποσοτικοποίησης της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης και αναπαριστούν με αριθμητικό τρόπο τα οικονομικά της αποτελέσματα. Η χρήση τους για την διάγνωση της κατάστασης μιας επιχείρησης μετρά πολλά χρόνια στους κύκλους της έρευνας και της ανάλυσης των επιχειρήσεων. Τα αποτελέσματα τους λοιπόν χρησιμοποιούνται για την ερμηνεία πραγματικών γεγονότων μέσα σε μια χρήση και την αναζήτηση αξιόπιστων και πολύτιμων πληροφοριών που θα αξιοποιηθούν αργότερα από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Χρηματοοικονομικοί δείκτες αποτελούν σήμερα ένα σημαντικό εργαλείο ανάλυσης των επιχειρήσεων και αποδεικνύονται ιδιαίτερα χρήσιμοι για την εξαγωγή συμπερασμάτων μέσω της ανάλυσης ισολογισμών, καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσης και διάθεσης αποτελεσμάτων. Οι δείκτες ουσιαστικά είναι κλάσματα, συχνά εκφρασμένα σε ποσοστά επι τις εκατό των οποίων οι όροι ανταποκρίνονται σε χρηματοοικονομικά στοιχεία και βάσει αυτών προσφέρονται πληροφορίες για τον έλεγχο των χρηματοδοτήσεων, τον προσδιορισμό του κινδύνου και για τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων.

Είναι δυνατόν δηλαδή να κατασκευαστούν εύκολα πολλές κατηγορίες χρηματοοικονομικών δεικτών αφού αρκεί μόνο μια απλή σχέση ανάμεσα σε δύο αριθμούς. «Για να έχει αυτή η σχέση κάποιο ενδιαφέρον θα πρέπει να υπάρχει κάτι το κοινό ανάμεσα στους δύο αριθμούς, μια συναφής σχέση που να προσδιορίζει τον έναν για αριθμητή και τον άλλον για παρανομαστή (Ζοπουνίδης, 2013). »

Τα μεγέθη που χρησιμοποιούνται σαν όροι αριθμοδεικτών προκύπτουν βάσει των πληροφοριών που βρίσκονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η πληροφορία που δίνεται από το πηλίκο έχει τόσες ερμηνείες, όσες και οι διαφορετικές σκοπιές από τις οποίες γίνεται αντιληπτή η ανάλυση. Τα εργαλεία αυτά χρησιμοποιούνται για να προσδιορίσουν την πραγματική κατάσταση και την αποδοτικότητα διαφόρων τμημάτων, ολόκληρων οικονομικών μονάδων ή ακόμα και του κλάδου όπου ανήκει η μονάδα. Για τον λόγο αυτό άλλωστε οι χρηματοοικονομικοί δείκτες χρησιμοποιούνται και για να διαγνώσουμε τη βιωσιμότητα μιας επιχείρησης.

Συχνά γίνεται διάκριση της ανάλυσης με δείκτες σε δύο προσεγγίσεις οι οποίες αφορούν τη θέση στην οποία βρίσκεται ο αναλυτής. Αυτές είναι η εσωτερική και η εξωτερική ανάλυση.

Η εσωτερική ανάλυση γίνεται κυρίως από τα πρόσωπα που δουλεύουν για την εταιρία, όπως λογιστές και στελέχη, τα οποία έχουν πρόσβαση σε πληθώρα λογιστικών εγγράφων καθώς επίσης και σε πληροφορίες που δεν είναι διαθέσιμες στο ευρύ κοινό. Τέτοιου είδους ανάλυση κάνουν τα άτομα με άμεσο ενδιαφέρον ή και

συμφέρον προς και από την επιχείρηση που ενδιαφέρονται να μάθουν για την αποδοτικότητα και να ερμηνεύσουν τυχόν αλλαγές στην οικονομική της θέση. Η εσωτερική ανάλυση χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη εγκυρότητα και βάθος ανάλυσης και προσφέρει εσωτερικό έλεγχο και μια ολοκληρωμένη πληροφόρηση για την εικόνα της επιχείρησης στα μέλη της διοίκησης. Αντίθετα η εξωτερική ανάλυση πραγματοποιείται από ερευνητές που βρίσκονται έξω από τους κύκλους της επιχείρησης και δεν έχουν πρόσβαση σε ευαίσθητα δεδομένα αυτής παραμόνο στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύονται. Αυτό φυσικά καθιστά το συγκεκριμένο τύπο ανάλυσης δυσκολότερο και λιγότερο έγκυρο από τον πρώτο.

Το κυριότερο πλεονέκτημα μιας ανάλυσης με δείκτες είναι πως υπολογίζονται ανεξαρτήτως του μεγέθους των επιχειρήσεων ενός κλάδου. Επειδή κάνουμε λόγο για κλάσματα ή ποσοστά και όχι για απόλυτες τιμές, οπότε μπορούμε να συγκρίνουμε τη βιωσιμότητα μιας επιχείρησης με μίας άλλης, όχι απαραίτητα ίδιου μεγέθους. Ο αναλυτής είναι σε θέση να βγάλει συμπεράσματα για την επιχείρηση απλά παρατηρώντας κατά πόσο οι τιμές των δεικτών ακολουθούν ή όχι συγκεκριμένες νόρμες και πεδία τιμών, χωρίς να γνωρίζει το μέγεθος της ή άλλα στοιχειώδη χαρακτηριστικά της εταιρίας, όπως τον κύκλο εργασιών, τα ίδια κεφάλαια ή το σύνολο του ενεργητικού της.

Ωστόσο χωρίς τον παράγοντα μέγεθος η χρήση των αριθμοδεικτών στηρίζεται στην υπόθεση ότι υπάρχει μια αυστηρά αναλογική σχέση μεταξύ αριθμητή και παρανομαστή του δείκτη. Η προκαθορισμένη αυτή υπόθεση αποκλείει την παρουσία μη γραμμικών σχέσεων ή γραμμικών σχέσεων με σταθερά. Είναι δηλαδή χρήσιμο να δημιουργούμε και να επιλέγουμε δείκτες οι οποίοι εκφράζουν χρησιμότερες συσχετίσεις από την απλή παράθεση δεδομένων. Για παράδειγμα η συσχέτιση του συνόλου υποχρεώσεων με το σύνολο του ενεργητικού παρέχει ένα μέτρο για την συνολική ικανότητα δανεισμού της επιχείρησης που αποτελεί μια πιο χρήσιμη πληροφορία από την απλή επισκόπηση των επιμέρους στοιχείων.

Τέλος πρέπει να τονιστεί πως σε μια χρηματοοικονομική ανάλυση με αριθμοδείκτες, αυτοί είναι χρήσιμο να συγκρίνονται με το μέσο όρο του κλάδου που δραστηριοποιείται η επιχείρηση και κυρίως με τις ανάλογες τιμές των αντίστοιχων δεικτών των κυριότερων ανταγωνιστών της. Η σύγκριση με αριθμοδείκτες δυο επιχειρήσεων που βρίσκονται σε διαφορετικούς κλάδους καταλήγει να μην έχει μάλλον ουσία. Ο λόγος που γίνεται αυτό είναι ότι οι δείκτες μεταβάλλονται σημαντικά από κλάδο σε κλάδο, όχι μόνο στα πεδία των τιμών τους αλλά και στα ονομαζόμενα «πακέτα» χρηματοοικονομικών δεικτών. Για παράδειγμα ο δείκτης ανακύκλωσης αποθεμάτων μπορεί να προσφέρει μια χρήσιμη πληροφορία για μια βιομηχανική μονάδα κλωστοϋφαντουργίας αλλά δεν προσφέρει πολλά για μια ασφαλιστική εταιρία ούτε ή για μια εταιρία που πουλά τα προϊόντα της μια ή δυο φορές τον χρόνο. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν δηλαδή και άλλοι παράγοντες πέρα των χρηματοοικονομικών στοιχείων, όπως το μερίδιο αγοράς της επιχείρησης, ο ανταγωνισμός, η φύση της εργασίας την οποία εκτελεί και το γενικότερο οικονομικό κλίμα.

3.3 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Είναι χρήσιμο να σημειωθεί πως στις περισσότερες των περιπτώσεων μια παρουσίαση και μόνο διαφόρων αριθμοδεικτών δεν είναι ικανή να μας δώσει πλήρη εικόνα της οικονομικής θέσης της επιχείρησης. Τα συμπεράσματα θα ήταν πιο ωφέλιμα εάν οι τιμές των αριθμοδεικτών συγκρίνονταν με αντίστοιχους αριθμοδείκτες παλαιότερων χρήσεων, εάν δηλαδή η ανάλυση γινόταν σε βάθος χρόνου. Οι αριθμοδείκτες άλλωστε προκύπτουν από τα λογιστικά έγγραφα κάθε χρήσης, που αποτελούν μόνο στιγμιότυπα της κατάστασης της επιχείρησης την εκάστοτε χρονική περίοδο.

Σε αρκετές περιπτώσεις η λογιστική αρχή κάθε επιχείρησης προσπαθεί να προστατέψει τα ευαίσθητα λογιστικά δεδομένα με διάφορα τεχνάσματα, και μεθόδους που έχουν ως στόχο να αποπροσανατολίσουν των εξωτερικό αναλυτή και τους ανταγωνιστές. Τέτοια τεχνάσματα θεωρούνται παρανομίες και μπορεί να είναι τυχόν αλλοιώσεις στις τιμές των δεικτών ή διαστρέβλωση δεδομένων προκειμένου να παρουσιάσουν μια πιο επιθυμητή εικόνα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, άλλωστε για αυτό προκύπτουν και θέματα εγκυρότητας όταν γίνεται λόγος για εξωτερική ανάλυση.

Η έννοια που εμπεριέχει τις παραπάνω αθέμιτες κινήσεις απαντά στο όνομα Δημιουργική Λογιστική. Με τον όρο αυτό αναφερόμαστε στην σκόπιμη αποφυγή κανόνων, αρχών και κανονισμών ή την σκόπιμη εκμετάλλευση της έλλειψης αρχών και κανόνων για την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος ή την παρουσίαση συγκεκριμένης εικόνας της επιχείρησης στις οικονομικές καταστάσεις. Συχνότερες μορφές Δημιουργικής Λογιστικής αποτελούν η χρηματοδότηση εκτός ισολογισμού και εξωραϊσμός των οικονομικών καταστάσεων. Το όφελος τέτοιων τακτικών είναι σαφώς υψηλότερο από το αντίστοιχο κόστος συμπεριλαμβανομένου σε αυτό και το κόστος του κινδύνου.

Δυσκολία επίσης αποτελεί η δυσχέρεια πρόσβασης στα αναγκαία οικονομικά στοιχεία από τα οποία προκύπτουν οι αριθμοδείκτες. Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στην κατάταξη, ομαδοποίηση και σύγκριση λογαριασμών και λογιστικών καταστάσεων καθώς επίσης πρέπει τα εν λόγω έγγραφα να αντιμετωπίζονται με καχυποψία ως προς το περιεχόμενο τους από πλευράς αναλυτή αφού είναι γνωστό πως κάθε επιχείρηση επιθυμεί να αποκαλύπτει όσο δυνατόν λιγότερα για τις ενέργειες της.

Ένα ακόμα από τα μειονεκτήματα των αριθμοδεικτών όπως προαναφέρθηκε είναι ότι προκύπτουν από έγγραφα που χαρακτηρίζουν μία μόνο χρονική περίοδο. Η ανάλυση με αριθμοδείκτες είναι δηλαδή ανεπαρκής σε ότι έχει να κάνει με τον παράγοντα χρόνο, ειδικά όταν οι δείκτες περιγράφουν μεγέθη με μεγάλες και συχνές αυξομειώσεις στις τιμές τους, η χρηματοοικονομική ανάλυση πρέπει να βασίζεται σε όσες περισσότερες χρήσεις γίνεται προκειμένου τα αποτελέσματα να είναι έγκυρα. Πέρα όμως από αυτό ο αναλυτής θα πρέπει να καταφεύγει σε συγκρίσεις των δεικτών μεταξύ διαφόρων επιχειρήσεων για την εκάστοτε χρήση καθώς μόνο έτσι γίνεται αντιληπτή η συμπεριφορά της επιχείρησης στις μεταβολές του περιβάλλοντος, πόσο

ικανοποιητικά ή όχι προσαρμόζεται στις μεταβολές του περιβάλλοντός της, καθώς και τι αντίκτυπο έχουν οι ίδιες μεταβολές στις ανταγωνιστές εταιρίες.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως οι αριθμοδείκτες αποτελούν χρηστικά εργαλεία της χρηματοοικονομικής ανάλυσης όπου έχουν κυρίως σκοπό την κατανόηση και παρατήρηση μια τρέχουσας ή πεπερασμένης κατάστασης και λιγότερο την πρόβλεψη και τη δημιουργία νέων στρατηγικών. Συμπερασματικά πρέπει να σημειωθεί πως για να παραχθούν ασφαλή και στέρεα συμπεράσματα για την οικονομική κατάσταση μιας μονάδας ή ενός κλάδου επιβάλλεται η χρήση όλων των λογιστικών εργαλείων και πρέπει να αποφεύγεται η προσκόλληση σε μερικά εξ αυτών.

3.4 ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ

Ως άμεσα ενδιαφερόμενοι ή συμμετοχοί χαρακτηρίζονται όλα τα φυσικά πρόσωπα όπου επηρεάζονται από το σύνολο των δράσεων μιας επιχείρησης. Είναι οι ομάδες εκείνες στους οποίους ουσιαστικά απευθύνονται οι πληροφορίες των λογιστικών καταστάσεων και χωρίς την υποστήριξη των οποίων η επιχείρηση θα έπαινε να υπάρξει.

Ανάμεσα στους συμμετόχους (stakeholders) σημαντική θέση κατέχουν τα στελέχη των επιχειρήσεων, μέλημα των οποίων αποτελεί η επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η επιχείρηση στους διαφορετικούς τομείς της. Ως στελέχη μπορούν να θεωρηθούν οι διευθυντές των διαφόρων τμημάτων ή οι υπεύθυνοι για την εκτέλεση καίριων εργασιών (π.χ. υπεύθυνος προμηθειών). Το σημαντικότερο χαρακτηριστικό αυτής της ομάδας όμως είναι πως διακατέχονται από ένα πνεύμα σκοπιμότητας που μπορεί να περιλαμβάνει χρηματικό όφελος, αξιώματα, κοινωνική ανέλιξη ή ακόμα και την αύξηση της διαπραγματευτικής ικανότητας έναντι αντιπάλων.

Εν συνεχεία υπάρχουν οι τρίτοι ή εξωτερικοί εμπλεκόμενοι. Είναι όλα εκείνα τα πρόσωπα που ενδιαφέρονται για την επιχείρηση και την οικονομική πορεία της καθώς επηρεάζονται έμμεσα από αυτή. Το ενδιαφέρον τους μπορεί να πηγάζει επειδή έχουν εγκαθιδρύσει μια συνεργασία με την επιχείρηση, να έχουν επενδύσει σε αυτή ή ακόμα να επωφελούνται από την παρακμή της. Οι τρίτοι ουσιαστικά συγκροτούν το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης (οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό κ.τ.λ.), επηρεάζουν τις προοπτικές της και δημιουργούν απειλές ή ευκαιρίες.

Οι πιο γνωστές ομάδες ενδιαφερόμενων για την οικονομική πορεία μιας επιχείρησης είναι οι παρακάτω:

- **Πελάτες:** Ενδιαφέρονται για το προϊόν ή την υπηρεσία που προσφέρει η επιχείρηση, την εξυπηρέτηση και την ποιότητα αυτού που αγοράζουν.
- **Βραχυπρόθεσμοι πιστωτές:** Εξετάζουν την ικανότητα της επιχείρησης να αποπληρώνει της βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, προκειμένου να αξιολογηθεί η τρέχουσα οικονομική της θέση και η ρευστότητα που διαθέτει.

- Μακροπρόθεσμοι πιστωτές: Εξετάζουν τους μακροχρόνιους οικονομικούς δείκτες της επιχείρησης, τις μεταβολές στην οικονομική της θέση και κάνουν προβλέψεις για τα μελλοντικά της κέρδη.
- Μέτοχοι: Ενδιαφέρονται για την αξία της μετοχής και για την ανοδική και επικερδή πορεία της επιχείρησης μέσω των μερισμάτων που επιστρέφει και της τιμής της μετοχής στο χρηματιστήριο.
- Εργαζόμενοι: Ενδιαφέρονται για την σταθερότητα της επιχείρησης καθώς και την ικανότητα της να αποπληρώνει το προσωπικό της. Ακόμα ενδιαφέρονται για καλύτερες συνθήκες εργασίας και το αίσθημα της ασφάλειας μέσα στην επιχείρηση.
- Κυβέρνηση: Ενδιαφέρεται για την είσπραξη φόρων από την επιχείρηση και για την τήρηση των νομικών διατάξεων που την διέπουν.
- Τοπική κοινωνία: Ενδιαφέρεται για την συνεχή δημιουργία νέων θέσεων εργασίας από την επιχείρηση και για τις επιπτώσεις που έχει η λειτουργία της επιχείρησης στο οικονομικό και ευρύτερο περιβάλλον του τόπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥ

4.1 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

4.1.1. ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Οι δείκτες αποδοτικότητας αναπαριστούν το πόσο αποδοτική υπήρξε η εταιρία. Οι δείκτες αυτοί είναι πολύ σημαντικοί για τη διοίκηση της επιχείρησης αλλά και για τους εξωτερικούς αναλυτές και επενδυτές αφού καταδεικνύουν την ικανότητα της να παράγει κέρδη. Τα κέρδη μπορούν ακόμα να συσχετιστούν με τις πωλήσεις ή με τα κεφάλαια που επενδύθηκαν (σε ποσοστό). Γενικά μια επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιεί αριθμοδείκτες αποδοτικότητας στις φάσεις προγραμματισμού των διαφόρων επενδύσεων, ελέγχου και αμοιβής των υπεύθυνων στελεχών. Συχνά ωστόσο η έννοια της αποδοτικότητας σχετίζεται λανθασμένα με την έννοια της αποτελεσματικότητας της διοίκησης μιας επιχείρησης την οποία την αντιλαμβανόμαστε καλύτερα εάν μελετήσουμε την μακροχρόνια αποδοτικότητα για έναν ολόκληρο οικονομικό κύκλο. Οι δείκτες αποδοτικότητας διακρίνονται σε:

1. Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων (χρηματοοικονομική αποδοτικότητα) : Είναι ο λόγος των καθαρών κερδών πριν αφαιρέσουμε τους φόρους (κέρδη προ φόρων) προς το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης. Η τιμή του δείκτη υπολογίζει τα κέρδη που λαμβάνουν οι ιδιοκτήτες της εταιρίας για κάθε χρηματική μονάδα που έχουν επενδύσει. Αν η τιμή του δείκτη είναι υψηλή τότε μπορούμε να υποθέσουμε μια σωστή και προσοδοφόρα λειτουργία της εταιρίας που μπορεί να επιστρέφει αντάλλαγμα στους κεφαλαιούχους της. Εν αντιθέσει εάν η τιμή του δείκτη είναι χαμηλή τότε τα κεφάλαια που έχουν διατεθεί στην επιχείρηση δεν αποδίδουν τα δέοντα και μπορούμε να υποθέσουμε ότι ίσως υπάρχει κάποιο λειτουργικό ή άλλο πρόβλημα στην επιχείρηση.

2. Αποδοτικότητα ενεργητικού (βιομηχανική αποδοτικότητα): Είναι ο λόγος των μερικών αποτελεσμάτων εκμεταλλεύσεως προς το σύνολο ενεργητικού. Συνήθως εκφράζεται σε μορφή ποσοστού, επι τις εκατό. Ο δείκτης αυτός δείχνει την σχέση

μεταξύ των μικτών κερδών της επιχείρησης και των αναγκαίων επενδύσεων για την επίτευξη των κερδών αυτών.

3. Μικτό περιθώριο Κέρδους: Είναι ο λόγος των μικτών αποτελεσμάτων χρήσης προς των κύκλο εργασιών (πωλήσεις) μιας επιχείρησης. Η διαφορά μεταξύ των πωληθέντων αγαθών και του κόστους πωλήσεων καλείται μικτό κέρδος επί των πωλήσεων ή μικτό αποτέλεσμα. Ο αριθμοδείκτης του μικτού περιθωρίου κέρδους που αποτελεί ένδειξη της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών της επιχείρησης και υπολογίζεται όπως αναφέρθηκε παραπάνω, δείχνει το ποσοστό του μικτού κέρδους που υπολείπεται μετά την αφαίρεση του κόστους των πωληθέντων αγαθών. Αν υποθέσουμε πως τα στοιχεία του κόστους παραμένουν σταθερά τότε με κάθε αύξηση των πωλήσεων προκαλείται μείωση του κατά πωλούμενη μονάδα κόστους αφού τα στοιχεία του κόστους κατανέμονται σε περισσότερες μονάδες πωλήσεων.

4.Καθαρό περιθώριο Κέρδους: Είναι ο λόγος των Καθαρών αποτελεσμάτων προ φόρων προς τον Κύκλο εργασιών (Πωλήσεις) της επιχείρησης. Ο αριθμοδείκτης αυτός προσδιορίζει το κέρδος από τις λειτουργικές δραστηριότητες, δηλαδή το ποσοστό κέρδους που μένει στην επιχείρηση μετά την αφαίρεση του κόστους πωληθέντων και των λοιπών εξόδων από τις καθαρές πωλήσεις. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης ο οποίος συνήθως εκφράζεται σε μορφή ποσοστού, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση.

5. Ανακύκλωση ενεργητικού(Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού): Είναι ο λόγος του συνόλου των πωλήσεων προς το σύνολο του ενεργητικού. Ο δείκτης αυτός εκφράζεται σε φορές, δηλαδή προσδιορίζει το βαθμό χρησιμοποίησης του συνολικού ενεργητικού κατά την παραγωγική διαδικασία. Είναι ο αριθμοδείκτης που συσχετίζει το σύνολο του ενεργητικού με τις πωλήσεις της επιχείρησης. Η χρήση του δείκτη είναι περισσότερο αξιόπιστη όταν σχετίζεται με αντίστοιχους αριθμοδείκτες προηγούμενων χρήσεων και με αυτούς ομοειδών επιχειρήσεων.

4.1.2. ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

Αυτή η κατηγορία δεικτών έχει ως κύριο σκοπό να μας πληροφορήσει για το αν η επιχείρηση είναι σε θέση να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της. Εδώ ανήκουν κυρίως οι δείκτες δανειακής επιβάρυνσης. Η συνολική δανειακή επιβάρυνση, δηλαδή το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης επηρεάζει καθοριστικά τόσο την οικονομική αποδοτικότητα της επιχείρησης όσο και τη ρευστότητα της. Η ρευστότητα επηρεάζεται λόγω της ανάγκης εξόφλησης των υποχρεώσεων ενώ η αποδοτικότητα αντίστοιχα επηρεάζεται λόγω της ανάγκης πληρωμής των τόκων. Όσο μικρότερος είναι ο αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης λοιπόν, τόσο ευνοϊκότερη είναι η θέση της επιχείρησης.

7.Δανειακή επιβάρυνση: Αποκαλείται διαφορετικά και δείκτης συνολικής ικανότητας δανεισμού και υπολογίζεται αν διαιρέσουμε το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης με το σύνολο του ενεργητικού της. Ο συγκεκριμένος δείκτης δείχνει τι ποσοστό του συνόλου του ενεργητικού, αποτελούν οι υποχρεώσεις και είναι ένα ενδεικτικό μέγεθος της προστασίας των πιστωτών από τα συνολικά ίδια κεφάλαια μιας επιχείρησης. Μια μικρή τιμή του δείκτη δείχνει ότι η επιχείρηση δεν είναι

υπερβολικά επιβαρυνμένη με υποχρεώσεις και επομένως μπορεί να ανταπεξέλθει σε μελλοντικούς δανειστές. Μια μεγάλη τιμή του δείκτη δείχνει το αντίθετο και συνήθως επιχειρήσεις με μεγάλη τιμή του δείκτη δανειακής επιβάρυνσης δεν προτιμώνται από τους πιστωτές.

8.Μακροπρόθεσμη Ικανότητα δανεισμού: Ο δείκτης αυτός ορίζεται ως ο λόγος των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης προς το άθροισμα των ιδίων κεφαλαίων και των Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης. Εκφράζεται συνήθως σε ποσοστό επι τις εκατό και δηλώνει το κατά πόσο η επιχείρηση στηρίζεται στα ίδια κεφάλαια της. Ο συγκεκριμένος δείκτης αφορά κυρίως τους μακροχρόνιους πιστωτές οι οποίοι με την βοήθεια τους δείκτη πληροφορούνται για τον βαθμό προστασίας τους. Μακροχρόνια ο δείκτης μπορεί να αποδώσει την συμπεριφορά των ιδίων κεφαλαίων προς τα μακροχρόνια ξένα και τα ίδια κεφάλαια, οπότε σκιαγραφείται έτσι το μέγεθος των ξένων κεφαλαίων που επιλέγει η διοίκηση μιας επιχείρησης προκειμένου να χρηματοδοτεί τα πλάνα της. Συνεπώς σε καλύτερη θέση βρίσκονται οι επιχειρήσεις των οποίων το μέγεθος των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων δεν απαγορεύουν την εκμείωση μακροπρόθεσμων δανείων.

9.Ανακύκλωση υποχρεώσεων: Ο Δείκτης αυτός ορίζεται ως ο λόγος του συνόλου του κύκλου εργασιών προς το σύνολο των υποχρεώσεων μιας επιχείρησης. Ο δείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των εισπράξεων της επιχείρησης επι των υποχρεώσεων της. Η τιμή του δείκτη για να είναι ικανοποιητικός πρέπει να είναι αρκετά μεγαλύτερος από την μονάδα, εξαρτάται δε και από τον κλάδο που ανήκει η επιχείρηση καθώς και από τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά.

10. Γενική ρευστότητα: Διατυπώνεται αλλιώς και ως δείκτης κυκλοφοριακής ρευστότητας και προκύπτει από το λόγο του Κυκλοφορούντος ενεργητικού της επιχείρησης προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αυτής. Ο δείκτης αυτός είναι ίσως ο πιο διαδεδομένος για την εκτίμηση της ρευστότητας της επιχείρησης αν και δεν αποτελεί ένα τόσο ακριβές μέσο μέτρησης. Ο δείκτης γενικής ρευστότητας επιτρέπει στην επιχείρηση και στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να εκτιμούν εάν και κατά πόσο οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καλύπτονται σε δεδομένη στιγμή από τα ευκόλως ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης. Γενικά επικρατεί η λογική ότι όσο υψηλότερη η τιμή του δείκτη γενικής ρευστότητας τόσο πιο ισχυρή φαίνεται η επιχείρηση. Το παραπάνω συμπέρασμα ισχύει σίγουρα στο κομμάτι των πιστωτών αφού ο συγκεκριμένος δείκτης μαρτυρά ένα μέτρο του πόσο εύκολα η επιχείρηση μπορεί να ανταπεξέλθει στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Ωστόσο από την πλευρά της επιχείρησης η υψηλή τιμή του δείκτη δεν είναι πάντα επιθυμητή καθώς υποδεικνύει συσσώρευση μετρητών ή αποθεμάτων. Αυτή η συσσώρευση πόρων είναι λάθος αν δεν γίνεται βάση σχεδίου, αφού οι ίδιοι πόροι θα μπορούσαν να είχαν χρησιμοποιηθεί αλλού και να απέφεραν περαιτέρω κέρδη στην επιχείρηση. Όπως ισχύει για όλους τους δείκτες προκειμένου να οδηγηθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα θα πρέπει να συγκρίνεται με το μέσο όρο του κλάδου και να παρατηρείται η πορεία του στη διάρκεια του χρόνου.

11.Άμεση ρευστότητα: Ο αριθμοδείκτης αυτός καταδεικνύει την άμεση ρευστότητα της επιχείρησης και συμπληρώνει τον δείκτη γενικής ρευστότητας. Προκύπτει ως ο λόγος της διαφοράς των αποθεμάτων από το κυκλοφορούν

ενεργητικό προς της βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Επιθυμητές τιμές για αυτόν τον δείκτη είναι τιμές που ξεπερνούν την μονάδα. Τέτοιες τιμές δείχνουν ότι τα μετρητά και τα ισοδύναμα μετρητών (περιουσιακά στοιχεία αμέσου ρευστότητας) είναι μεγαλύτερα από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και είναι ένδειξη ότι η επιχείρηση έχει υψηλή ρευστότητα. Αντίθετα τιμές ίσες ή μικρότερες της μονάδας μπορεί να δείχνουν αδυναμία αποπληρωμής των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης και είναι δείγμα χαμηλής ρευστότητας της επιχείρησης.

12.Ταμειακή Ρευστότητα : Ο δείκτης υπολογίζεται εάν διαιρέσουμε το σύνολο του διαθέσιμου ενεργητικού, με το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Ο αριθμοδείκτης αυτός εμφανίζει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται άμεσα στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα μετρητά του ταμείου της και τους λογαριασμούς καταθέσεων όψεως των τραπεζών. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης, τόσο καλύτερος είναι ο βαθμός ρευστότητας. Στο σημείο αυτό είναι χρήσιμο να αναφερθεί πως πολύ μεγάλος βαθμός ρευστότητας δεν είναι πάντα επιθυμητός, ιδιαίτερα όταν η επιχείρηση μπορεί να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της και με μικρότερο βαθμό ρευστότητας. Η συσσώρευση των διαθέσιμων της επιχείρησης σε τράπεζες ή στο ταμείο της μπορεί να επιβραδύνει την ανάπτυξη της επιχείρησης. Πρακτικά ο αριθμοδείκτης πρέπει να βρίσκεται κάτω από την μονάδα.

13.Δείκτης κεφαλαίου κίνησης: Ορίζεται ως ο λόγος του Κεφαλαίου Κίνησης προς το σύνολο του ενεργητικού. Εκφράζεται συνήθως σε φορές και προσδιορίζει την σημαντικότητα των μακροπρόθεσμων κεφαλαίων χρηματοδοτώντας το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων. Διαφορετικά δείχνουν το κατά πόσο τα πάγια στοιχεία της επιχείρησης καλύπτονται από το σύνολο των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων της. Όσο πιο μεγάλη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο πιο θετικό είναι για την επιχείρηση.

4.1.3. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ

Σε αυτή την κατηγορία δεικτών ανήκουν οι: επιβάρυνση από χρηματοοικονομικά έξοδα, περίοδος είσπραξης αποφάσεων, περίοδος αποπληρωμής πληρωτέων λογαριασμών, δείκτης ανακύκλωσης αποθεμάτων και επιβάρυνση από διοικητικά έξοδα. Οι αριθμοδείκτες αυτοί προκύπτουν από τα επίπεδα του κύκλου εργασιών με τα επενδυμένα στα εν λόγω, περιουσιακά στοιχεία. Ουσιαστικά σκιαγραφείται η δυνατότητα της επιχείρησης να μετατρέπει τα περιουσιακά της στοιχεία, προϊόντα και αποθέματα σε πωλήσεις και ταμειακά διαθέσιμα.

14.Επιβάρυνση από χρηματοοικονομικά έξοδα. Ο δείκτης αυτός εκφράζεται σε ποσοστό και ορίζεται ως ο λόγος των χρεωστικών τόκων και συναφή εξόδων προς τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης. Δείχνει τη σημασία των χρηματοοικονομικών εξόδων ως ποσοστό επί των κερδών και συσχετίζει της χρηματοοικονομικές δαπάνες με τις πωλήσεις της επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερη η τιμή του δείκτη, τόσο πιο υψηλά είναι τα χρηματοοικονομικά έξοδα της επιχείρησης και έτσι φανερώνεται κάποιο πρόβλημα διαχείρισης της επιχείρησης.

15.Περίοδος είσπραξης απαιτήσεων: Ο συγκεκριμένος δείκτης ορίζεται από το λόγο του συνόλου των απαιτήσεων πολλαπλασιασμένο με τις εργάσιμες ημέρες προς τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης. Ο δείκτης εκφράζεται σε μέρες και δείχνει σε πόσες μέρες οι πελάτες εξοφλούν την επιχείρηση.

16.Περίοδος αποπληρωμής πληρωτέων λογαριασμών: Υπολογίζεται από τον λόγο Προμηθευτές πολλαπλασιασμένο με τις εργάσιμες ημέρες προς τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης. Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. στους προμηθευτές συμπεριλαμβάνονται οι Προμηθευτές, τα Γραμμάτια Πληρωτέα και Επιταγές και οι Πιστωτές Διάφοροι. Ο συγκεκριμένος δείκτης σε συσχέτιση με τον προηγούμενο δείκτη (Περίοδος είσπραξης απαιτήσεων) μπορούν να βοηθήσουν στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων σχετικά με την άμεση ή ταμειακή ρευστότητα μιας επιχείρησης.

17.Δείκτης ανακύκλωσης αποθεμάτων: Ορίζεται ως ο λόγος των αποθεμάτων προς το κύκλο εργασιών της επιχείρησης. Αν ο αριθμητής πολλαπλασιαστεί με τον αριθμό των εργάσιμων ημερών τότε η τιμή του δείκτη θα εκφράζεται σε ημέρες. Ο δείκτης συνεπώς μας πληροφορεί για τον μέσο χρόνο παραμονής των αποθεμάτων στην αποθήκη μέσα στη χρήση. Όταν ο δείκτης παίρνει χαμηλές τιμές διαφαίνεται μια επιτυχημένη διοίκηση και ίσως ένας ορθός προγραμματισμός της παραγωγής καθώς η δέσμευση κεφαλαίων για αποθήκευση και συντήρηση των αποθεμάτων είναι μικρότερη. Η τελική εκτίμηση βέβαια εξαρτάται από τον κλάδο, την επιχείρηση, τις υπάρχουσες τάσεις αλλά και τις καταναλωτικές ανάγκες τις εκάστοτε χρήσης.

18.Επιβάρυνση από διοικητικά έξοδα: Υπολογίζεται από τον λόγο του αθροίσματος των εξόδων διοίκησης, διάθεσης και λοιπών εξόδων προς τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης. Ο δείκτης αυτός δείχνει ουσιαστικά τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στα λειτουργικά έξοδα μιας επιχείρησης και των πωλήσεων της. Αν ο δείκτης παίρνει χαμηλές τιμές προβάλλει την ικανότητα της διοίκησης να κρατάει σε χαμηλά επίπεδα τα γενικά και διοικητικά έξοδα της. Χρειάζεται να αναφερθεί ότι μια σημαντική μεταβολή στις πωλήσεις θα οδηγήσει σε μια αντίστοιχα σημαντική αλλαγή στα λειτουργικά έξοδα έτσι ώστε να είμαστε σε θέση να κατανοούμε καλύτερα τις μεταβολές του δείκτη.

4.2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥ.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι οι επιδόσεις των επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνέλαιου παρουσιάζουν κατά κανόνα μια περιοδικότητα. Κάτι τέτοιο είναι απολύτως λογικό καθώς όλοι οι κλάδοι οι οποίοι ασχολούνται με την ελιά και τα παράγωγά της εμφανίζουν μια παρόμοια περιοδικότητα. Η περιοδικότητα αυτή ουσιαστικά χαρακτηρίζεται από μια σχετικά καλή χρονιά η οποία ακολουθεί μια σχετικά κακή χρονιά. Το φαινόμενο αυτό δεν στηρίζεται μόνο σε καιρικούς παράγοντες αλλά και στην ουσιαστική ικανότητα των δέντρων να παράγουν καρπό, δεν μπορεί το ίδιο δέντρο να αποδώσει το ίδιο καλά δυο συνεχόμενες χρονιές.

Ωστόσο υπάρχουν και πολλές περιπτώσεις όπου συναντούμε υψηλές επιδόσεις δύο συνεχόμενες χρονιές αλλά είναι σχεδόν δεδομένο ότι την επόμενη χρονιά ή ακόμα και τις δύο επόμενες χρονιές θα υπάρξει χαμηλότερη παραγωγή.

Ενδιαφέρον αποτελεί το γεγονός ότι αυτές οι αυξομειώσεις στην παραγωγή παρατηρούνται σε όλα τα ελαιοπαραγωγά κράτη. Έτσι κακές ελαιοκομικές χρονιές στην Ελλάδα αντισταθμίζονται από μια καλή ελαιοκομική χρονιά στην Ισπανία και έτσι οι παγκόσμια τιμή του πυρηνελαίου και γενικότερα των προϊόντων της ελιάς παραμένουν σχετικά σταθερές ανά το χρόνο. Αντίθετα αν για παράδειγμα, εξαιτίας ακραίων καιρικών συνθηκών πληγεί η παραγωγή σε ολόκληρο των ευρωπαϊκό νότο (Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα), τότε η παραγωγή είναι αισθητά μειωμένη και οι τιμές αυξάνονται κατακόρυφα.

4.2.1. Ανάλυση αποδοτικότητας επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνέλαιου.

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν τον βαθμό επιτυχίας ή αποτυχίας μιας επιχείρησης σε δεδομένη χρονική στιγμή. Επειδή η αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης αντικατοπτρίζει την ικανότητα της επιχείρησης να πραγματοποιεί κέρδη συνδέεται άμεσα με την ανταμοιβή των επενδυτών. Οι πίνακες από 4.1. έως 4.5. παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των δεικτών αποδοτικότητας και συγκεκριμένα αναφέρονται στους δείκτες που αφορούν την απόδοση των επενδύσεων.

Πίνακας 4.1.: Μικτό περιθώριο κέρδους

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,17	0,17	0,14	0,16	0,19
ΟΙΚΕΝ	0,33	0,30	0,30	0,15	0,34
ΑΒΕΑ	0,10	0,11	0,07	0,05	0,10
ΚΟΥΑΡ	0,33	0,39	0,28	0,40	0,29
ΚΟΥΜΑ	-0,13	0,22	-0,10	0,30	0,02
ΠΛΑΚΑ	0,11	0,23	0,05	0,19	0,11
ΠΥΡΗΝ	0,11	0,23	0,14	0,14	0,23
ΕΛΕΠΑ	0,16	0,24	0,30	0,45	0,24
ΕΛΑΙΓ	0,39	0,43	0,41	0,37	0,19
ΕΛΣΑΠ	0,06	0,21	-0,18	0,24	0,03
ΠΡΕΒΕ	0,22	0,20	-0,01	0,34	0,24
ΝΙΚΟΛ	0,39	-0,07	0,05	0,13	0,11
ΒΟΙΩΤ	0,10	0,21	0,01	0,11	0,18
ΜΕΣΣΗ	0,21	0,19	0,12	0,23	0,03
ΑΣΓΙΑ	0,38	0,38	0,50	0,50	0,37
ΕΛΠΥΕ	0,02	0,08	0,13	-0,25	0
ΟΙΧΑΛ	0,09	0,09	0,08	0,08	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,07	0,03	0,17	0,11
ΚΕΝΤΟ	-	0,50	0,50	0,50	0,50
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,50	0,50	0,48
ΕΑΣΛΑ	-	0,18	0,20	0,02	-

ΙΕΡΑΠ	0,18	0,36	0,28	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,33	0,24
Μέσος Όρος	0,16	0,22	0,16	0,24	0,19
Μέσος Όρος (%)	16%	22%	16%	24%	19%

Από τον παραπάνω Πίνακα 4.1. γίνεται φανερό ότι ο μέσος όρος των επιχειρήσεων όσον αφορά το μικτό περιθώριο κέρδους παρουσιάζει μια περιοδικότητα. Κάτι τέτοιο είναι απολύτως λογικό για τους λόγους που ήδη αναφέρθηκαν. Παρατηρούμε ότι τα έτη 2016, 2014 και 2012 οι τιμές του δείκτη είναι σχετικά χαμηλές και δεν ξεπερνούν το είκοσι τις εκατό ενώ αντίθετα για τα έτη 2015 και 2013 οι τιμές του δείκτη είναι αρκετά πιο ικανοποιητικές. Η τιμή του δείκτη μεταβάλλεται όχι τόσο εξαιτίας των λιγότερων πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν τα έτη 2016, 2014 και 2012 όσο στην αύξηση του κόστους προμήθειας των πρώτων υλών και συνεπώς στην αύξηση του κόστους παραγωγής.

Για το 2012 οι εταιρίες KENTO, ΕΛΠΥΑ και ΑΣΓΙΑ φαίνεται να μην αντιμετωπίζουν ιδιαίτερο πρόβλημα για την κάλυψη των λειτουργικών και άλλων εξόδων τους αφού παρουσιάζουν σχεδόν διπλάσιο μικτό περιθώριο κέρδους από τον μέσο όρο του κλάδου. Αντίθετα σε δύσκολη θέση φαίνεται να βρίσκονται οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ, ΚΟΥΜΑ και ΕΛΣΑΠ οι οποίες εμφανίζουν μηδενικές ή σχεδόν μηδενικές τιμές του δείκτη.

Το 2013 φαίνεται να είναι καλύτερη χρονιά για τον κλάδο καθώς ο μέσος όρος του δείκτη αυξάνεται κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες. Από τα πιο υψηλά μικτά περιθώρια κέρδους για τον κλάδο παρουσίασαν οι ίδιες ακριβώς επιχειρήσεις με ποσοστά που άγγιξαν το πενήντα τις εκατό. Ωστόσο η επιχείρηση ΕΛΕΠΑ με τιμή του δείκτη στο σαράντα πέντε τις εκατό τα πήγε πολύ καλά. Τις χαμηλότερες τιμές για τον δείκτη περιθωρίου κέρδους έχουν οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ, ΕΑΣΛΑ και ΑΒΕΑ με την ΕΛΠΥΕ να παρουσιάζει μάλιστα αρνητικό μικτό περιθώριο κέρδους.

Το 2014 η τιμή του δείκτη μειώνεται δραματικά κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες. Οι επιχειρήσεις ΚΟΥΜΑ, ΕΛΣΑΠ και ΠΡΕΒΕ παρουσίασαν εξαιρετικά χαμηλές τιμές του δείκτη που έφτασαν και υπό του μηδέν ενώ η εταιρία ΕΛΠΥΕ παρουσίασε σχετικά καλή τιμή στον δείκτη μόνο τρεις μονάδες υπό του μέσου όρου. Εν αντίθεση οι εταιρίες KENTO, ΑΣΓΙΑ και ΕΛΠΥΑ συνεχίζουν να μην αντιμετωπίζουν προβλήματα ακόμα και στις κακές χρονιές.

Το 2015 ο δείκτης αυξάνεται κατά 6 ποσοστιαίες μονάδες και οι εταιρίες KENTO και ΕΛΑΙΓ σημειώνουν τις υψηλότερες τιμές του κλάδου. Αντίθετα η εταιρία ΝΙΚΟΛ παρουσιάζει πτώση της τιμής του δείκτη στην χαμηλότερη τιμή του κλάδου παρόλο την σχετικά καλή χρονιά μαζί με τις εταιρίες ΓΙΑΝΝ και ΕΛΠΥΕ που παρουσιάζουν σχεδόν μηδενικές τιμές του δείκτη.

Τέλος για το έτος 2016 η μέση τιμή του δείκτη πέφτει αισθητά στο δεκαέξι τις εκατό με τις εταιρίες ΕΛΑΙΓ, ΝΙΚΟΛ και ΑΣΓΙΑ να σημειώνουν τιμές διπλάσιες από αυτές του κλάδου. Φαίνεται ότι η εταιρία ΝΙΚΟΛ ανέκαμψε πλήρως σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Αντίθετα οι εταιρίες ΚΟΥΜΑ, ΕΛΠΥΕ και ΕΛΣΑΠ παρουσιάζουν πολύ χαμηλές τιμές του δείκτη.

Πίνακας 4.2.: Καθαρό περιθώριο κέρδους

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,07	0,07	0,04	0,10	0,08
ΟΙΚΕΝ	0,30	0,28	0,28	0,07	0,20
ΑΒΕΑ	-0,01	0,01	-0,09	-0,08	-0,03
ΚΟΥΑΡ	0,24	0,31	0,13	0,29	0,16
ΚΟΥΜΑ	-0,41	0,02	-0,50	0,20	-0,34
ΠΛΑΚΑ	0	0,14	-0,11	0,10	0,01
ΠΥΡΗΝ	0,03	0,05	0,05	0,02	0,11
ΕΛΕΠΑ	0,13	0,22	0,24	0,40	0,14
ΕΛΑΙΓ	0,22	0,31	0,26	0,24	0,02
ΕΛΣΑΠ	-0,17	-0,08	-0,50	-0,50	-0,26
ΠΡΕΒΕ	0,09	0	-0,25	0,18	0,09
ΝΙΚΟΛ	0,01	-0,12	-0,02	0,04	-0,05
ΒΟΙΩΤ	0,01	0,05	-0,07	0,03	0,01
ΜΕΣΣΗ	0,05	0,07	-0,16	0,11	-0,23
ΑΣΓΙΑ	0	0,05	0,25	0,38	0,25
ΕΛΠΥΕ	-0,10	0	0,02	0,50	-0,04
ΟΙΧΑΛ	0	0,03	-0,03	-0,03	-
ΓΙΑΝΝ	-	-0,05	-0,06	0,04	0
ΚΕΝΤΟ	-	0,12	0,12	0,27	0,22
ΕΛΠΥΑ	-	-	-0,07	0,50	0,50
ΕΑΣΛΑ	-	-0,06	-0,08	0,03	-
ΙΕΡΑΠ	-0,27	0,01	0,01	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,27	0,12
Μέσος Όρος	0,01	0,07	-0,02	0,14	0,05

Από τον Πίνακα 4.2. του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους γίνεται φανερό ότι ο μέσος όρος των επιχειρήσεων επίσης παρουσιάζει μια περιοδικότητα. Παρατηρούμε ότι τις χρονιές 2016, 2014 και 2012 οι τιμές του δείκτη είναι σχετικά πιο χαμηλές από τα έτη 2015 και 2013 όπου οι τιμές του δείκτη είναι αρκετά πιο υψηλές.

Για το 2012 οι εταιρίες ΚΕΝΤΟ, ΕΛΠΥΑ και ΑΣΓΙΑ φαίνεται να μην αντιμετωπίζουν κανένα πρόβλημα για την κάλυψη των λειτουργικών και άλλων εξόδων τους αφού παρουσιάζουν πολύ θετικά αποτελέσματα σε ότι αφορά το καθαρό περιθώριο κέρδους σε σχέση με τον μέσο όρο του κλάδου. Αντίθετα σε δύσκολη θέση φαίνεται να βρίσκονται οι εταιρίες ΚΟΥΜΑ, ΜΕΣΣΗ και ΕΛΣΑΠ οι οποίες εμφανίζουν αρνητικές τιμές του δείκτη.

Το 2013 φαίνεται να είναι η καλύτερη χρονιά για τον κλάδο καθώς ο μέσος όρος του δείκτη αυξάνεται κατά εννέα ποσοστιαίες μονάδες. Από τα πιο υψηλά

καθαρά περιθώρια κέρδους για τον κλάδο παρουσίασαν οι ίδιες περίπου επιχειρήσεις με ποσοστά που άγγιξαν το πενήντα τις εκατό. Η εταιρία KENTO έδωσε στην εταιρία ΕΠΛΥΕ την θέση της στην κατάταξη. Τις χαμηλότερες τιμές για τον δείκτη περιθωρίου κέρδους έχουν οι εταιρίες ΕΛΣΑΠ, ΟΙΧΑΛ και ΑΒΕΑ με τιμή του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους να είναι αρνητική.

Το 2014 η μέση τιμή του δείκτη μειώνεται δραματικά και παίρνει αρνητική μάλιστα τιμή. Οι επιχειρήσεις ΚΟΥΜΑ, ΕΛΣΑΠ και ΜΕΣΣΗ παρουσίασαν εξαιρετικά χαμηλές τιμές του δείκτη που έφτασαν και υπό του μηδέν ενώ η πλειοψηφία του κλάδου δεν φαίνεται να τα πήγε καλύτερα. Εν αντίθεση βέβαια με τις εταιρίες ΟΙΚΕΝ, ΑΣΓΙΑ και ΕΛΑΙΓ που δεν φαίνεται να αντιμετωπίζουν προβλήματα ακόμα και στις κακές χρονιές.

Το 2015 ο δείκτης αυξάνεται κατά 7 ποσοστιαίες μονάδες και οι εταιρίες ΚΟΥΑΡ και ΕΛΑΙΓ σημειώνουν τις υψηλότερες τιμές του κλάδου. Αντίθετα η εταιρίες ΓΙΑΝΝ, ΕΛΣΑΠ και ΕΑΣΛΑ παρουσιάζουν τις χαμηλότερες τιμές του δείκτη παρόλο που και για τις τρεις εταιρίες οι τιμές που σημείωσαν είναι καλύτερες από τις αντίστοιχες της περασμένης χρήσης.

Τέλος για το έτος 2016 η μέση τιμή του δείκτη πέφτει αισθητά σχεδόν σε μηδενικές τιμές, μόλις στο 1 τις εκατό. Οι εταιρίες ΕΛΑΙΓ, ΟΙΚΕΝ και ΚΟΥΑΡ σημειώνουν τις υψηλότερες τιμές του δείκτη, άνω του είκοσι τις εκατό. Αντίθετα οι εταιρίες ΚΟΥΜΑ, ΕΛΠΥΕ και ΕΛΣΑΠ παρουσιάζουν πολύ χαμηλές τιμές του δείκτη. Σε συνδυασμό με την επίδοση τους στις προηγούμενες χρήσεις οι επιχειρήσεις αυτές φαίνεται να παρουσιάζουν χαμηλή αποδοτικότητα.

Πίνακας 4.3.: Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων / Χρηματοοικονομική αποδοτικότητα

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,09	0,10	0,05	0,33	0,27
ΟΙΚΕΝ	0,74	0,72	0,27	0,05	0,21
ΑΒΕΑ	-0,01	0,03	-0,11	-0,12	-0,08
ΚΟΥΑΡ	0,28	0,54	0,09	0,31	0,20
ΚΟΥΜΑ	-1,00	0,05	-0,63	0,45	-0,44
ΠΛΑΚΑ	0,00	0,09	-0,04	0,06	0,00
ΠΥΡΗΝ	0,31	0,10	0,12	0,05	0,18
ΕΛΕΠΑ	0,19	0,22	0,24	0,45	0,21
ΕΛΑΙΓ	0,34	0,69	0,47	0,83	0,03
ΕΛΣΑΠ	-0,09	-0,05	-0,23	-0,48	-0,07
ΠΡΕΒΕ	0,14	0,00	-0,33	0,31	0,24
ΝΙΚΟΛ	0,05	-0,15	-0,03	0,29	-0,31
ΒΟΙΩΤ	0,02	0,13	-0,09	0,13	0,02
ΜΕΣΣΗ	0,05	0,05	-0,09	0,08	-0,12
ΑΣΓΙΑ	0,00	0,10	0,18	0,42	0,61
ΕΛΠΥΕ	-1,00	-0,04	0,03	1,00	-1,00
ΟΙΧΑΛ	0,03	0,58	-1,00	-0,28	-
ΓΙΑΝΝ	-	-0,01	-0,01	0,05	0,00

ΚΕΝΤΟ	-	0,05	0,02	0,12	0,05
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,00	0,10	0,14
ΕΑΣΛΑ	-	-0,06	-0,30	0,76	-
ΙΕΡΑΠ	-1,00	0,45	0,65	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,65	0,17
Μέσος Όρος	-0,05	0,17	-0,03	0,25	0,02

Παρατηρούμε πως και ο Πίνακας 4.3. του δείκτη Χρηματοοικονομικής αποδοτικότητας παρουσιάζει μια αυξομείωση στις τιμές του για τα έτη 2012-2016. Οι τιμές των μέσων όρων για κάθε έτος είναι αρκετά χαμηλές και σε μερικές περιπτώσεις είναι αρνητικές (έτος 2014 ,έτος 2016). Φαίνεται λοιπόν πως για το σύνολο του κλάδου τα επενδυμένα κεφάλαια που έχουν διατεθεί στην επιχείρηση δεν αποδίδουν τα δέοντα στους επενδυτές.

Πιο συγκεκριμένα το έτος 2012 ο μέσος όρος του δείκτη είναι δύο τις εκατό, σχεδόν μηδενικός. Η υψηλότερη τιμή του δείκτη σημειώθηκε από την εταιρία ΑΣΓΙΑ με την πρωτοφανή για τον κλάδο τιμή του 0,61. Υψηλές τιμές ,άνω του είκοσι τοις εκατό σημείωσαν και οι εταιρίες ΧΑΤΖΕ και ΠΡΕΒΕ. Αντίθετα τις χειρότερες επιδόσεις για το έτος 2012 σημείωσαν οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ, ΚΟΥΜΑ και ΝΙΚΟΛ.

Για το έτος 2013 η επιχείρηση ΕΛΠΥΕ σημειώνει την υψηλότερη τιμή ενώ στην προηγούμενη χρήση είχε σημειώσει την χαμηλότερη όλου του κλάδου. Υψηλές τιμές του δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζουν ακόμα οι εταιρίες ΕΛΑΙΓ και ΕΑΣΛΑ. Τις χαμηλότερες και μάλιστα αρνητικές τιμές του δείκτη για το έτος 2013 παρουσιάζουν οι εταιρίες ΕΛΣΑΠ, ΟΙΧΑΛ και ΑΒΕΑ.

Για το 2014 οι εταιρίες παρουσίασαν πτώση στις τιμές του δείκτη. Οι καλύτερες επιδόσεις σημειώνονται για τις εταιρίες ΙΕΡΑΠ, ΕΛΑΙΓ και ΟΙΚΕΝ με 0,65, 0,47 και 0,27 αντίστοιχα. Στον αντίποδα βρίσκονται οι επιχειρήσεις ΟΙΧΑΛ, ΚΟΥΜΑ, ΕΑΣΛΑ και ΠΡΕΒΕ, όλες με αρνητικές τιμές του δείκτη υπό του -0,30.

Για το 2015 παρατηρούμε άνοδο του δείκτη, καθώς ο δείκτης εμφανίζει και πάλι θετικό μέσο όρο. Οι εταιρίες με τον υψηλότερο δείκτη χρηματοοικονομικής αποδοτικότητας είναι οι ΟΙΚΕΝ, ΕΛΑΙΓ και ΟΙΧΑΛ οι οποίες παρουσιάζουν τα αντίστοιχα ποσοστά : 72%, 69% και 58%. Για την συγκεκριμένη χρονιά οι επιχειρήσεις που δεν κατάφεραν να συγκεντρώσουν θετικά ποσοστά είναι οι ΝΙΚΟΛ, ΕΑΣΛΑ, ΕΛΣΑΠ και ΓΙΑΝΝ.

Το τελευταίο έτος της μελέτης, 2016, η εταιρίες ΚΟΥΜΑ και ΕΛΠΥΕ συνεχίζουν να εμφανίζουν πολύ χαμηλές τιμές για τον δείκτη αλλά ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι και η εταιρία ΙΕΡΑΠ παρουσιάζει πολύ χαμηλή τιμή του δείκτη (-1,00), η οποία το έτος 2014 είχε σημειώσει πολύ υψηλότερη τιμή ίση με 0,65. Τις υψηλές επιδόσεις παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις ΟΙΚΕΝ, ΕΛΑΙΓ και ΠΥΡΗΝ. Γεγονός που σημαίνει ότι οι εταιρίες φαίνεται να απασχολούν ικανά διοικητικά στελέχη ώστε να μετατρέπουν την επένδυση των ιδιοκτητών σε περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποφέρουν κέρδος.

Πίνακας 4.4.: Αποδοτικότητα Ενεργητικού (Βιομηχανική αποδοτικότητα)

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,06	0,08	0,06	0,24	0,15
ΟΙΚΕΝ	0,21	0,24	0,24	0,04	0,17
ΑΒΕΑ	0,01	0,03	-0,02	-0,03	-0,01
ΚΟΥΑΡ	0,19	0,31	0,07	0,27	0,14
ΚΟΥΜΑ	-0,19	0,05	-0,27	0,24	-0,20
ΠΛΑΚΑ	0,00	0,08	-0,03	0,05	0,01
ΠΥΡΗΝ	0,06	0,08	0,11	0,07	0,11
ΕΛΕΠΑ	0,07	0,10	0,12	0,36	0,14
ΕΛΑΙΓ	0,28	0,38	0,39	0,50	0,06
ΕΛΣΑΠ	-0,02	0,00	-0,07	0,01	-0,02
ΠΡΕΒΕ	0,08	0,04	-0,08	0,18	0,12
ΝΙΚΟΛ	0,38	-0,03	-0,01	0,24	-0,10
ΒΟΙΩΤ	0,03	0,10	-0,01	0,09	0,04
ΜΕΣΣΗ	0,04	0,04	-0,06	0,07	-0,09
ΑΣΓΙΑ	0,00	0,03	0,09	0,22	0,37
ΕΛΠΥΕ	0,07	0,06	0,01	-0,06	0,00
ΟΙΧΑΛ	0,00	0,04	-0,04	-0,02	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,00	0,01	0,06	0,03
ΚΕΝΤΟ	-	0,06	0,06	0,11	0,05
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,02	0,09	0,04
ΕΑΣΛΑ	-	-0,01	-0,03	0,00	-
ΙΕΡΑΠ	-0,50	0,04	0,07	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,24	0,09
Μέσος Όρος	0,04	0,08	0,03	0,14	0,06

Παρατηρείται ότι με βάση τον οικονομικό δείκτη της βιομηχανικής αποδοτικότητας η καλύτερη χρονιά για τον κλάδο είναι το έτος 2013 όπου ο δείκτης σημείωσε τιμή μέσου όρου ίση με 0,14. Στον αντίποδα η χειρότερη χρονιά για τον κλάδο φαίνεται να είναι η αμέσως επόμενη, το έτος 2015, με τιμή του δείκτη να μην ξεπερνάει το 0,03.

Όσον αφορά το έτος 2012 η εταιρία που είχε την μεγαλύτερη βιομηχανική αποδοτικότητα ήταν η ΑΣΓΙΑ με ποσοστό που έφτασε το 0,37 που είναι πολύ υψηλότερο από τον μέσο όρο των επιχειρήσεων που εξετάστηκαν και ακολουθούν οι εταιρίες ΚΟΥΑΡ, ΕΛΕΠΑ και ΠΡΕΒΕ με ικανοποιητικά ποσοστά που ξεπερνούν το 0,11. Αντίθετα αρνητική βιομηχανική αποδοτικότητα παρουσίασαν οι εταιρίες ΚΟΥΜΑ, ΝΙΚΟΛ, ΕΛΣΑΠ και ΜΕΣΣΗ.

Για το έτος 2013 όπως έχει ήδη αναφερθεί οι εταιρίες παρουσιάζουν κατά μέσο όρο την υψηλότερη βιομηχανική αποδοτικότητα. Τις υψηλότερες τιμές του δείκτη σημειώνουν οι εταιρίες ΕΛΑΙΓ, ΕΛΕΠΑ και ΚΟΥΑΡ με αντίστοιχα ποσοστά 0,50, 0,36 και 0,27. Αντίθετα τρεις εταιρίες, ΑΒΕΑ, ΕΛΠΥΕ και ΟΙΧΑΛ παρόλο την

γενικότερη άνοδο του κλάδου δεν κατάφεραν να σημειώσουν θετικές τιμές του δείκτη και σημείωσαν τις χαμηλότερες τιμές του κλάδου.

Την επόμενη χρονιά ,το έτος 2014 χαρακτηρίζεται η χειρότερη χρονιά με βάση το συγκεκριμένο δείκτη με τον μέσο όρο να είναι 0,03. Την χειρότερη επίδοση σημείωσε η εταιρία ΚΟΥΜΑ με τιμή του δείκτη -0,27 ενώ ελάχιστα καλύτερα τιμές αλλά και πάλι υπό του μηδενός σημείωσαν οι επιχειρήσεις ΠΡΕΒΕ και ΕΛΣΑΠ. Η συγκεκριμένη χρήση αποτελεί την χειρότερη από μέρος βιομηχανικής αποδοτικότητας για την εταιρία ΠΡΕΒΕ όπου το προηγούμενο έτος είχε σημειώσει είκοσι μονάδες υψηλότερη τιμή βιομηχανικής αποδοτικότητας. Εν αντίθεση υψηλές τιμές σχετικά με την κακή χρονιά σημείωσαν για άλλη μια χρονιά οι εταιρίες ΟΙΚΕΝ και ΕΛΑΙΓ με ποσοστά που ξεφεύγουν σημαντικά από τις επιδόσεις του υπόλοιπου κλάδου.

Το 2015 χαρακτηρίζεται ως μια μέτρια χρονιά με τις εταιρίες ΟΙΚΕΝ, ΕΛΑΙΓ και ΚΟΥΑΡ να συνεχίζουν να συγκεντρώνουν τα υψηλότερα ποσοστά στον κλάδο. Στον αντίποδα οι εταιρίες ΝΙΚΟΛ, ΕΛΣΑΠ και ΓΙΑΝΝ που σημείωσαν αρνητικές ή μηδενικές τιμές του δείκτη βιομηχανικής αποδοτικότητας.

Τέλος για το έτος 2016 ο μέσος όρος του δείκτη παίρνει την τιμή 0,04 με τη κορυφαία επιχείρηση του κλάδου να είναι η ΝΙΚΟΛ που σημείωσε ποσοστό 38% ενώ μόλις την προηγούμενη χρήση ήταν ανάμεσα στις χειρότερες επιχειρήσεις του κλάδου. Ακολουθούν και πάλι οι εταιρίες ΕΛΑΙΓ και ΟΙΚΕΝ για τις οποίες ασφαλώς μπορούμε να συμπεράνουμε ότι έχουν υψηλά κέρδη σε σχέση με την περιουσία τους για όλες τις χρονιές που μελετήσαμε. Τις χειρότερες επιδόσεις παρατηρούμε στις εταιρίες ΙΕΡΑΠ, ΚΟΥΜΑ και ΕΛΣΑΠ με τιμές, -0,50, -0,19 και -0,02 αντίστοιχα.

Πίνακας 4.5.: Ανακύκλωση Ενεργητικού

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,75	0,98	0,83	2,18	1,54
ΟΙΚΕΝ	0,72	0,86	0,86	0,56	0,84
ΑΒΕΑ	1,04	1,12	0,48	0,67	0,75
ΚΟΥΑΡ	0,79	1,00	0,55	0,91	0,88
ΚΟΥΜΑ	0,55	0,97	0,56	1,14	0,67
ΠΛΑΚΑ	0,39	0,54	0,29	0,53	0,48
ΠΥΡΗΝ	1,04	0,79	1,09	0,77	0,66
ΕΛΕΠΑ	0,57	0,47	0,46	0,88	0,97
ΕΛΑΙΓ	1,25	1,22	1,28	1,89	0,99
ΕΛΣΑΠ	0,19	0,24	0,16	0,25	0,15
ΠΡΕΒΕ	0,52	0,60	0,46	0,78	0,77
ΝΙΚΟΛ	0,98	0,25	0,33	2,83	2,20
ΒΟΙΩΤ	0,77	1,07	0,44	1,59	0,61
ΜΕΣΣΗ	0,69	0,53	0,45	0,59	0,40
ΑΣΓΙΑ	0,47	0,67	0,21	0,55	1,29
ΕΛΠΥΕ	1,11	1,28	0,15	0,09	0,53
ΟΙΧΑΛ	1,03	1,49	1,11	1,74	-

ΓΙΑΝΝ	-	0,20	0,10	0,46	0,36
KENTO	-	0,34	0,39	0,41	0,21
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,04	0,11	0,12
ΕΑΣΛΑ	-	0,51	0,70	3,00	-
ΙΕΡΑΠ	3,00	1,79	3,00	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,86	0,63
Μέσος Όρος	0,88	0,81	0,63	1,04	0,75

Από τις τιμές του μέσου όρου του δείκτη Ανακύκλωσης Ενεργητικού παρουσιάζει για όλα τα χρόνια τιμές χαμηλότερες της μονάδας εκτός από το έτος 2013 για το οποίο η τιμή του δείκτη είναι 1,04. Ο μέσος όρος για τον δείκτη όλων των ετών για τα οποία γίνεται η ανάλυση είναι 0,82 αρά παρόλο την μικρή τιμή του μέσου όρου όλων των ετών θα πρέπει να οριστεί ως χαρακτηριστικό μέγεθος του κλάδου.

Πιο συγκεκριμένα το έτος 2012 ο μέσος όρος του δείκτη είναι 0,75. Η υψηλότερη για το έτος τιμή του δείκτη σημειώθηκε από την εταιρία ΝΙΚΟΛ με την πολύ υψηλή για τον κλάδο τιμή του 2,20. Υψηλές τιμές , άνω της μονάδας σημείωσαν και οι εταιρίες ΧΑΤΖΕ και ΑΣΓΙΑ. Αντίθετα τις χειρότερες επιδόσεις για το έτος 2012 σημείωσαν οι εταιρίες ΕΛΠΥΑ, ΕΛΣΑΠ και ΚΕΝΤΟ με ποσοστά 0,12, 0,15 και 0,21 αντίστοιχα.

Το 2013 φαίνεται να είναι καλύτερη χρονιά για τον κλάδο όπως ήδη αναφέρθηκε καθώς ο μέσος όρος του δείκτη ξεπερνάει την μονάδα και φτάνει το 1,04. Από τις πιο υψηλές τιμές του δείκτη για τον κλάδο παρουσίασαν περίπου οι ίδιες με το 2012 επιχειρήσεις με ποσοστά που ξεπέρασαν τις δύο μονάδες. Συγκεκριμένα η εταιρία ΕΑΣΛΑ σημείωσε τιμή του δείκτη ίση με 3,00 ενώ οι ίδιες με το 2012 εταιρίες, ΝΙΚΟΛ και ΧΑΤΖΕ σημείωσαν 2,83 και 2,18 αντίστοιχα. Τις χαμηλότερες τιμές για τον δείκτη Ανακύκλωσης Ενεργητικού έχουν οι εταιρείες ΕΛΠΥΕ, ΕΛΠΥΑ και ΕΛΣΑΠ με την ΕΛΠΥΕ να παρουσιάζει την χαμηλότερη τιμή του δείκτη, 0,09.

Το 2014 η τιμή του δείκτη μειώνεται δραματικά κατά 41 ποσοστιαίες μονάδες με την συγκεκριμένη χρονιά να θεωρείτε η χειρότερη για το κλάδο. Οι επιχειρήσεις ΕΛΠΥΕ, ΓΙΑΝΝ και ΕΛΠΥΑ παρουσίασαν εξαιρετικά χαμηλές τιμές του δείκτη ίσες με 0,15 , 0,10 και 0,04 αντίστοιχα. Εν αντίθεση οι εταιρίες ΠΥΡΗΝ, ΕΛΑΙΓ και ΟΙΧΑΛ σημειώνουν τιμές που ξεπερνούν την μονάδα ενώ η εταιρία ΙΕΡΑΠ σημειώνει την υψηλότερη τιμή του δείκτη που ισούται με 3,00.

Για το 2015 παρατηρούμε άνοδο του δείκτη σε 0,81 μονάδες. Οι εταιρίες με τον υψηλότερο δείκτη ανακύκλωσης ενεργητικού είναι οι ΙΕΡΑΠ, ΟΙΧΑΛ και ΕΛΑΙΓ οι οποίες παρουσιάζουν τις αντίστοιχες τιμές: 1,79, 1,49 και 1,22 . Για την συγκεκριμένη χρονιά οι επιχειρήσεις που συγκέντρωσαν τις χαμηλότερες τιμές είναι οι ΓΙΑΝΝ, ΕΛΣΑΠ και ΝΙΚΟΛ.

Το τελευταίο έτος της μελέτης , 2016, ο μέσος όρος του δείκτη ισούται με 0,88. Οι εταιρίες ΠΛΑΚΑ, ΝΙΚΟΛ και ΕΛΣΑΠ εμφανίζουν τις χαμηλότερες τιμές για τον

δείκτη. Τέλος τις υψηλές επιδόσεις παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις ΙΕΡΑΠ , ΕΛΑΙΓ και ΕΛΠΥΕ με τιμές του δείκτη που ξεπερνούν την μονάδα..

4.2.2. Ανάλυση φερεγγυότητας επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνέλαιου.

Οι αριθμοδείκτες φερεγγυότητας μετρούν κυρίως την δανειακή επιβάρυνση. Σε αυτήν την κατηγορία ανήκουν οι δείκτες μακροπρόθεσμης ικανότητας δανεισμού, δείκτες ρευστότητας, δείκτης κεφαλαίου κίνησης και ανακύκλωσης υποχρεώσεων. Οι πίνακες από 4.6. - 4.11. παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των δεικτών φερεγγυότητας.

Πίνακας 4.6.: Δανειακή επιβάρυνση

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,35	0,38	0,34	0,35	0,44
ΟΙΚΕΝ	0,08	0,13	0,11	0,19	0,14
ΑΒΕΑ	0,50	0,49	0,52	0,49	0,62
ΚΟΥΑΡ	0,33	0,43	0,23	0,13	0,28
ΚΟΥΜΑ	0,86	0,66	0,54	0,51	0,49
ΠΛΑΚΑ	0,12	0,13	0,12	0,13	0,09
ΠΥΡΗΝ	0,57	0,59	0,53	0,59	0,60
ΕΛΕΠΑ	0,61	0,55	0,55	0,22	0,35
ΕΛΑΙΓ	0,17	0,42	0,29	0,45	0,36
ΕΛΣΑΠ	0,66	0,62	0,59	0,52	0,48
ΠΡΕΒΕ	0,66	0,60	0,63	0,53	0,68
ΝΙΚΟΛ	0,82	0,80	0,78	0,56	0,67
ΒΟΙΩΤ	0,61	0,62	0,66	0,67	0,71
ΜΕΣΣΗ	0,25	0,26	0,21	0,23	0,18
ΑΣΓΙΑ	0,66	0,65	0,70	0,50	0,77
ΕΛΠΥΕ	1,03	0,89	0,91	0,91	0,99
ΟΙΧΑΛ	0,95	0,93	0,96	0,91	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,30	0,28	0,59	0,60
ΚΕΝΤΟ	-	0,11	0,26	0,08	0,09
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,05	0,09	0,07
ΕΑΣΛΑ	-	0,43	0,81	0,51	-
ΙΕΡΑΠ	2,00	0,95	0,94	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,59	0,54
Μέσος Όρος	0,62	0,52	0,50	0,44	0,46

Από τον παραπάνω Πίνακα παρατηρείται ότι το 2016 το σύνολο των επιχειρήσεων εμφανίζει την μεγαλύτερη δανειακή επιβάρυνση αφού ο μέσος όρος του δείκτη έχει το μεγαλύτερο ποσοστό από τα έτη που εξετάστηκαν. Αντίθετα η

μικρότερη επιβάρυνση παρουσιάζεται το 2013 λόγω της μικρότερης τιμής στο μέσο όρο του κλάδου. Από το 2013 και έπειτα παρατηρείται μια αύξουσα πορεία στις τιμές του μέσου όρου του κλάδου. Παρατηρούμε συνεπώς πως ο συγκεκριμένος δείκτης δεν ακολουθεί την εν λόγω περιοδικότητα που ακολουθούν η πλειοψηφία των δεικτών.

Αναλυτικότερα όσον αφορά το έτος 2012 οι εταιρίες που φαίνεται ότι είχαν την λιγότερη δανειακή επιβάρυνση από δάνεια και υποχρεώσεις προς τρίτους είναι οι ΕΛΠΥΑ με ποσοστό 0,07, ΠΛΑΚΑ με ποσοστό 0,09 και ΚΕΝΤΟ με ποσοστό 0,09. Αντίθετα τις περισσότερες συνολικές υποχρεώσεις για αυτή τη χρονιά φαίνεται ότι είχαν οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ, ΑΓΙΑ και ΒΟΙΩΤ με τον μέσο όρο να παίρνει την τιμή 0,46.

Το 2013 ο μέσος όρος της συνολικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων μειώθηκε κατά 0,02 μονάδες και ήταν η χαμηλότερη τιμή του κλάδου για το σύνολο της ανάλυσης. Την μικρότερη επιβάρυνση για αυτή την χρονιά έχει η ΚΕΝΤΟ με ποσοστό 0,08 και ακολουθεί με μικρή διαφορά η ΕΛΠΥΑ με τιμή του δείκτη στις 0,09 μονάδες. Τα υψηλότερα ποσοστά για το συγκεκριμένο δείκτη για το 2013 σημείωσαν οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ (0,91), ΟΙΧΑΛ (0,91) και ΒΟΙΩΤ (0,67).

Το 2014 η επιβάρυνση των εταιριών με υποχρεώσεις και δάνεια αυξήθηκε εκ νέου άλλες 6 μονάδες με μέσο όρο του κλάδου να είναι 0,50. Την μεγαλύτερη συνολική ικανότητα δανεισμού σύμφωνα με τον πίνακα έχει η επιχείρηση ΕΛΠΥΑ με ποσοστό 0,05 και έπειτα οι εταιρίες ΠΛΑΚΑ και ΟΙΚΕΝ. Τα υψηλότερα ποσοστά για τον συγκεκριμένο δείκτη τα παρουσιάζουν οι εταιρίες ΕΠΛΥΕ, ΟΙΧΑΛ και ΙΕΡΑΠ με 0,91, 0,96 και 0,94 αντίστοιχα.

Το έτος 2015 ο μέσος όρος του δείκτη είναι 0,52 και τα χαμηλότερα ποσοστά αυτού να συγκεντρώνουν για άλλη μια χρονιά οι εταιρίες ΚΕΝΤΟ, ΠΛΑΚΑ και ΟΙΚΕΝ με ποσοστά που ξεπέρασαν ωστόσο το 10%. Στον αντίποδα οι εταιρίες ΙΕΡΑΠ, ΟΙΧΑΛ και ΕΛΠΥΕ συγκέντρωσαν τα υψηλότερα ποσοστά και συνεπώς έχουν την μικρότερη ικανότητα δανεισμού.

Την τελευταία χρονιά 2016 παρατηρείται ο υψηλότερος μέσος όρος της τετραετίας (0,62). Την μεγαλύτερη επιβάρυνση για αυτή την χρονιά όπως και την προηγούμενη έχει η εταιρία ΙΕΡΑΠ και ΕΛΠΥΕ και ακολουθεί με πέντε μονάδες χαμηλότερα η ΟΙΧΑΛ.

Πίνακας 4.7.: Μακροπρόθεσμη ικανότητα δανεισμού

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,06	0,08	0,20	0,23	0,28
ΟΙΚΕΝ	0,00	0,00	0,00	0,06	0,02
ΑΒΕΑ	0,18	0,20	0,17	0,00	0,00
ΚΟΥΑΡ	0,23	0,16	0,00	0,00	0,00
ΚΟΥΜΑ	0,37	0,29	0,28	0,00	0,00
ΠΛΑΚΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΠΥΡΗΝ	0,30	0,15	0,20	0,36	0,46
ΕΛΕΠΑ	0,25	0,18	0,00	0,00	0,00

ΕΛΑΙΓ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΕΛΣΑΠ	0,52	0,36	0,40	0,37	0,28
ΠΡΕΒΕ	0,25	0,30	0,33	0,28	0,42
ΝΙΚΟΛ	0,61	0,59	0,56	0,00	0,00
ΒΟΙΩΤ	0,10	0,10	0,00	0,00	0,00
ΜΕΣΣΗ	0,01	0,02	0,02	0,03	0,00
ΑΣΓΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΕΛΠΥΕ	1,00	0,86	0,86	0,86	0,97
ΟΙΧΑΛ	0,00	0,00	0,00	0,00	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,00	0,01	0,04	0,09
ΚΕΝΤΟ	-	0,00	0,00	0,00	0,00
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,00	0,00	0,00
ΕΑΣΛΑ	-	0,18	0,60	0,00	-
ΙΕΡΑΠ	0,00	0,00	0,00	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,00	0,00
Μέσος Όρος	0,22	0,17	0,17	0,10	0,12

Ο Πίνακας 4.7. δείχνει την ικανότητα δανεισμού κάθε επιχείρησης με μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για κάθε μία από τις χρονιές 2012-2016. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μικρότερη είναι η συμμετοχή των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων στα ίδια κεφάλαια, άρα ως καλές επιδόσεις θεωρούνται τα υψηλά ποσοστά. Η τιμή του μέσου ορού δεν μεταβάλλεται ιδιαίτερα καθ' όλο το διάστημα της μελέτης αλλά παραμένει πολύ χαμηλή και για τα πέντε χρόνια. Για όλα τα έτη η πλειοψηφία των επιχειρήσεων παρουσίασαν μηδενικά ή εξαιρετικά χαμηλά ποσοστά μακροπρόθεσμης ικανότητας δανεισμού.

Στον αντίποδα υπήρξαν ορισμένες εταιρίες που παρουσίασαν πολύ θετικά ποσοστά για τον συγκεκριμένο δείκτη. Η εταιρία που συγκέντρωσε την υψηλότερη τιμή του δείκτη και στα πέντε έτη είναι η ΕΛΠΥΕ με ποσοστό που δεν έπεσε χαμηλότερα του 0,86. Κατά καιρούς καλή εικόνα παρουσίασαν οι εταιρίες ΝΙΚΟΛ και ΕΣΛΑΠ ειδικότερα τα τελευταία έτη της ανάλυσης ενώ για τα έτη 2012 και 2013 η εταιρία ΠΥΡΗΝ παρουσίασε τα αμέσως υψηλότερα ποσοστά μετά την ΕΛΠΥΕ.

Πίνακας 4.8.: Γενική Ρευστότητα

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	1,58	1,76	1,99	2,14	2,60
ΟΙΚΕΝ	5,00	2,81	3,06	2,15	2,63
ΑΒΕΑ	1,06	1,08	1,00	0,91	0,96
ΚΟΥΑΡ	3,15	1,78	1,70	3,49	1,51
ΚΟΥΜΑ	0,88	1,24	1,70	1,53	1,19
ΠΛΑΚΑ	4,81	4,29	4,32	4,27	5,00
ΠΥΡΗΝ	1,47	1,44	1,65	2,11	2,84

ΕΛΕΠΑ	1,25	1,15	1,17	2,62	1,16
ΕΛΑΙΓ	5,00	2,22	2,98	2,00	2,51
ΕΛΣΑΠ	0,47	0,33	0,34	0,55	0,22
ΠΡΕΒΕ	1,00	0,95	0,93	1,39	1,20
ΝΙΚΟΛ	0,82	0,69	0,69	0,84	1,14
ΒΟΙΩΤ	0,44	0,47	0,44	0,43	0,38
ΜΕΣΣΗ	1,72	1,89	1,97	2,11	1,66
ΑΣΓΙΑ	1,47	1,48	1,39	1,94	1,60
ΕΛΠΥΕ	1,79	2,64	1,57	1,42	0,95
ΟΙΧΑΛ	0,30	0,18	0,28	0,32	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,79	0,82	0,87	0,91
ΚΕΝΤΟ	-	4,89	4,85	5,00	5,00
ΕΛΠΥΑ	-	-	5,00	5,00	5,00
ΕΑΣΛΑ	-	1,04	1,18	1,19	-
ΙΕΡΑΠ	0,18	0,98	0,96	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	1,31	1,48
Μέσος Όρος	1,80	1,62	1,82	1,99	2,00

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας τόσο η επιχείρηση μπορεί να ανταποκρίνεται άμεσα στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα μετρητά του ταμείου της και τους λογαριασμούς καταθέσεως όψεως των τραπεζών. Βάσει του Πίνακα 4.8. παρατηρούμε ότι ο μέσος όρος του κλάδου της πυρηνειαιουργείας ακολουθεί μια σχετικά σταθερή πορεία έχοντας μεγαλύτερη τιμή το εναρκτήριο έτος της ανάλυσης 2012 και χαμηλότερη τιμή 2015. Ωστόσο και το έτος 2013 η μέση τιμή του δείκτη είναι πρακτικά η ίδια με αυτή του έτους 2012.

Αναλυτικότερα για το 2012 τις μεγαλύτερες επιδόσεις πέτυχαν οι εταιρίες ΠΛΑΚΑ, ΚΕΝΤΟ και ΕΠΛΥΑ με τιμή του δείκτη που έφτασε τις πέντε μονάδες. Οι ίδιες εταιρίες συνέχισαν με το ίδιο υψηλές επιδόσεις μέχρι και το έτος 2015 με εξαίρεση όμως την εταιρία ΕΛΠΥΑ που δεν συμπεριλαμβάνεται στην ανάλυση για το έτος 2015. Την χαμηλότερη επίδοση για την χρονιά παρουσίασαν οι εταιρίες ΕΛΣΑΠ, ΒΟΙΩΤ και ΕΛΠΥΕ με ποσοστά 0,22, 0,38 και 0,95 αντίστοιχα.

Τις τρεις επόμενες χρήσης οι εταιρίες ΟΙΧΑΛ, και πάλι οι εταιρίες ΕΛΣΑΠ και ΒΟΙΩΤ σημείωσαν τα χαμηλότερα ποσοστά του δείκτη με τιμές που δεν ξεπέρασαν το 0,55 τις εκατό ενώ η μέση τιμή του δείκτη για τα έτη 2013, 2014 και 2015 ήταν αντίστοιχα 1,92, 1,82 και 1,62.

Για την τελευταία χρονιά κάτι φαίνεται να μεταβάλλεται στον κλάδο καθώς της υψηλότερες επιδόσεις πραγματοποιούν οι εταιρίες ΕΛΑΙΓ και ΟΙΚΕΝ με ποσοστό 5,00 και οι εταιρία ΠΛΑΚΑ με ποσοστό 4,81. Ωστόσο αυτό οφείλεται κατά πάσα πιθανότητα στο γεγονός ότι οι εταιρίες ΕΛΠΥΑ και ΚΕΝΤΟ εξαιρούνται από την ανάλυση για το έτος 2016. Κάτι φαίνεται να μεταβάλλεται και στον αντίποδα αφού τις χαμηλότερες επιδόσεις του κλάδου παρουσίασαν οι εταιρίες ΙΕΡΑΠ, ΟΙΧΑΛ και ΝΙΚΟΛ με ποσοστά 0,18, 0,30 και 0,82 αντίστοιχα ενώ ο μέσος όρος του κλάδου για το έτος είναι 1,80.

Πίνακας 4.9.: Άμεση Ρευστότητα

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,57	0,84	0,12	0,13	1,38
ΟΙΚΕΝ	1,28	1,27	1,52	1,10	1,14
ΑΒΕΑ	0,53	0,46	0,47	0,63	0,63
ΚΟΥΑΡ	1,68	1,08	0,99	1,86	1,03
ΚΟΥΜΑ	0,33	0,33	0,42	0,71	1,47
ΠΛΑΚΑ	4,02	3,58	3,22	3,38	4,25
ΠΥΡΗΝ	1,10	0,88	1,24	1,27	2,00
ΕΛΕΠΑ	1,05	0,40	0,81	1,62	0,85
ΕΛΑΙΓ	4,70	1,98	2,47	1,52	2,16
ΕΛΣΑΠ	0,37	0,26	0,27	0,32	0,16
ΠΡΕΒΕ	0,68	0,66	0,58	1,13	1,02
ΝΙΚΟΛ	0,79	0,60	0,59	0,75	0,98
ΒΟΙΩΤ	0,29	0,30	0,19	0,33	0,24
ΜΕΣΣΗ	0,54	0,67	0,76	1,27	0,97
ΑΣΓΙΑ	1,39	1,34	1,10	1,92	1,53
ΕΛΠΥΕ	1,73	2,18	1,00	0,99	0,67
ΟΙΧΑΛ	0,14	0,11	0,17	0,19	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,66	0,62	0,73	0,71
ΚΕΝΤΟ	-	4,46	3,87	5,00	4,44
ΕΛΠΥΑ	-	-	5,00	5,00	5,00
ΕΑΣΛΑ	-	0,69	0,74	0,87	-
ΙΕΡΑΠ	0,16	0,21	0,23	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	1,05	1,12
Μέσος Όρος	1,19	1,09	1,20	1,44	1,59

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης καταδεικνύει την άμεση ρευστότητα και συμπληρώνει τον δείκτη γενικής ρευστότητας. Επιθυμητές τιμές για αυτόν τον δείκτη είναι τιμές που ξεπερνούν την μονάδα. Συνεπώς παρατηρούμε ότι ο κλάδος σε γενικές γραμμές δεν έχει προβλήματα άμεση ρευστότητας αφού όλα τα έτη της μελέτης η μέση τιμή του δείκτη ξεπερνάει την μονάδα. Η υψηλότερη τιμή προκύπτει το 2012 και η χαμηλότερη το έτος 2015 ενώ ο δείκτης φαίνεται να έχει κάποιες μικρές αυξομειώσεις στις τιμές του ανά τα χρόνια.

Πιο συγκεκριμένα για το έτος 2012 η μέση τιμή του δείκτη φτάνει το 1,59. Τις καλύτερες επιδόσεις για τον κλάδο πέτυχαν οι εταιρίες ΕΛΠΥΑ ,ΚΕΝΤΟ και ΠΛΑΚΑ με πενταπλάσιες τιμές του δείκτη σχετικά με τον μέσο όρο του κλάδου. Οι εταιρίες αυτές συνέχισαν να έχουν την μεγαλύτερη άμεση ρευστότητα στον κλάδο για τα χρόνια που μελετήθηκαν. Ωστόσο το έτος 2016 η εταιρία ΕΛΑΙΓ πέτυχε μια πολύ ικανοποιητική τιμή του δείκτη ίση με 4,02. Αξίζει να παρατηρηθεί ότι όποια εταιρία του κλάδου έχει τιμές μεγαλύτερες του 1,6 δεν διαθέτει κάποιο πρόβλημα ρευστότητας. Επίσης να σημειωθεί ότι οι εταιρίες που πέτυχαν τιμές του δείκτη

μεγαλύτερες του 3, ενδεχομένως να μην εκμεταλλεύονται σωστά τα διαθέσιμα κεφάλαια τους.

Αντίθετα για το έτος 2012 οι επιχειρήσεις με τις χειρότερες επιδόσεις ήταν οι ΒΟΙΩΤ, ΕΛΠΥΕ και ΕΛΣΑΠ με ποσοστά 0,24, 0,67 και 0,16 αντίστοιχα. Την επόμενη χρονιά οι επιχειρήσεις με την χειρότερη άμεση ρευστότητα ήταν οι ΧΑΤΖΕ, ΟΙΧΑΛ και ΕΛΣΑΠ με ποσοστά 0,13, 0,19 και 0,32 ενώ ο μέσος όρος του κλάδου κυμαινόταν στο 1,44. Οι εταιρίες ΧΑΤΖΕ και ΟΙΧΑΛ παρουσίασαν τις χαμηλότερες τιμές άμεσης ρευστότητας και τον επόμενο χρόνο κάτι που υποδεικνύει ότι ίσως έχουν σοβαρά προβλήματα στην αποπληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων τους. Για τα δύο τελευταία χρόνια της ανάλυσης η εταιρίες ΟΙΧΑΛ και ΒΟΙΩΤ σημείωσαν τις χαμηλότερες τιμές του δείκτη άμεσης ρευστότητας με τιμές που δεν ξεπέρασαν το 0,21 ενώ η τιμή του μέσου όρου ήταν 1,09 και 1,19 για τα έτη 2015 και 2016 αντίστοιχα.

Πίνακας 4.10.: Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	-0,18	-0,25	-0,17	-0,18	-0,42
ΟΙΚΕΝ	-0,38	-0,24	-0,27	-0,16	-0,20
ΑΒΕΑ	-0,03	-0,03	0,00	0,04	0,02
ΚΟΥΑΡ	-0,28	-0,25	-0,16	-0,33	-0,14
ΚΟΥΜΑ	0,09	-0,12	-0,26	-0,27	-0,09
ΠΛΑΚΑ	-0,45	-0,44	-0,42	-0,44	-0,43
ΠΥΡΗΝ	-0,25	-0,23	-0,27	-0,39	-0,48
ΕΛΕΠΑ	-0,12	-0,07	-0,09	-0,35	-0,05
ΕΛΑΙΓ	-0,50	-0,50	-0,50	-0,45	-0,50
ΕΛΣΑΠ	0,15	0,27	0,21	0,11	0,22
ΠΡΕΒΕ	0,00	0,02	0,03	-0,14	-0,09
ΝΙΚΟΛ	0,09	0,17	0,16	0,09	-0,10
ΒΟΙΩΤ	0,32	0,30	0,37	0,38	0,44
ΜΕΣΣΗ	-0,18	-0,22	-0,18	-0,23	-0,12
ΑΣΓΙΑ	-0,31	-0,31	-0,27	-0,47	-0,46
ΕΛΠΥΕ	-0,24	-0,37	-0,23	-0,15	0,02
ΟΙΧΑΛ	0,66	0,77	0,69	0,62	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,06	0,05	0,08	0,05
ΚΕΝΤΟ	-	-0,43	-0,50	-0,42	-0,39
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,50	-0,50	-0,50
ΕΑΣΛΑ	-	-0,01	-0,09	-0,1	-
ΙΕΡΑΠ	1,00	0,02	0,04	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	-0,20	-0,26
Μέσος Όρος	-0,03	-0,09	-0,06	-0,14	-0,17

Ο συγκεκριμένος δείκτης εκφράζεται σε φορές και δείχνει το κατά πόσο τα πάγια στοιχεία της επιχείρησης καλύπτονται από το σύνολο των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων της. Για όλα τα έτη της ανάλυσης οι τιμές του

μέσου όρου του δείκτη είναι αρνητικές με χαμηλότερη όλων την τιμή του έτους 2012, ίση με -0,17. Επίσης σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ο υψηλότερος μέσος όρος παρουσιάζεται το έτος 2016 και είναι ίσος με -0,03.

Πιο συγκεκριμένα το έτος 2012 όπου ο μέσος όρος είναι ο χαμηλότερος της πενταετίας, την υψηλότερη επίδοση παρουσίασε η εταιρία ΒΟΙΩΤ (0,22) και ακολούθησε η ΕΛΣΑΠ με 0,22 και η ΓΙΑΝΝ με 0,05. Οι εταιρίες ΕΛΠΥΑ και ΕΛΑΙΓ εμφάνισαν αρνητικές τιμές όπως και οι περισσότερες εταιρίες του κλάδου με ισοβαθμία στο ποσοστό -0,50.

Την επόμενη χρονιά ,τις καλύτερες επιδόσεις συνέχισε να έχει η ΒΟΙΩΤ με 0,38 και η ΟΙΧΑΛ με την υψηλότερη για τον κλάδο τιμή, 0,62, ενώ οι εταιρίες ΕΛΠΥΑ, ΑΣΓΙΑ και ΠΛΑΚΑ εμφάνισαν της πιο χαμηλές τιμές του δείκτη.

Για το έτος 2014 την υψηλότερη τιμή του δείκτη πέτυχε η ΕΛΠΥΑ, ακολουθούμενη πάλι από τις ΟΙΧΑΛ και ΒΟΙΩΤ. Στον αντίποδα οι εταιρίες ΕΛΑΙΓ, ΠΛΑΚΑ και ΚΕΝΤΟ συνεχίζουν να παρουσιάζουν τις χειρότερες τιμές του δείκτη με -0.50, -0.42 και -0,50 ενώ ο μέσος όρος του κλάδου είναι -0,66.

Τις τελευταίες δύο χρονιές οι εταιρίες ΟΙΧΑΛ και ΒΟΙΩΤ συνεχίζουν να έχουν τις υψηλότερες τιμές του δείκτη κεφαλαίων κίνησης με 0,77 και 0,66 για την πρώτη και 0,30 και 0,32 για την δεύτερη, αντίστοιχα για τις δύο χρονιές, 2015 και 2016. Ωστόσο το τελευταίο έτος της ανάλυσης η εταιρία ΙΕΡΑΠ σημείωσε την υψηλότερη τιμή του δείκτη κεφαλαίου κίνησης μεταξύ όλων των εταιριών του κλάδου για όλα τα έτη. Αντίθετα οι εταιρίες ΕΛΑΙΓ, ΚΕΝΤΟ και ΠΛΑΚΑ συνεχίζουν με τις χειρότερες επιδόσεις στον κλάδο και για τα δύο τελευταία χρόνια.

Πίνακας 4.11.: Ανακύκλωση υποχρεώσεων

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	2,15	2,59	2,46	6,23	3,47
ΟΙΚΕΝ	8,72	6,53	7,61	2,97	6,10
ΑΒΕΑ	2,08	2,30	0,91	1,38	1,22
ΚΟΥΑΡ	2,37	2,32	2,43	6,95	3,16
ΚΟΥΜΑ	0,64	1,48	1,03	2,26	1,36
ΠΛΑΚΑ	3,37	4,04	2,38	4,02	5,32
ΠΥΡΗΝ	1,85	1,33	2,06	1,31	1,09
ΕΛΕΠΑ	0,94	0,85	0,84	4,01	2,76
ΕΛΑΙΓ	7,45	2,92	4,34	4,19	2,78
ΕΛΣΑΠ	0,28	0,39	0,26	0,48	0,31
ΠΡΕΒΕ	0,78	0,99	0,72	1,49	1,14
ΝΙΚΟΛ	1,20	0,31	0,42	5,06	3,29
ΒΟΙΩΤ	1,26	1,73	0,67	2,36	0,86
ΜΕΣΣΗ	2,74	2,06	2,14	2,63	2,21
ΑΣΓΙΑ	0,72	1,03	0,30	1,10	1,68
ΕΛΠΥΕ	1,07	1,43	0,17	0,10	0,54
ΟΙΧΑΛ	1,09	1,60	1,15	0,81	-

ΓΙΑΝΝ	-	0,66	0,35	0,78	0,60
KENTO	-	3,04	1,49	4,97	2,39
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,77	1,16	1,78
ΕΑΣΛΑ	-	1,19	0,87	10,00	-
ΙΕΡΑΠ	2,35	1,88	4,65	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	1,45	1,16
Μέσος Όρος	2,28	1,94	1,73	2,99	2,16

Ο δείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό των εισπράξεων της επιχείρησης επι των υποχρεώσεων της και προκειμένου να είναι ικανοποιητικός πρέπει να είναι αρκετά μεγαλύτερος της μονάδας. Όπως φαίνεται από τον Πίνακα 4.11. για καμία χρονιά η μέση τιμή του δείκτη δεν είναι μικρότερη της μονάδας.

Πιο συγκεκριμένα το έτος 2012 ο μέσος όρος του δείκτη είναι 2,16. Η εταιρία ΕΛΣΑΠ εμφανίζει τον χαμηλότερο ποσοστό με 0,31 και συνεχίζουν οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ και ΓΙΑΝΝ με ποσοστά 0,54 και 0,60 αντίστοιχα. Σε καλύτερη θέση βρίσκονται οι εταιρίες ΟΙΚΕΝ και ΠΛΑΚΑ με ποσοστά 6,10 και 5,32.

Την επόμενη χρονιά, 2013 ο μέσος όρος του δείκτη παρουσιάζει τον μεγαλύτερο μέσο όρο που φτάνει το 2,99. Η εταιρίες ΕΛΣΑΠ, ΕΛΠΥΕ και ΓΙΑΝΝ συνεχίζουν να είναι από τις χειρότερες στον κλάδο με ποσοστά 0,10, 0,48 και 0,78 αντίστοιχα. Ενώ τις καλύτερες τιμές εμφανίζουν οι εταιρίες ΕΑΣΛΑ, ΚΟΥΑΡ και ΝΙΚΟΛ με τιμές του δείκτη που ξεπερνούν το πέντε.

Το 2014 ο μέσος όρος του δείκτη έφτασε σε ποσοστό 1,73, το χαμηλότερο της πενταετίας. Η εταιρία ΕΛΠΥΕ συνεχίζει να είναι τελευταία με ποσοστό 0,17 και σε λίγο καλύτερη θέση οι εταιρίες ΕΛΣΑΠ και ΑΣΓΙΑ. Αντίθετα τις καλύτερες επιδόσεις στον κλάδο σημείωσαν οι εταιρίες ΟΙΚΕΝ, ΙΕΡΑΠ και ΕΛΑΙΓ με ποσοστά 7,61, 4,65 και 4,34.

Για το 2015 ο δείκτης αυξάνεται ξανά με μέσο όρο 1,94. Οι επιχείρηση ΝΙΚΟΛ εμφανίζει την χαμηλότερη τιμή του δείκτη με 0,31 ενώ δύο χρόνια πριν είχε σημειώσει μία από τις καλύτερες επιδόσεις στον κλάδο. Προηγούνται κατά ελάχιστο οι επιχειρήσεις ΕΛΣΑΠ και ΓΙΑΝΝ με ποσοστά 0,39 και 0,66. Τις καλύτερες επιδόσεις για το έτος παρουσιάζουν οι εταιρίες ΟΙΚΕΝ, ΠΛΑΚΑ και ΚΕΝΤΟ.

Το τελευταίο έτος της μελέτης ο μέσος όρος παίρνει την τιμή 2,28. Τις χαμηλότερες επιδόσεις εμφανίζουν οι εταιρίες ΕΛΣΑΠ, ΑΣΓΙΑ και ΚΟΥΜΑ ενώ τις υψηλότερες συνεχίζουν να πετυχαίνουν για τρίτη συνεχόμενη χρονιά οι εταιρίες ΟΙΚΕΝ και ΠΛΑΚΑ με ποσοστό 8,72 και 3,37. Καλή επίδοση εμφανίζει και η εταιρία ΕΛΑΙΓ με τιμή του δείκτη στο 7,45.

4.2.3. Ανάλυση επίδοσης διαχείρισης επιχειρήσεων παραγωγής πυρηνέλαιου.

Οι αριθμοδείκτες επίδοσης διαχείρισης δείχνουν την δυνατότητα της επιχείρησης να μετατρέπει τα προϊόντα και τα αποθέματα της σε πωλήσεις και

ταμειακά διαθέσιμα. Οι Πίνακες από 4.12. - 4.16. παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των δεικτών που αφορούν την επίδοση διαχείρισης των εταιριών παραγωγής πυρηνέλαιου.

Πίνακας 4.12.: Επιβάρυνση από Χρηματοοικονομικά έξοδα

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,01	0,02	0,03	0,01	0,01
ΟΙΚΕΝ	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
ΑΒΕΑ	0,02	0,01	0,04	0,03	0,03
ΚΟΥΑΡ	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
ΚΟΥΜΑ	0,06	0,03	0,06	0,02	0,04
ΠΛΑΚΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΠΥΡΗΝ	0,02	0,04	0,04	0,05	0,07
ΕΛΕΠΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
ΕΛΑΙΓ	0,00	0,00	0,00	0,02	0,02
ΕΛΣΑΠ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΠΡΕΒΕ	0,07	0,07	0,08	0,04	0,06
ΝΙΚΟΛ	0,03	0,01	0,00	0,01	0,00
ΒΟΙΩΤ	0,03	0,05	0,03	0,02	0,05
ΜΕΣΣΗ	0,01	0,01	0,03	0,01	0,01
ΑΣΓΙΑ	0,00	0,00	0,15	0,02	0,03
ΕΛΠΥΕ	0,15	0,00	0,03	0,15	0,04
ΟΙΧΑΛ	0,00	0,00	0,00	0,00	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,05	0,11	0,07	0,08
ΚΕΝΤΟ	-	0,00	0,00	0,00	0,00
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,00	0,00	0,01
ΕΑΣΛΑ	-	0,04	0,07	0,01	-
ΙΕΡΑΠ	0,02	0,01	0,01	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,00	0,00
Μέσος Όρος	0,02	0,02	0,03	0,02	0,02

Η οικονομική κατάσταση κάθε εταιρίας τείνει να είναι καλύτερη όσο ο δείκτης επιβάρυνσης από χρηματοοικονομικά έξοδα έχει χαμηλές τιμές διότι αυτό σημαίνει ότι η εταιρία δεν σπαταλά μεγάλο ποσοστό των πωλήσεων στην κάλυψη χρηματοοικονομικών εξόδων. Παρατηρώντας των παραπάνω Πίνακα προκύπτει ότι ο κλάδος της πυρηνελαιουργίας στην Ελλάδα δεν δαπανά μεγάλο μέρος των πωλήσεων του για να καλύψει τα χρηματοοικονομικά του έξοδα αφού ο τιμή του μέσου όρου του δείκτη παραμένει χαμηλή για όλα τα έτη. Η υψηλότερη τιμή του μέσου όρου είναι 0,03 για το έτος 2014 ενώ παρατηρείται ότι για κάθε έτος της ανάλυσης πάνω από τις μισές εταιρίες έχουν μηδενικές τιμές ή τιμές του δείκτη χαμηλότερες του μέσου όρου για το συγκεκριμένο έτος.

Πιο συγκεκριμένα για κάθε έτος της ανάλυσης η εταιρίες του κλάδου με τις καλύτερες επιδόσεις παρουσιάζουν μηδενικές τιμές του δείκτη χρηματοοικονομικής επιβάρυνσης.

Στον αντίποδα για το έτος 2012 τις χειρότερες επιδόσεις παρουσίασαν οι εταιρίες ΓΙΑΝΝ ,ΠΥΡΗΝ και ΠΡΕΒΕ με ποσοστά 0.08, 0.07 και 0.06 αντίστοιχα. Για το επόμενο έτος τις υψηλότερες τιμές του δείκτη συγκέντρωσαν οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ και ΓΙΑΝΝ με ποσοστά 0,15 και 0,07. Για το 2014 και πάλι οι επιχειρήσεις ΓΙΑΝΝ και ΠΡΕΒΕ παρουσίασαν τις χειρότερες επιδόσεις με την επιχείρηση ΑΣΓΙΑ να παρουσιάζει όμως την υψηλότερη επίδοση για όλα τα έτη της ανάλυσης ,με ποσοστό επι των πωλήσεων δεκαπέντε τις εκατό. Το έτος 2015 ο μέσος όρος του κλάδου είναι 0,02 με τις περισσότερες επιχειρήσεις να πετυχαίνουν τιμές κοντά στον μέσο όρο, την χειρότερη επίδοση παρουσίασε και πάλι η επιχείρηση ΠΡΕΒΕ με ποσοστό 0,07. Τέλος για το 2016 την χειρότερη επίδοση είχε η εταιρία ΕΛΠΥΑ η οποία ένα χρόνο πριν παρουσίασε μηδενική τιμή του δείκτη ενώ το έτος 2016 πέτυχε ποσοστό δεκαπέντε τις εκατό. Στις υψηλές τιμές του δείκτη ακολούθησαν οι εταιρίες ΠΡΕΒΕ και ΚΟΥΜΑ με ποσοστά 0,07 και 0,06 αντίστοιχα

Πίνακας 4.13.: Περίοδος είσπραξης απαιτήσεων

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	58,69	70,33	82,74	29,84	62,89
ΟΙΚΕΝ	38,35	45,39	45,39	67,19	33,95
ΑΒΕΑ	69,88	51,49	136,73	161,69	174,58
ΚΟΥΑΡ	94,92	120,88	125,81	82,32	115,90
ΚΟΥΜΑ	92,33	51,65	94,98	81,95	107,66
ΠΛΑΚΑ	335,69	212,82	448,46	238,86	224,82
ΠΥΡΗΝ	146,69	183,30	131,07	162,12	202,45
ΕΛΕΠΑ	85,47	113,54	138,97	100,54	83,40
ΕΛΑΠΓ	186,62	194,90	196,16	118,15	278,87
ΕΛΣΑΠ	82,27	36,65	61,55	52,46	61,56
ΠΡΕΒΕ	202,35	106,62	149,23	113,89	171,05
ΝΙΚΟΛ	123,32	393,69	293,86	36,37	71,39
ΒΟΙΩΤ	63,92	47,91	91,28	39,22	94,06
ΜΕΣΣΗ	53,94	72,35	88,74	87,99	119,41
ΑΣΓΙΑ	404,33	256,00	643,45	322,02	169,80
ΕΛΠΥΕ	171,82	122,67	720,00	720,00	217,87
ΟΙΧΑΛ	32,93	23,08	54,15	85,35	-
ΓΙΑΝΝ	-	347,33	597,74	313,58	367,42
ΚΕΝΤΟ	-	119,62	200,51	82,08	212,92
ΕΛΠΥΑ	-	-	720,00	720,00	720,00
ΕΑΣΛΑ	-	97,60	127,18	10,52	-
ΙΕΡΑΠ	23,35	21,15	11,21	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	229,74	344,16
Μέσος Όρος	125,94	128,05	234,51	175,27	191,71

Ο συγκεκριμένος δείκτης μας πληροφορεί σε πόσες μέρες πληρώνουν οι πελάτες τα χρέη τους στην εταιρία. Όσο μικρότερη η τιμή του δείκτη τόσο καλύτερο για την εταιρία. Ο μικρότερος μέσος όρος για την πενταετία παρατηρείται το 2016 με τιμή 125,94 μέρες ενώ ο υψηλότερος προκύπτει το 2014 με 234,51.

Αναλυτικότερα για το πρώτο έτος της μελέτης, οι εταιρίες που σημείωσαν τις περισσότερες μέρες αποπληρωμής των χρεών τους από τους πελάτες τους είναι η ΕΛΠΥΑ με 720 μέρες και ακολουθούν οι ΓΙΑΝΝ και ΕΛΕΞΑ με 367,42 και 344,16 αντίστοιχα. Οι 720 μέρες είναι η υψηλότερη τιμή που παρατηρείται καθ' όλη την ανάλυση. Στον αντίποδα βρίσκονται οι εταιρίες ΟΙΚΕΝ, ΕΛΣΑΠ και ΝΙΚΟΛ με 33.95, 61.56 και 71.39 αντιστοίχως.

Για την επόμενη χρονιά, η εταιρίες ΕΛΠΥΑ και ΕΛΠΥΕ σημείωσαν την υψηλότερη και μάλιστα ίδια τιμή του δείκτη, 720 μέρες ενώ την καλύτερη τιμή για τον δείκτη είχαν οι εταιρίες ΕΑΣΛΑ, ΝΙΚΟΛ και ΒΟΙΩΤ με 10.52, 36.37 και 39.22 αντίστοιχα.

Για το 2014, ο μέσος όρος έφτασε στις 234,51 μέρες που είναι ο υψηλότερος μέσος όρος όπως ήδη αναφέρθηκε παραπάνω. Η εταιρίες ΕΛΠΥΑ και ΕΛΠΥΕ συνεχίζουν να σημειώνουν τις υψηλότερες τιμές στον κλάδο, 720 μέρες, με την εταιρία ΑΣΓΙΑ να ακολουθεί με 643,45 μέρες. Τις χαμηλότερες τιμές σημείωσαν οι εταιρίες ΙΕΡΑΠ με 11,21 μέρες, ΟΙΚΕΝ με 45,39 μέρες και ΟΙΧΑΛ με 54,15 μέρες.

Για το έτος 2015 οι εταιρίες ΙΕΡΑΠ και ΟΙΧΑΛ συνεχίζουν να σημειώνουν τις καλύτερες επιδόσεις του κλάδου με 21,15 και 23,08 μέρες αντίστοιχα. Στον αντίποδα βρίσκονται οι εταιρίες ΝΙΚΟΛ, ΓΙΑΝΝ και ΑΣΓΙΑ με τις υψηλότερες τιμές του δείκτη, 335,69, 404,33 και 202,35 αντίστοιχα.

Για την τελευταία χρονιά, 2016 παρατηρούμε την χαμηλότερη τιμή του μέσου όρου. Η εταιρία ΑΣΓΙΑ σημείωσε τις περισσότερες μέρες που καθυστέρησαν οι πελάτες να αποπληρώσουν τα χρέη τους και έφτασε τις 404,33 μέρες ακολουθούμενη από τις εταιρίες ΠΛΑΚΑ και ΠΡΕΒΕ με 335,69 και 202,35 μέρες η κάθε μία. Τα χαμηλότερα και τα καλύτερα ποσά εμφάνισαν οι εταιρίες ΙΕΡΑΠ με 23,35 μέρες, ΟΙΧΑΛ με 32,93 μέρες και ΟΙΚΕΝ με 38,35 μέρες.

Πίνακας 4.14.: Περίοδος αποπληρωμής πληρωτέων λογαριασμών.

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	176,65	142,56	85,55	31,06	74,85
ΟΙΚΕΝ	61,44	79,25	79,25	105,47	79,37
ΑΒΕΑ	95,64	208,50	168,86	226,07	88,95
ΚΟΥΑΡ	88,95	186,44	207,29	85,80	159,61
ΚΟΥΜΑ	105,98	54,64	8,55	67,67	21,02
ΠΛΑΚΑ	120,51	115,19	164,04	110,22	75,73
ΠΥΡΗΝ	180,72	94,82	70,05	82,23	90,24
ΕΛΕΠΑ	357,70	454,18	608,36	164,38	135,52
ΕΛΑΙΓ	78,87	216,38	140,25	137,52	16,71

ΕΛΣΑΠ	462,72	373,16	358,64	286,28	355,47
ΠΡΕΒΕ	46,50	22,11	63,10	42,54	50,91
ΝΙΚΟΛ	320,03	709,12	584,93	81,58	123,05
ΒΟΙΩΤ	82,99	76,49	545,96	62,93	196,17
ΜΕΣΣΗ	108,60	103,25	52,54	68,51	102,76
ΑΣΓΙΑ	720,00	561,99	720,00	308,88	154,62
ΕΛΠΥΕ	102,15	68,59	720,00	720,00	281,88
ΟΙΧΑΛ	363,08	247,36	341,43	485,02	-
ΓΙΑΝΝ	-	292,04	459,63	213,11	257,48
ΚΕΝΤΟ	-	266,15	720,00	176,77	468,80
ΕΛΠΥΑ	-	-	720,00	2532,01	391,59
ΕΑΣΛΑ	-	89,45	147,34	7,04	-
ΙΕΡΑΠ	124,95	217,73	60,95	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	397,72	409,64
Μέσος Όρος	199,86	218,07	319,40	290,58	176,72

Ο συγκεκριμένος δείκτης μας πληροφορεί σε πόσες μέρες αποπληρώνει η εταιρία τους προμηθευτές της. Όσο μικρότερη η τιμή του δείκτη τόσο καλύτερο για την εταιρία αφού με αυτό το τρόπο κρατάει ευχαριστημένους τους προμηθευτές της. Ο δείκτης αυτός είναι ένας από τους σημαντικότερους για τον κλάδο γιατί ουσιαστικά η κερδοφορία και το μερίδιο αγοράς που καταλαμβάνει μια επιχείρηση παραγωγής πυρηνελαίου συνήθως εξαρτάται πολύ περισσότερο από τις σχέσεις της με τους προμηθευτές παρά με τις σχέσεις που αναπτύσσει με τους πελάτες της. Η χαμηλότερη τιμή του μέσου όρου του κλάδου παρατηρείται το 2012 με 176,72 μέρες ενώ η υψηλότερη παρατηρείται το 2014 με 319,40 μέρες. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι επειδή η περίοδος παραγωγής διαρκεί περίπου τέσσερις μήνες και τα πυρηνελαιουργεία σπανίως διαθέτουν το προϊόν προς πώληση πριν το τέλος της παραγωγής μια καλή τιμή του δείκτη θεωρείται μια τιμή που δεν ξεπερνάει τις 140 μέρες.

Αναλυτικότερα το 2012 παρατηρούμε ότι η εταιρίες ΕΛΑΙΓ με 16,71 μέρες, ΚΟΥΜΑ με 21,02 και ΠΡΕΒΕ με 50,91 μέρες παρουσιάζουν τις καλύτερες επιδόσεις στον κλάδο. Στον αντίποδα οι εταιρίες ΚΕΝΤΟ , ΕΛΕΞΑ και ΕΛΠΥΑ που παρουσιάζουν τις υψηλότερες τιμές του δείκτη με 468.80, 409.64 και 391,59 αντίστοιχα.

Για το έτος 2013 ο μέσος όρος παρουσιάζει αύξηση σε 290,58 μέρες με τις εταιρίες ΕΛΠΥΑ, ΕΛΠΥΕ και ΟΙΧΑΛ να παρουσιάζουν τις χειρότερες επιδόσεις. Αντίθετα οι εταιρίες ΧΑΤΖΕ και ΠΡΕΒΕ εμφανίζουν τις χαμηλότερες τιμές του δείκτη με 31,06 και 42,54 μέρες. Τη χαμηλότερη τιμή του δείκτη παρουσίασε όμως η εταιρία ΕΑΣΛΑ με 7,04 η οποία αποτελεί και την χαμηλότερη τιμή για όλη την πενταετία.

Στη συνέχεια για το 2014 οι εταιρίες ΑΣΓΙΑ, ΕΛΠΥΕ,ΕΛΠΥΑ και ΚΕΝΤΟ σημείωσαν την υψηλότερη τιμή αποπληρωμής πληρωτέων λογαριασμών, 720 μέρες. Η τιμή αυτή φαντάζει πολύ υψηλή αλλά αν συσχετίσουμε τα δεδομένα αυτού του

Πίνακα με τον Πίνακα 4.13. , περιόδου είσπραξης απαιτήσεων , η τιμή φαντάζει πιο λογική. Στον αντίποδα οι επιχειρήσεις ΚΟΥΜΑ, ΜΕΣΣΗ και ΙΕΡΑΠ μπόρέσαν να αποπληρώσουν τους προμηθευτές τους μέσα σε 8,88, 52,54 και 60,95 μέρες αντίστοιχα.

Για τον επόμενο χρόνο οι εταιρίες ΝΙΚΟΛ με 709,12 μέρες , ΑΣΓΙΑ με 561,99 μέρες και ΕΛΕΠΑ με 454,18 μέρες παρουσίασαν τις υψηλότερες τιμές του δείκτη. Ενώ οι εταιρίες ΠΡΕΒΕ, ΚΟΥΜΑ και ΕΛΠΥΕ παρουσίασαν την καλύτερες τιμές για το έτος με 22,21, 54,64 και 68,59 μέρες αντίστοιχα.

Για την τελευταία χρονιά, 2016 ο μέσος όρος παρουσιάζει και πάλι μείωση φτάνοντας την τιμή 199,86 μέρες. Για ακόμα μια φορά η επιχείρηση ΠΡΕΒΕ έχει μια από τις καλύτερες επιδόσεις, 46,50 μέρες και ακολουθούν οι εταιρίες ΟΙΚΕΝ και ΕΛΑΙΓ με 61,44 και 78,87 μέρες αντίστοιχα.

Πίνακας 4.15.: Ανακύκλωση αποθεμάτων.

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	148,05	108,88	136,73	52,76	74,47
ΟΙΚΕΝ	176,46	84,89	84,89	93,77	78,53
ΑΒΕΑ	76,69	77,84	176,96	74,25	99,08
ΚΟΥΑΡ	88,05	79,75	104,48	84,40	55,77
ΚΟΥΜΑ	281,59	175,28	301,14	129,75	189,85
ΠΛΑΚΑ	83,59	63,18	171,05	80,50	99,85
ΠΥΡΗΝ	66,90	134,32	54,25	138,46	119,30
ΕΛΕΠΑ	60,22	257,49	155,89	89,88	40,35
ΕΛΑΙΓ	26,26	29,50	42,49	40,85	45,50
ΕΛΣΑΠ	55,20	44,11	50,10	83,27	40,71
ΠΡΕΒΕ	123,73	75,47	127,87	41,79	37,70
ΝΙΚΟΛ	6,37	69,07	55,28	6,34	17,33
ΒΟΙΩΤ	40,00	33,68	138,92	14,92	60,28
ΜΕΣΣΗ	150,81	203,74	185,53	104,25	112,72
ΑΣΓΙΑ	41,24	48,79	344,33	7,34	15,48
ΕΛΠΥΕ	5,57	28,73	360,00	360,00	96,48
ΟΙΧΑΛ	54,62	14,72	33,41	57,69	-
ΓΙΑΝΝ	-	72,34	205,80	62,85	112,23
ΚΕΝΤΟ	-	51,80	238,12	52,75	133,99
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,00	72,94	69,58
ΕΑΣΛΑ	-	76,26	116,83	7,92	-
ΙΕΡΑΠ	2,94	147,80	56,61	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	70,28	113,34
Μέσος Όρος	82,68	89,41	142,76	78,50	80,63

Ο δείκτης αυτός μας πληροφορεί για τον μέσο χρόνο παραμονής των αποθεμάτων στην αποθήκη μέσα στη χρήση. Όταν ο δείκτης παίρνει χαμηλές τιμές

διαφαίνεται μια επιτυχημένη διοίκηση και ίσως ένας ορθός προγραμματισμός της παραγωγής. Ο δείκτης εμφανίζει την χαμηλότερη τιμή το 2013 με 78,50 μέρες και παραμένει σχετικά σταθερός ανά τα έτη με εξαίρεση το 2014 που παίρνει την υψηλότερη τιμή του, 142,76 μέρες.

Πιο συγκεκριμένα το 2012 οι εταιρίες ΝΙΚΟΛ και ΑΣΓΙΑ παρουσιάζουν τις καλύτερες επιδόσεις με μέσο όρο ανακύκλωσης αποθεμάτων 17,33 και 15,48 μέρες αντίστοιχα. Αντίθετα οι εταιρίες ΚΟΥΜΑ και ΚΕΝΤΟ παρουσίασαν τις μεγαλύτερες τιμές του δείκτη με 189,85 και 133,99 μέρες αντιστοίχως.

Τις χαμηλότερες τιμές του δείκτη για το 2013 εμφανίζουν οι εταιρίες ΝΙΚΟΛ, ΑΣΓΙΑ και ΕΑΣΛΑ με τιμές του δείκτη ανακύκλωσης αποθεμάτων που δεν ξεπερνούν τις 8 ημέρες. Στον αντίποδα οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ, ΠΥΡΗΝ και ΚΟΥΜΑ παρουσίασαν τις υψηλότερες τιμές του αριθμοδείκτη με 360, 344,33 και 301,14 μέρες αντίστοιχα.

Το 2014 ο μέσος όρος του κλάδου παίρνει την υψηλότερη τιμή του και οι χειρότερες επιδόσεις είναι αυτές των εταιριών ΕΛΠΥΕ, ΑΣΓΙΑ και ΚΟΥΜΑ. Η επιχείρηση ΕΛΠΥΕ συνεχίζει να έχει την χειρότερη τιμή δείκτη του κλάδου με τιμή 360 μέρες ενώ η επιχείρηση ΑΣΓΙΑ και ΚΟΥΜΑ σημειώνουν αντίστοιχα 344,33 και 301,14 μέρες αντίστοιχα. Ενδιαφέρον προκαλεί η κατάταξη της εταιρίας ΑΣΓΙΑ στις επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται με την χειρότερη διαχείριση αποθεμάτων για το 2014 ενώ ένα χρόνο πριν είχε πέτυχει μια από τις χαμηλότερες τιμές στο κλάδο. Τις καλύτερες επιδόσεις του κλάδου σημειώνουν οι εταιρίες ΕΛΠΥΑ με μηδενική τιμή και ακολουθούν η εταιρία ΕΛΑΙΓ με 33,41 μέρες και η εταιρία ΒΟΙΩΤ με 33,68 μέρες.

Για το επόμενο έτος ο μέσος όρος του κλάδου ορίζεται στις 89,41 μέρες με τις επιχειρήσεις ΟΙΧΑΛ, ΕΛΑΙΓ και ΒΟΙΩΤ με τιμές 14,72, 29,50 και 33,68 μέρες να πετυχαίνουν τις καλύτερες επιδόσεις. Στον αντίποδα οι επιχειρήσεις ΕΛΕΠΑ, ΜΕΣΣΗ και ΚΟΥΜΑ παρουσίασαν της υψηλότερες τιμές του δείκτη.

Για το τελευταίο έτος της μελέτης, 2016 οι εταιρία ΙΕΡΑΠ παρουσίασε το καλύτερο αποτέλεσμα με 2,94 μέρες και ακολουθούν οι εταιρίες ΝΙΚΟΛ με 6,37 μέρες και η εταιρία ΕΛΠΥΕ με 6,37 μέρες, η οποία για δύο συνεχόμενες χρονιές ανήκε στις χειρότερες του κλάδου και φαινόταν να ακολουθεί προβλήματα όσο αφορά την αποθήκευση των αποθεμάτων της. Αντίθετα οι εταιρίες ΚΟΥΜΑ και ΟΙΚΕΝ παρουσίασαν της υψηλότερες τιμές, 281,59, 176,46 αντίστοιχα.

Πίνακας 4.16.: Επιβάρυνση από διοικητικά έξοδα.

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	0,11	0,11	0,12	0,05	0,10
ΟΙΚΕΝ	0,03	0,03	0,03	0,07	0,13
ΑΒΕΑ	0,06	0,09	0,15	0,10	0,11
ΚΟΥΑΡ	0,09	0,08	0,17	0,10	0,13
ΚΟΥΜΑ	0,22	0,17	0,40	0,09	0,33

ΠΛΑΚΑ	0,11	0,08	0,17	0,09	0,11
ΠΥΡΗΝ	0,06	0,15	0,05	0,08	0,08
ΕΛΕΠΑ	0,05	0,07	0,08	0,05	0,10
ΕΛΑΠΓ	0,16	0,12	0,15	0,12	0,14
ΕΛΣΑΠ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΠΡΕΒΕ	0,12	0,16	0,19	0,13	0,12
ΝΙΚΟΛ	0,50	0,06	0,09	0,08	0,16
ΒΟΙΩΤ	0,06	0,12	0,05	0,06	0,12
ΜΕΣΣΗ	0,15	0,12	0,26	0,12	0,27
ΑΣΓΙΑ	0,44	0,49	0,23	0,11	0,09
ΕΛΠΥΕ	0,10	0,09	0,08	0,13	0,11
ΟΙΧΑΛ	0,09	0,07	0,12	0,11	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,13	0,16	0,12	0,11
ΚΕΝΤΟ	-	0,38	0,50	0,32	0,46
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,50	0,03	0,14
ΕΑΣΛΑ	-	0,32	0,35	0,04	-
ΙΕΡΑΠ	0,50	0,35	0,27	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,05	0,09
Μέσος Όρος	0,16	0,15	0,19	0,09	0,15

Ο δείκτης επιβάρυνσης από διοικητικά έξοδα δείχνει το ποσοστό του κύκλου εργασιών της επιχείρησης που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των διοικητικών εξόδων. Το μέσο ποσοστό που δαπανούν οι επιχειρήσεις του κλάδου φαίνεται να μην μεταβάλλετε αρκετά ανά την πενταετία με μια ίσως εξαίρεση το έτος 2014 οπού η μέση τιμή του δείκτη είναι και η χαμηλότερη καθ' όλη την διάρκεια της μελέτης.

Πιο συγκεκριμένα το 2012 η εταιρία με τα περισσότερα διοικητικά έξοδα ήταν η ΚΕΝΤΟ (0,46) ακολουθούμενη από την ΚΟΥΜΑ (0,33) και την ΜΕΣΣΗ(0,27) που είχαν τα μεγαλύτερα ποσοστά για αυτό το έτος. Αντίθετα οι εταιρίες ΕΛΣΑΠ η οποία σημείωσε μηδενικό ποσοστό και της εταιρίας ΠΥΡΗΝ με ποσοστό 0,08 εμφάνισαν τα χαμηλότερα ποσοστά για το 2012.

Την επόμενη χρονιά, όπως φαίνεται στον Πίνακα 4.16., την χειρότερη επίδοση σημειώνει πάλι η εταιρία ΚΕΝΤΟ (0,32) ακολουθούμενη από την εταιρία ΕΛΠΥΕ με ποσοστό 0,13. Την καλύτερη επίδοση για το 2013 είχε για άλλη μια χρονιά η επιχείρηση ΕΛΣΑΠ πάλι με μηδενικό ποσοστό διοικητικών εξόδων και ακολουθούν οι επιχειρήσεις ΕΛΠΥΑ και ΕΑΣΛΑ με ποσοστά 0,03 και 0,04 αντίστοιχα.

Το 2014 η εταιρία ΕΛΣΑΠ συνέχισε να μην παρουσιάζει διοικητικά έξοδα ακολουθούμενη από την ΟΙΚΕΝ η οποία παρουσίασε τιμή του δείκτη ίση με 0,03. Στον αντίποδα οι επιχειρήσεις οι οποίες σημείωσαν υψηλά ποσοστά του δείκτη επιβάρυνσης διοικητικών εξόδων, οι εταιρίες: ΚΟΥΜΑ με ποσοστό 0,40 του συνόλου των πωλήσεων και ΚΕΝΤΟ με ΕΛΠΥΑ με ποσοστό 0,50.

Εν συνεχεία για το 2015 χαμηλότερο ποσοστό συνεχίζει να παρουσιάζει η ΕΛΣΑΠ ακολουθούμενη για άλλη μια φορά από την ΟΙΚΕΝ σε ίδια με τα περσινά

ποσοστά. Καλές επιδόσεις για τον δείκτη επιβάρυνσης από χρηματοοικονομικά έξοδα παρουσίασαν και οι επιχειρήσεις ΟΙΧΑΛ και ΕΛΕΠΑ με ίδιο ποσοστό επι τον πωλήσεων, 0,07. Ενώ οι επιχειρήσεις ΑΣΓΙΑ, ΚΕΝΤΟ και ΙΕΡΑΠ παρουσίασαν τους υψηλότερους δείκτες για το 2015 με 0,49, 0,38 και 0,35 αντίστοιχα.

Την τελευταία χρονιά, 2016 , παρουσιάζεται μέσο όρος του δείκτη ίσος με 0,16 για την σύνολο του κλάδου και η ΕΛΣΑΠ όπως και για όλη την πενταετία παρουσιάζει μηδενικό ποσοστό. Με ελάχιστα μεγαλύτερο ποσοστό, 0,03, παρουσιάζεται η ΟΙΚΕΝ ακολουθούμενη από την ΕΛΕΠΑ που πέτυχε ποσοστό ίσο με 0,05. Τα χειρότερα αποτελέσματα του κλάδου για το 2016 παρουσίασαν οι εταιρίες ΙΕΡΑΠ, ΝΙΚΟΛ και ΑΣΓΙΑ με ποσοστά που ξεπέρασαν το 0,44.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ PROMETHEE

Οι μέθοδοι της οικογένειας PROMETHEE αναπτύχθηκαν από τον J.P. Brans και παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά το 1982 σε συνέδριο που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Laval, Quebec, Canada. Αρχικά παρουσιάστηκαν οι μέθοδοι PROMETHEE I και II και αργότερα αναπτύχθηκαν οι υπόλοιπες μέθοδοι της οικογένειας, PROMETHEE III-VI)..

Οι μέθοδοι της οικογένειας PROMETHEE (Preference ranking organization method for enrichment evaluation) χρησιμοποιήθηκαν αρχικά στον τομέα φροντίδας Υγείας από τον G. Davignon αλλά και σε ένα σημαντικό αριθμό εφαρμογών σε διαφόρους τομείς: στις τράπεζες, στις βιομηχανίες, στο σχεδιασμό ανθρώπινου δυναμικού, στους υδάτινους πόρους, στις επενδύσεις, στην ιατρική, στη χημεία, στην υγειονομική περίθαλψη, στο δυναμικό προγραμματισμό, στον τουρισμό και φυσικά στο χώρο της πολυκριτήριας ανάλυσης αποφάσεων. Θεωρείται πως η επιτυχία των μεθόδων βασίζεται στις μαθηματικές ιδιότητες της και ειδικότερα στην ευκολία χρήσης της. Στην παρούσα διπλωματική εργασία θα γίνει χρήση της πολυκριτήριας μεθόδου PROMETHEE για την πενταετία 2012-2016, ώστε να καταταχθούν και να αξιολογηθούν οι επιχειρήσεις του κλάδου της πυρηνελαιουργείας στην Ελλάδα. Στην συνέχεια παρουσιάζεται το θεωρητικό υπόβαθρο της μεθόδου και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης.

5.1 Θεωρητική παρουσίαση της μεθόδου PROMETHEE

Οι μεθοδολογίες PROMETHEE I και II είναι οι πιο διαδεδομένες μέθοδοι της οικογένειας PROMETHEE. Οι δύο αυτές μέθοδοι μοιράζονται κοινή μεθοδολογία για την ανάπτυξη της σχέσης υπεροχής, αλλά διαφοροποιούνται στη φάση της εκμετάλλευσης της σχέσης που προκύπτει.

Όπως αναφέρει ο Μ. Δούμπος στις σημειώσεις του μαθήματος Πολυκριτήρια Συστήματα Αποφάσεων (2009), η φάση της δημιουργίας της σχέσης υπεροχής στηρίζεται στον προσδιορισμό του δείκτη προτίμησης (preference index) $\pi(x_i, x_j)$:

$$\pi(x_i, x_j) = \sum_{k=1}^n w_k p_k(x_{ik}, x_{jk}) \quad (5.1)$$

Ο μερικός δείκτης προτίμησης $p_k(x_{ik}, x_{jk})$ για το κριτήριο k ορίζεται συναρτήσει της διαφοράς $x_{ik} - x_{jk}$ μεταξύ των επιδόσεων των δύο εναλλακτικών στο κριτήριο αυτό. Πιο συγκεκριμένα ισχύει:

$$p_k(x_{ik}, x_{jk}) = \begin{cases} 0 & \text{εάν } x_{ik} < x_{jk} \\ h_k(x_{ik} - x_{jk}) & \text{εάν } x_{ik} \geq x_{jk} \end{cases}$$

Για την μορφή της συνάρτησης h_k έχουν προταθεί έξι γενικευμένα κριτήρια (generalized criteria):

1. Σύνηθες κριτήριο (usual criterion): Σύμφωνα με το γενικευμένο αυτό κριτήριο θεωρείται ότι υπάρχει αδιαφορία μεταξύ δύο εναλλακτικών i και j για το κριτήριο k εάν και μόνο εάν $x_{ik} = x_{jk}$. Σε διαφορετική περίπτωση, εάν $x_{ik} > x_{jk}$, θεωρείται ότι υπάρχει σαφής προτίμηση της εναλλακτικής i έναντι της j . Η συνάρτηση h_k , στην περίπτωση αυτή προκύπτει από τον τύπο:

$$h_k(x_{ik} - x_{jk}) = \begin{cases} 0 & \text{εάν } x_{ik} = x_{jk} \\ 1 & \text{εάν } x_{ik} > x_{jk} \end{cases}$$

2. Σχεδόν κριτήριο (ususual criterion): Ο αποφασίζων χρησιμοποιώντας αυτό το γενικευμένο κριτήριο θεωρεί ότι υπάρχει αδιαφορία μεταξύ δύο εναλλακτικών όταν η διαφορά $x_{ik} - x_{jk}$ των εκτιμήσεων τους δεν υπερβαίνει ένα όριο αδιαφορίας q_k . Διαφορετικά υπάρχει σαφής προτίμηση. Για τη χρήση αυτού του γενικευμένου κριτηρίου θα πρέπει να καθοριστεί το όριο αδιαφορίας q_k . Η συνάρτηση h_k στην περίπτωση αυτή προκύπτει από τον τύπο:

$$h_k(x_{ik} - x_{jk}) = \begin{cases} 0 & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} \leq q_k \\ 1 & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} > q_k \end{cases}$$

3. Κριτήριο γραμμικής προτίμησης (criterion with linear preference). Σύμφωνα με το γενικευμένο αυτό κριτήριο, ο αποφασίζων θεωρεί ότι εφόσον η διαφορά $x_{ik} - x_{jk}$ είναι μικρότερη από ένα κατώφλι p_k , τότε η προτίμηση για την εναλλακτική i αυξάνει γραμμικά συναρτήσει της διαφοράς. Όταν η διαφορά $x_{ik} - x_{jk}$ υπερβεί ένα κατώφλι προτίμησης p_k τότε υπάρχει σαφής προτίμηση του αποφασίζοντα. Παρακάτω παρουσιάζεται ο τύπος της συνάρτησης h_k όπως προκύπτει για το κριτήριο γραμμικής προτίμησης:

$$h_k(x_{ik} - x_{jk}) = \begin{cases} \frac{x_{ik} - x_{jk}}{p_k} & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} \leq p_k \\ 1 & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} > p_k \end{cases}$$

4.Κριτήριο επιπέδου (level criterion): Στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι υπάρχει τόσο κατώφλι αδιαφορίας, όσο και κατώφλι προτίμησης. Εάν ισχύει $q_k < x_{ik} - x_{jk} \leq p_k$ τότε συμπαίρνεται ότι υπάρχει ελαφριά προτίμηση για την εναλλακτική i . Στις υπόλοιπες περιπτώσεις ισχύει ότι αναφέρθηκε στα κριτήρια 2 και 3. Η h_k προκύπτει ως εξής:

$$h_k(x_{ik} - x_{jk}) = \begin{cases} 0 & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} \leq q_k \\ 0,5 & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} \in (q_k, p_k] \\ 1 & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} > p_k \end{cases}$$

5. Κριτήριο γραμμικής προτίμησης και περιοχής αδιαφορίας(criterion with linear preference and indifference area): Ο αποφασίζων σε αυτή τη περίπτωση θεωρεί ότι η προτίμηση της εναλλακτικής i αυξάνει γραμμικά απο το μηδέν στο ένα, όταν η διαφορά $x_{ik} - x_{jk}$ βρίσκεται μεταξύ του ορίου αδιαφορίας q_k και προτίμησης. Σε αυτή τη περίπτωση η συνάρτηση h_k ορίζεται σύμφωνα με τον τύπο:

$$h_k(x_{ik} - x_{jk}) = \begin{cases} 0 & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} \leq q_k \\ \frac{x_{ik} - x_{jk} - q_k}{p_k - q_k} & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} \in (q_k, p_k] \\ 1 & \text{εάν } x_{ik} - x_{jk} > p_k \end{cases}$$

6. Κριτήριο του Gauss (Gaussian criterion): Σύμφωνα με το γενικευμένο αυτό κριτήριο, οι προτιμήσεις του αποφασίζοντα περιγράφονται από την παρακάτω σχέση (ως σ συμβολίζεται η παράμετρος που καθορίζει το σημείο που η συνάρτηση αλλάζει καμπυλότητα):

$$h_k(x_{ik} - x_{jk}) = 1 - \exp \left[-\frac{(x_{ik} - x_{jk})^2}{2\sigma^2} \right]$$

Με τον καθορισμό της συνάρτησης h_k σύμφωνα με ένα από τα παραπάνω γενικευμένα κριτήρια και την χρήση της σχέσης 5.1. είναι δυνατός ο υπολογισμός του δείκτη προτίμησης $\pi(x_i, x_j)$ για κάθε ζευγάρι εναλλακτικών εξετάζοντας όλα τα κριτήρια εκτίμησης ταυτόχρονα. Ο δείκτης προτίμησης λαμβάνει τιμές στο διάστημα $[0,1]$ έτσι ώστε:

- $\pi(x_i, x_j) \approx 0$:Υποδηλώνει ότι η εναλλακτική i υπερέχει οριακά έναντι της εναλλακτικής j
- $\pi(x_i, x_j) \approx 1$: Υποδηλώνει ότι υπάρχει ισχυρή υπεροχή της εναλλακτικής i

Προκειμένου να εκμεταλλευτεί η σχέση υπεροχής που προκύπτει υπολογίζονται τα ακόλουθα μεγέθη για κάθε εναλλακτική i :

Ροή εισόδου(entering flow):

$$\varphi^-(x_i) = \frac{1}{m-1} \sum_{j=1}^m \pi(x_j, x_i)$$

Ροή εξόδου (leaving flow):

$$\varphi^+(x_i) = \frac{1}{m-1} \sum_{j=1}^m \pi(x_i, x_j)$$

Όπου m είναι το πλήθος των εναλλακτικών προς αξιολόγηση.

Η ροή εξόδου φ δείχνει την υπεροχή της εναλλακτικής i ως προς όλες τις υπόλοιπες εναλλακτικές εξετάζοντας ταυτόχρονα όλα τα κριτήρια ενώ η ροή εισόδου αναπαριστά την υπεροχή όλων των υπόλοιπων εναλλακτικών ως προς την i .

Αφαιρώντας τη ροή εισόδου από τη ροή εξόδου υπολογίζεται η καθαρή ροή για κάθε εναλλακτική, αποτελώντας το συνολικό μέγεθος αξιολόγησης των εναλλακτικών. Η έννοια της συνολικής ροής αντιστοιχεί στη γενικευμένη βαθμολογία Borda.

Καθαρή ροή (net flow):

$$\varphi(x_i) = \varphi^+(x_i) - \varphi^-(x_i)$$

Αντίστοιχες ροές μπορούν να υπολογιστούν για κάθε ένα κριτήριο χωριστά (unicriterion flows). Έτσι η καθαρή ροή μπορεί ακόμα να υπολογιστεί με την χρήση της ακόλουθης προσθετικής συνάρτησης

$$\varphi(x_i) = \sum_{k=1}^n w_k \varphi_k(x_{ik})$$

όπου:

$$\varphi_k(x_{ik}) = \frac{1}{m-1} \left[\sum_{j=1}^m p_k(x_{ik}, x_{jk}) - \sum_{j=1}^m p_k(x_{jk}, x_{ik}) \right]$$

είναι η καθαρή ροή της εναλλακτικής i στο κριτήριο k .

Στη μέθοδο PROMETHEE I προκύπτουν δύο κατατάξεις, οι κατατάξεις $Z1$ και $Z2$.

Η πρώτη κατάταξη αναπτύσσεται βάσει των ροών εισόδου έτσι ώστε:

$$x_i >_1 x_j \Leftrightarrow \varphi^-(x_i) < \varphi^-(x_j)$$

$$x_i \sim_1 x_j \Leftrightarrow \varphi^-(x_i) = \varphi^-(x_j)$$

Η κατάταξη Z2 αναπτύσσεται βάσει των ροών εξόδου έτσι ώστε:

$$x_i >_2 x_j \Leftrightarrow \varphi^+(x_i) < \varphi^+(x_j)$$

$$x_i \sim_2 x_j \Leftrightarrow \varphi^+(x_i) = \varphi^+(x_j)$$

Στη μέθοδο PROMETHEE II, αντίθετα με την μέθοδο PROMETHEE I, υπάρχει κατάταξη των ενναλακτικών με βάση της καθαρές ροές τους. Η κατάταξη αυτή δεν λαμβάνει υπόψη τη σχέση ασυγκριτότητας και προσδιορίζεται απλά ως εξής:

$$x_i > x_j \Leftrightarrow \varphi(x_i) > \varphi(x_j)$$

$$x_i \sim x_j \Leftrightarrow \varphi(x_i) = \varphi(x_j)$$

5.1.1. Προσεγγιστικές εκτιμήσεις βαρών

Προκειμένου ένα μοντέλο αξιών να θεωρηθεί αποτελεσματικό θα πρέπει οι τιμές των συντελεστών στάθμισης να καταδεικνύουν σε ένα ποσοτικό μέγεθος της παραχωρήσεις που είναι διατεθειμένος να κάνει ο αποφασίζοντας. Ωστόσο ο ακριβής καθορισμός των βαρών κρίνεται αρκετά δύσκολος.

Στη συγκεκριμένη εργασία δεν είναι εφικτό να προσδιοριστούν οι παραχωρήσεις που είναι διατεθειμένος να κάνει ο αποφασίζοντας και έτσι γίνεται η θεώρηση ότι τα βάρη προκύπτουν από κάποια κατανομή. Η τιμή που προκύπτει από μια τέτοια κατανομή μπορεί να θεωρηθεί έγκυρη εκτίμηση για την σημαντικότητα των κριτηρίων.

Ένα είδος μεθοδολογίας που στηρίζεται στην παραπάνω λογική είναι ο προσδιορισμός της σημαντικότητας των κριτηρίων ανάλογα με τον τρόπο που κατατάσσονται. Για την συγκεκριμένη διπλωματική εργασία η κατάταξη των κριτηρίων με βάση τη σημαντικότητα τους θεωρείται γνωστή για κάθε ένα από τα τρία διαφορετικά σενάρια που ακολουθούν αλλά δεν υπάρχει καμιά επιπλέον πληροφορία για τα ακριβή τους βάρη. Συνεπώς μπορεί να θεωρηθεί ότι τα εν λόγω βάρη μπορούν να προκύψουν από την ομοιόμορφη κατανομή έτσι ώστε $w_{(1)}, w_{(2)}, \dots, w_{(3)} \geq 0$ και $\sum_i w_{(i)} = 1$ όπου ως $w_{(i)}$ συμβολίζεται το βάρος του i-οστού κατά σειρά σημαντικότητας κριτηρίου.

Έτσι εάν υπάρχουν τρία κριτήρια ($n = 3$), όπως στην προκειμένη περίπτωση, η κατάταξη $w_{(1)} \geq w_{(2)} \geq w_{(3)}$ σημαίνει ότι το σύνολο των εφικτών αποδεκτών συντελεστών στάθμισης διαμορφώνεται από τον πολυτόπο της λύσης της μεθόδου simplex που οριοθετείται από τρεις κορυφές (w_1, w_2, w_3) οι οποίες είναι οι $(1, 0, 0)$, $(0.5, 0.5, 0)$ και $(1/3, 1/3, 1/3)$. Το κεντοειδές του πολυτόπου αυτού είναι το σημείο $(w_1, w_2, w_3) = (0.61111, 0.2778, 0.1111)$ και προσδιορίζει την σημαντικότητα των κριτηρίων σύμφωνα με την θεώρηση ότι οι συντελεστές στάθμισης των κριτηρίων κατανέμονται ομοιόμορφα στο πολυτόπο.

Γενικότερα, έστω ότι υπάρχουν R κλάσεις ισοδυναμίας στην κατάταξη των κριτηρίων, ορισμένες με τέτοιο τρόπο ώστε σε κάθε κλάση να περιλαμβάνονται κριτήρια ίδιας σημαντικότητας, με την πρώτη κλάση να φέρει τα κριτήρια υψηλότερης σημαντικότητας και την τελευταία τα λιγότερο σημαντικά κριτήρια. Εάν ως n_i ορισθεί το πλήθος των κριτηρίων στην κλάση ισοδυναμίας i και ως $r_i = r_{i-1} + n_i$ η σχετική θέση της κλάσης i στην κατάταξη ($r_0 = 0$), τότε ορίζεται η σημαντικότητα των κριτηρίων απο τον παρακάτω τύπο:

$$w_{(i)} = \frac{1}{R} \sum_{k=1}^R \frac{1}{r_k}$$

Τα βάρη που προκύπτουν κατά αυτών των τρόπο αναφέρονται ως βάρη ROC (rank-order-centroid, Barron and Barrett, 1996, Jia et al., 1998) και πιστεύεται ότι η διαδικασία αποδίδει υψηλή βαρύτητα στα κριτήρια που κατατάσσονται στις πρώτες θέσεις σημαντικότητας.

5.2. Εφαρμογή Μεθόδου PROMETHEE.

Στην συγκεκριμένη διπλωματική εργασία έως τώρα έχει γίνει μερικώς χρηματοοικονομική ανάλυση του κλάδου της πυρηνολοιουργίας στην Ελλάδα. Σε αυτό το σημείο θα προχωρήσουμε με τη μέθοδο PROMETHEE στην αξιολόγηση των επιδόσεων των εταιριών στους επιμέρους αριθμοδείκτες για κάθε έτος. Σκοπός μας είναι να παρατηρήσουμε την τελική κατάταξη των εταιριών αυτών αλλά και την πορεία τους μέσα στην πενταετία για τρία διαφορετικά σενάρια. Στο πρώτο από αυτά τα σενάρια με χρήση κατάλληλων βαρών έχει δοθεί έμφαση στο κριτήριο της αποδοτικότητας, στο δεύτερο στο κριτήριο της φερεγγυότητας και τέλος στο κριτήριο της επίδοσης διαχείρισης.

Πιο συγκεκριμένα οι αριθμοδείκτες οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν για την ανάλυση με την μέθοδο PROMETHEE παρουσιάζονται στον πίνακα 5.1. μαζί με τις επιμέρους κατηγορίες.

Πίνακας 5.1. : Επιλεγθείς Αριθμοδείκτες

Κατηγορία	Επιλεγθείς Αριθμοδείκτες
Αποδοτικότητα	Αποδοτικότητα Ενεργητικού
	Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων
	Μικτό περιθώριο κέρδους
	Καθαρό περιθώριο κέρδους
	Ανακύκλωση πάγιου ενεργητικού
Φερεγγυότητα	Δανειακή επιβάρυνση
	Μακροπρόθεσμη ικανότητα δανεισμού
	Ανακύκλωση υποχρεώσεων
	Γενική ρευστότητα
	Άμεση ρευστότητα

	Ταμειακή ρευστότητα
	Δείκτης κεφαλαίου κίνησης
	Επιβάρυνση από χρηματοοικονομικά έξοδα
Επίδοση Διαχείρισης	Περίοδος είσπραξης απαιτήσεων
	Περίοδος αποπληρωμής πληρωτέων λογαριασμών
	Ανακύκλωση αποθεμάτων
	Επιβάρυνση από διοικητικά έξοδα

Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες λειτουργούν ως μεταβλητές στις σχέσεις υπεροχής που δημιουργήθηκαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου. Τα βήματα που έγιναν μέχρι την τελική κατάταξη των επιχειρήσεων αναλύονται στη συνέχεια:

- Αρχικά στους χρηματοοικονομικούς δείκτες δίδονται τιμές ως βάρη σημαντικότητας για το σύνολο των επιχειρήσεων.
- Κάθε επιχείρηση στην συνέχεια συγκρίνεται με τις υπόλοιπες σύμφωνα με το κριτήριο Gauss.
- Το προηγούμενο βήμα επαναλαμβάνεται για τα πέντε διαφορετικά έτη και για τα τρία διαφορετικά σενάρια.
- Υπολογίζεται ο μέσος όρος της πενταετίας 2012-2016 των ολικών ροών για κάθε επιχείρηση για τα τρία διαφορετικά σενάρια.

Για την υλοποίηση της μεθόδου υπολογίστηκαν οι τιμές των τυπικών αποκλίσεων σ , για κάθε ένα από τους δείκτες για τα πέντε έτη της ανάλυσης. Εν συνεχεία δόθηκαν τιμές στα βάρη των κριτηρίων διαιρώντας την τιμή του βάρους που αποδόθηκε στη κλάση με τον αριθμό των κριτηρίων n_i της κλάσης όπως αναλύθηκε παραπάνω. Στο Πίνακα 5.2. παρουσιάζονται οι τιμές που δόθηκαν ως βάρη σημαντικότητας στους χρηματοοικονομικούς δείκτες για κάθε ένα από τα τρία σενάρια. Επισημαίνεται ότι στο σενάριο Α έμφαση δίνεται στην κατηγορία της αποδοτικότητας τοποθετώντας μεγαλύτερα βάρη στους δείκτες αποδοτικότητας, στο σενάριο Β έμφαση δίνεται στη κατηγορία της φερεγγυότητας εκχωρώντας υψηλά βάρη στους δείκτες φερεγγυότητας και αντίστοιχα στο σενάριο Γ δίνεται έμφαση στη κατηγορία της επίδοσης διαχείρισης των επιχειρήσεων.

Πίνακας 5.2. Τιμές βαρών σημαντικότητας κριτηρίων για κάθε ένα από τα σενάρια.

Δείκτες	Σενάριο Α	Σενάριο Β	Σενάριο Γ
Αποδοτικότητα Ενεργητικού	0,10185	0,04630	0,06945
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	0,10185	0,04630	0,06945
Μικτό περιθώριο Κέρδους	0,10185	0,04630	0,06945
Καθαρό περιθώριο Κέρδους	0,10185	0,04630	0,06945
Ανακύκλωση Ενεργητικού	0,10185	0,04630	0,06945
Ανακύκλωση πάγιου Ενεργητικού	0,10185	0,04630	0,06945

Δανειακή Επιβάρυνση	0,03473	0,07639	0,05209
Μακροπρόθεσμη Ικανότητα δανεισμού	0,03473	0,07639	0,05209
Ανακύκλωση υποχρεώσεων	0,03473	0,07639	0,05209
Γενική Ρευστότητα	0,03473	0,07639	0,05209
Άμεση Ρευστότητα	0,03473	0,07639	0,05209
Ταμειακή Ρευστότητα	0,03473	0,07639	0,05209
Δείκτης Κεφαλαίου Κίνησης	0,03473	0,07639	0,05209
Επιβάρυνση από Χρηματοοικονομικά Έξοδα	0,03473	0,07639	0,05209
Περίοδος Είσπραξης απαιτήσεων	0,02778	0,02778	0,04168
Περίοδος αποπληρωμής πληρωτέων λογαριασμών	0,02778	0,02778	0,04168
Ανακύκλωση αποθεμάτων	0,02778	0,02778	0,04168
Επιβάρυνση από διοικητικά έξοδα	0,02778	0,02778	0,04168

Πρέπει ακόμα να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη μέθοδος δεν αποβλέπει μόνο στην κατάταξη των επιχειρήσεων σε καλές ή κακές, αντίθετα προσφέρει τη δυνατότητα μιας μεταξύ τους σύγκρισης με βάση τα χρηματοοικονομικά κριτήρια που δέχεται ως δεδομένα. Εν συνεχεία εφαρμόζεται η μέθοδος PROMETHEE για τα τρία διαφορετικά σενάρια.

5.2.1. Αξιολόγηση με έμφαση στην αποδοτικότητα.

Πραγματοποιούνται τα βήματα που αναφέρθηκαν παραπάνω και ακολουθούν οι πίνακες που περιλαμβάνουν τις επιδόσεις των εταιριών για την πενταετία , την κατάταξή τους ανά το διάστημα που εξετάζεται και η τελική τους κατάταξη για την περίοδο 2012-2016. Η πρώτη θέση είναι η καλύτερη ενώ η εικοστή τρίτη ,η χειρότερη.

Πίνακας 5.3. Αποτελέσματα PROMETHEE με έμφαση στην κατηγορία της αποδοτικότητας

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	-0,0036	-0,0118	0,0470	0,1080	0,1630
ΟΙΚΕΝ	0,2902	0,3565	0,3269	-0,1091	0,2107
ΑΒΕΑ	-0,0288	-0,0624	-0,0935	-0,2300	-0,1183
ΚΟΥΑΡ	0,1651	0,3090	0,1060	0,1571	0,1365
ΚΟΥΜΑ	-0,4279	-0,1039	-0,3889	0,0815	-0,3575
ΠΛΑΚΑ	0,0286	0,1046	-0,0153	-0,0276	0,0499
ΠΥΡΗΝ	0,0080	-0,0901	0,0997	-0,1869	-0,0132
ΕΛΕΠΑ	0,0204	-0,0370	0,1264	0,2142	0,1280
ΕΛΑΠΓ	0,4220	0,4951	0,4810	0,3516	0,1078
ΕΛΣΑΠ	-0,1908	-0,1946	-0,2516	-0,2975	-0,2330
ΠΡΕΒΕ	-0,0451	-0,1567	-0,2108	-0,0210	0,0102
ΝΙΚΟΛ	0,0681	-0,3991	-0,1164	0,1097	0,0565

ΒΟΙΩΤ	-0,0323	-0,0168	-0,0939	-0,0601	-0,0713
ΜΕΣΣΗ	0,0058	-0,0791	-0,0703	-0,0711	-0,2134
ΑΣΓΙΑ	0,0665	0,0365	0,0863	0,2199	0,4173
ΕΛΠΥΕ	-0,2400	-0,0839	-0,1821	-0,2664	-0,3330
ΟΙΧΑΛ	-0,0287	0,0737	-0,0970	-0,2409	-
ΓΙΑΝΝ	-	-0,2605	-0,1495	-0,1916	-0,1766
ΚΕΝΤΟ	-	0,1249	0,1377	0,1193	0,1125
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,0339	0,0484	0,1373
ΕΑΣΛΑ	-	-0,1998	-0,1284	0,1954	-
ΙΕΡΑΠ	-0,0776	0,1952	0,3529	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,0971	-0,0135

Πίνακας 5.4. Κατάταξη επιχειρήσεων με έμφαση στην κατηγορία της αποδοτικότητας

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	10	9	9	8	3
ΟΙΚΕΝ	2	2	3	16	2
ΑΒΕΑ	12	12	13	19	15
ΚΟΥΑΡ	3	3	6	5	5
ΚΟΥΜΑ	18	16	22	10	20
ΠΛΑΚΑ	6	6	11	13	10
ΠΥΡΗΝ	8	15	7	17	12
ΕΛΕΠΑ	7	11	5	3	6
ΕΛΑΙΓ	1	1	1	1	8
ΕΛΣΑΠ	16	18	19	22	18
ΠΡΕΒΕ	14	17	18	12	11
ΝΙΚΟΛ	4	21	16	7	9
ΒΟΙΩΤ	13	10	14	14	14
ΜΕΣΣΗ	9	13	12	15	17
ΑΣΓΙΑ	5	8	8	2	1
ΕΛΠΥΕ	17	14	19	21	19
ΟΙΧΑΛ	11	7	15	20	-
ΓΙΑΝΝ	-	20	18	18	16
ΚΕΝΤΟ	-	5	4	6	7
ΕΛΠΥΑ	-	-	10	11	4
ΕΑΣΛΑ	-	19	17	4	-
ΙΕΡΑΠ	15	4	2	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	9	13

Στον παραπάνω πίνακα παρατίθενται συνοπτικά η κατάταξη της κάθε εταιρίας με βάση τη μέθοδο PROMETHEE II για τα έτη 2012-2016.

Πιο συγκεκριμένα στην καλύτερη θέση της κατάταξης για τον κλάδο της πυρηνολοιουργίας βρίσκεται η εταιρία ΕΛΑΙΓ η οποία μένει σταθερά πρώτη στην κατάταξη μετά το 2013. Αρκετά θετικά αποτελέσματα εμφανίζει και η εταιρία

ΟΙΚΕΝ οι οποία καταλαμβάνει την δεύτερη θέση στην κατάταξη τις περισσότερες χρονιές με εξαίρεση το 2013 που κατέλαβε την δέκατη έκτη θέση. Ανοδική πορεία εμφανίζει η επιχείρηση ΚΟΥΑΡ η οποία από την πέμπτη θέση τα πρώτα δύο χρόνια κατάφερε να ανέβει στην τρίτη θέση της κατάταξης τα έτη 2015-2016.

Σταθερή σχετικά πορεία εμφανίζουν οι εταιρίες ΒΟΙΩΤ και ΕΛΣΑΠ η οποίες ωστόσο καταλαμβάνουν χαμηλές θέσεις στην κατάταξη. Αναλυτικότερα η εταιρία ΒΟΙΩΤ καταλαμβάνει την δέκατη τέταρτη θέση τα πρώτα τρία χρόνια της ανάλυσης, ύστερα ανεβαίνει στην δέκατη και ξαναπέφτει στην δέκατη τρίτη το 2016. Αντίστοιχα η εταιρία ΕΛΣΑΠ συνεχώς καταλαμβάνει πολύ χαμηλές θέσεις στην γενική κατάταξη.

Την χειρότερη πορεία όσο αφορά την αποδοτικότητα εμφανίζει η επιχείρηση ΚΟΥΜΑ η οποία καταλαμβάνει τρεις χρονιές την τελευταία θέση στην κατάταξη. Η εταιρία ΕΛΠΥΕ βρίσκεται και αυτή σταθερά στις τελευταίες θέσεις του κλάδου. Τέλος οι εταιρίες ΧΑΤΖΕ, ΓΙΑΝΝ, ΑΣΓΙΑ και ΙΕΡΑΠ παρατηρείται να έχουν σταθερά πτωτικές πορείες για όλο το βάθος της ανάλυσης.

Πίνακας 5.5. Τελική κατάταξη επιχειρήσεων βασισμένη στη κατηγορία της αποδοτικότητας.

Κατάταξη	Επιχειρήσεις	Μέσος όρος PROMETHEE
1	ΕΛΑΙΓ	0,3715
2	ΟΙΚΕΝ	0,21504
3	ΚΟΥΑΡ	0,17474
4	ΑΣΓΙΑ	0,1653
5	ΙΕΡΑΠ	0,156833
6	ΚΕΝΤΟ	0,1236
7	ΕΛΕΠΑ	0,0904
8	ΕΛΠΥΑ	0,0732
9	ΧΑΤΖΕ	0,06052
10	ΕΛΕΞΑ	0,0418
11	ΠΛΑΚΑ	0,02804
12	ΠΥΡΗΝ	-0,0365
13	ΕΑΣΛΑ	-0,04427
14	ΒΟΙΩΤ	-0,05488
15	ΝΙΚΟΛ	-0,05624
16	ΟΙΧΑΛ	-0,07323
17	ΠΡΕΒΕ	-0,08468
18	ΜΕΣΣΗ	-0,08562
19	ΑΒΕΑ	-0,1066
20	ΓΙΑΝΝ	-0,19455
21	ΕΛΠΥΕ	-0,22108
22	ΕΛΣΑΠ	-0,2335
23	ΚΟΥΜΑ	-0,23934

Παρατηρώντας τον Πίνακα 5.5. ο οποίος παρουσιάζει τους μέσους όρους των ολικών ροών κάθε επιχείρησης για την πενταετία καταλήγουμε σε παρόμοια συμπεράσματα με αυτά του Πίνακα 5.4. Πιο συγκεκριμένα η καλύτερη επιχείρηση του κλάδου φαίνεται να είναι η ΕΛΑΙΓ με τιμή 0,3715 και ακολουθούν οι εταιρία ΟΙΚΕΝ με αρκετά χαμηλότερη βαθμολογία, ίση με 0,21504. Στην τρίτη θέση της κατάταξης εμφανίζεται να είναι η εταιρία ΚΟΥΑΡ με ακόμα πιο χαμηλή βαθμολογία , ίση με 0,17474.

Στον αντίποδα βρίσκονται οι επιχειρήσεις ΚΟΥΜΑ, ΕΛΣΑΠ και ΕΛΠΥΕ. Την χαμηλότερη ολική ροή του κλάδου φαίνεται να εμφανίζει η εταιρία ΚΟΥΜΑ με τιμή, -0,23934 και ακολουθούν οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ και ΕΛΣΑΠ με ελάχιστα υψηλότερες αλλά και πάλι αρνητικές τιμές του μέσου όρου, -0,2335 και -0,22108 αντίστοιχα. Οι εταιρίες ΚΟΥΜΑ και ΕΛΣΑΠ πρακτικά μοιράζονται την τελευταία θέση της κατάταξης.

5.2.2. Αξιολόγηση με έμφαση στη φερεγγυότητα.

Ακολουθούν οι πίνακες με τα αποτελέσματα της PROMETHEE για την πενταετία , την πορεία της κατάταξής τους για το διάστημα που εξετάζεται και η τελική τους κατάταξη βάση της μέσης τιμής για την περίοδο 2012-2016.

Πίνακας 5.6. Αποτελέσματα PROMETHEE με έμφαση την κατηγορία της φερεγγυότητας.

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	-0,0064	0,0183	0,0374	0,0803	0,0810
ΟΙΚΕΝ	0,2884	0,3337	0,3268	-0,0206	0,2194
ΑΒΕΑ	-0,0321	-0,0328	-0,0809	-0,1514	-0,1016
ΚΟΥΑΡ	0,1053	0,1534	0,1060	0,1865	0,1112
ΚΟΥΜΑ	-0,3085	-0,1444	-0,2750	-0,0047	-0,2311
ΠΛΑΚΑ	0,1994	0,2920	0,1337	0,1410	0,2580
ΠΥΡΗΝ	-0,0233	-0,1208	0,0400	-0,2054	-0,1094
ΕΛΕΠΑ	0,0339	-0,1208	0,0750	0,1687	0,1017
ΕΛΑΙΓ	0,4308	0,2982	0,3347	0,1512	0,0616
ΕΛΣΑΠ	-0,1502	-0,1320	-0,1469	-0,2062	-0,1441
ΠΡΕΒΕ	-0,1084	-0,1736	-0,1797	-0,0844	-0,1076
ΝΙΚΟΛ	-0,0677	-0,3107	-0,1338	0,0776	0,0597
ΒΟΙΩΤ	-0,0267	-0,0470	-0,0624	-0,0454	-0,0926
ΜΕΣΣΗ	0,0150	-0,0060	0,0048	-0,0105	-0,0643
ΑΣΓΙΑ	0,0174	-0,0907	-0,0690	0,1054	0,1640
ΕΛΠΥΕ	-0,2775	-0,0376	-0,2535	-0,3909	-0,3296
ΟΙΧΑΛ	-0,0167	-0,1745	-0,0426	-0,1648	-
ΓΙΑΝΝ	-	0,2867	-0,1389	-0,1833	-0,1963

KENTO	-	0,2867	0,2161	0,2693	0,2239
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,1106	0,0999	0,1556
ΕΑΣΛΑ	-	-0,1473	-0,1837	0,1624	-
ΙΕΡΑΠ	-0,0726	0,0304	0,1812	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,0042	-0,0594

Πίνακας 5.7. Κατάταξη επιχειρήσεων με έμφαση την κατηγορία της φερεγγυότητας.

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	8	8	10	9	8
ΟΙΚΕΝ	2	1	2	14	3
ΑΒΕΑ	12	11	15	17	14
ΚΟΥΑΡ	4	5	7	2	6
ΚΟΥΜΑ	18	17	22	13	19
ΠΛΑΚΑ	3	3	5	6	1
ΠΥΡΗΝ	10	15	9	20	16
ΕΛΕΠΑ	5	13	8	3	7
ΕΛΑΙΓ	1	2	1	5	9
ΕΛΣΑΠ	16	16	18	21	17
ΠΡΕΒΕ	15	19	19	16	15
ΝΙΚΟΛ	13	21	16	10	10
ΒΟΙΩΤ	11	12	13	15	13
ΜΕΣΣΗ	7	10	11	11	12
ΑΣΓΙΑ	6	9	14	7	4
ΕΛΠΥΕ	17	14	21	22	20
ΟΙΧΑΛ	9	6	12	18	-
ΓΙΑΝΝ	-	20	17	19	18
KENTO	-	4	3	1	2
ΕΛΠΥΑ	-	-	6	8	5
ΕΑΣΛΑ	-	18	20	4	-
ΙΕΡΑΠ	14	7	4	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	12	11

Από τον πίνακα 5.7. φαίνεται πως την καλύτερη πορεία μέσα στον κλάδο παρουσιάζει για άλλη μια χρονιά η εταιρία ΕΛΑΙΓ η οποία ενώ δεν αρχίζει τόσο δυναμικά (είχε την ένατη θέση στην κατάταξη το 2012), καταλαμβάνει δύο φορές τη πρώτη θέση στην κατάταξη τις επόμενες χρονιές. Καλή πορεία ακολουθούν οι επιχειρήσεις KENTO η οποία καταλαμβάνει θέσης της κατάταξης εντός της πρώτης τετράδας και η εταιρία ΟΙΚΕΝ η οποία με εξαίρεση το 2013, που είχε την δέκατη τέταρτη θέση, κατέλαβε θέσεις εντός της τριάδας. Καλή πορεία ακολούθησε και η εταιρία ΠΛΑΚΑ η οποία μάλιστα το 2012 ήταν ηγέτης στον κλάδο όσο αφορά την

φερεγγυότητα όπως επίσης και η ΟΙΧΑΛ η οποία ακολούθησε μια ανοδική πορεία ανά τα χρόνια. Πιο συγκεκριμένα η εταιρία ΟΙΧΑΛ ξεκίνησε από την δέκατη όγδοη θέση το 2013 και κατάφερε να φτάσει μέχρι την ένατη το 2016, αγγίζοντας και την έκτη ένα χρόνο νωρίτερα.

Στον αντίποδα οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ, ΚΟΥΜΑ και ΕΛΣΑΠ οι οποίες σημείωσαν τις χειρότερες επιδόσεις στον κλάδο. Αναλυτικότερα οι επιχείρηση ΕΛΠΥΕ σημείωσε μια κακή πορεία ξεκινώντας από την εικοστή θέση το 2012, καταλαμβάνοντας την χειρότερη δυνατή θέση το 2013 και καταλήγοντας στην δέκατη έβδομη το 2016. Η εταιρία ΚΟΥΜΑ σημείωσε και αυτή μια αρκετά κακή πορεία με την χειρότερη δυνατή επίδοση το 2014 ενώ η υψηλότερη για αυτή κατάταξη σημειώθηκε ένα χρόνο νωρίτερα, στη δέκατη τρίτη θέση. Από τον Πίνακα φαίνεται πως και η εταιρία ΕΛΣΑΠ είχε μια κακή πορεία ενώ η επιχείρηση ΙΕΡΑΠ είχε την μεγαλύτερη πτωτική πορεία του κλάδου, ξεκινώντας από την τέταρτη θέση το 2014 και καταλήγοντας στην δέκατη τέταρτη το 2016.

Ορισμένες εταιρίες ωστόσο φαίνεται να ακολουθούν ομαλή πορεία σε όλο το χρονικό της ανάλυσης με μικρές μόνο αυξομειώσεις στις θέσεις της κατάταξής τους. Τέτοιες εταιρίες είναι η ΧΑΤΖΕ και η ΜΕΣΣΗ η οποίες καταλαμβάνουν κοντινές θέσεις μεταξύ τους, και θεωρούνται μέτριες όσο αφορά την φερεγγυότητα. Σταθερή πορεία για την πενταετία αλλά με αρκετά χειρότερες επιδόσεις ακολουθεί η εταιρία ΠΡΕΒΕ η οποία κατέλαβε την δέκατη πέμπτη θέση για τα χρόνια 2012-2013 και 2016 με μία πτώση το 2014, 2015 όπου έπεσε στην δέκατη ένατη θέση. Τέλος η εταιρία ΒΟΙΩΤ χαρακτηρίζεται και αυτή από μια σχετικά σταθερή πορεία με την κατάταξή της να κυμαίνεται από εντέκατη μέχρι δέκατη πέμπτη θέση.

Πίνακας 5.8. Τελική κατάταξη επιχειρήσεων βασισμένη στη κατηγορία της φερεγγυότητας.

Κατάταξη	Επιχειρήσεις	Μέσος όρος PROMETHEE
1	ΕΛΑΠΓ	0,2553
2	ΚΕΝΤΟ	0,249
3	ΟΙΚΕΝ	0,22954
4	ΠΛΑΚΑ	0,20482
5	ΚΟΥΑΡ	0,13248
6	ΕΛΠΥΑ	0,12203
7	ΕΛΕΠΑ	0,0517
8	ΙΕΡΑΠ	0,04633
9	ΧΑΤΖΕ	0,04212
10	ΑΣΓΙΑ	0,02542
11	ΜΕΣΣΗ	-0,0122
12	ΕΛΕΞΑ	-0,0276
13	ΒΟΙΩΤ	-0,05482
14	ΕΑΣΛΑ	-0,0562
15	ΓΙΑΝΝ	-0,05795
16	ΝΙΚΟΛ	-0,07498

17	ΑΒΕΑ	-0,07976
18	ΠΥΡΗΝ	-0,08378
19	ΟΙΧΑΛ	-0,09965
20	ΠΡΕΒΕ	-0,13074
21	ΕΛΣΑΠ	-0,15588
22	ΚΟΥΜΑ	-0,19274
23	ΕΛΠΥΕ	-0,25782

Από τον παραπάνω Πίνακα διακρίνονται και ποσοτικά η παρατηρήσεις που έγιναν νωρίτερα στην ανάλυση. Την υψηλότερη μέση τιμή ολικών ροών συγκεντρώνει η ΕΛΑΙΓ με 0,2553 ενώ ελάχιστα πιο χαμηλά βρίσκεται η εταιρία ΚΕΝΤΟ με 0,249. Τρίτη στην κατάταξη στην ανάλυση βάση της φερεγγυότητας των επιχειρήσεων παρατηρείται η εταιρία ΟΙΚΕΝ με σκορ, 0,22954.

Αντίθετα η επιχείρηση ΕΛΠΥΕ σημείωσε την χειρότερη μέση τιμή ολικών ροών του κλάδου με τιμή, -0,25782 ενώ η εταιρία ΚΟΥΜΑ κατέκτησε την εικοστή δεύτερη θέση με αρνητικό πάλι σκορ, -0,19274. Τέλος την τρίτη χαμηλότερη θέση στην κατάταξη φερεγγυότητας πέτυχε η εταιρία ΕΛΣΑΠ με αρνητικό μέσο όρο ίσο με -0,15588.

5.2.3. Αξιολόγηση με έμφαση στην επίδοση διαχείρισης.

Πίνακας 5.9. Αποτελέσματα PROMETHEE με έμφαση στη κατηγορία επίδοσης διαχείρισης

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	-0,0035	0,0099	0,0529	0,0989	0,1272
ΟΙΚΕΝ	0,2756	0,3389	0,3273	-0,0563	0,2137
ΑΒΕΑ	-0,0175	-0,0317	-0,0752	-0,1780	-0,1056
ΚΟΥΑΡ	0,1353	0,2236	0,1101	0,1634	0,1259
ΚΟΥΜΑ	-0,3562	-0,1170	-0,3210	0,0355	-0,2922
ΠΛΑΚΑ	0,0995	0,1896	0,0528	0,0523	0,1467
ΠΥΡΗΝ	-0,0017	-0,1027	0,0861	-0,1857	-0,0562
ΕΛΕΠΑ	0,0274	-0,0687	0,0933	0,1863	0,1228
ΕΛΑΙΓ	0,4051	0,3753	0,3974	0,2388	0,0888
ΕΛΣΑΠ	-0,1595	-0,1433	-0,1698	-0,2235	-0,1663
ΠΡΕΒΕ	-0,0742	-0,1455	-0,1726	-0,0472	-0,0308
ΝΙΚΟΛ	-0,0111	-0,3552	-0,1162	0,0999	0,0711
ΒΟΙΩΤ	-0,0131	-0,0138	-0,0699	-0,0370	-0,0687
ΜΕΣΣΗ	0,0113	-0,0424	-0,0264	-0,0290	-0,1375
ΑΣΓΙΑ	0,0014	-0,0145	-0,0273	-0,1510	0,2872
ΕΛΠΥΕ	-0,2328	-0,0678	-0,2351	-0,3482	-0,3175
ΟΙΧΑΛ	-0,0176	0,0675	-0,0516	-0,1907	-
ΓΙΑΝΝ	-	-0,2160	-0,1528	-0,1811	-0,1895

ΚΕΝΤΟ	-	0,1838	0,1384	0,1718	0,1215
ΕΛΠΥΑ	-	-	0,0409	0,0452	0,1140
ΕΑΣΛΑ	-	-0,1643	-0,1445	0,1846	-
ΙΕΡΑΠ	-0,0684	0,0944	0,1445	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	0,0488	-0,0547

Πίνακας 5.10. Κατάταξη επιχειρήσεων με έμφαση την κατηγορία της επίδοσης διαχείρισης.

Επιχειρήσεις	2016	2015	2014	2013	2012
ΧΑΤΖΕ	9	8	8	8	4
ΟΙΚΕΝ	2	2	2	16	2
ΑΒΕΑ	12	11	15	17	15
ΚΟΥΑΡ	3	3	5	5	5
ΚΟΥΜΑ	18	16	22	12	19
ΠΛΑΚΑ	4	4	9	9	3
ΠΥΡΗΝ	8	15	7	19	13
ΕΛΕΠΑ	5	14	6	2	6
ΕΛΑΙΓ	1	1	1	1	9
ΕΛΣΑΠ	16	17	19	21	17
ΠΡΕΒΕ	15	18	20	15	11
ΝΙΚΟΛ	10	21	16	7	10
ΒΟΙΩΤ	11	9	14	14	14
ΜΕΣΣΗ	6	12	11	13	16
ΑΣΓΙΑ	7	10	12	6	1
ΕΛΠΥΕ	17	13	21	22	20
ΟΙΧΑΛ	13	7	13	20	-
ΓΙΑΝΝ	-	20	18	18	18
ΚΕΝΤΟ	-	5	4	4	7
ΕΛΠΥΑ	-	-	10	11	8
ΕΑΣΛΑ	-	19	17	3	-
ΙΕΡΑΠ	14	6	3	-	-
ΕΛΕΞΑ	-	-	-	10	12

Πιο συγκεκριμένα ηγέτης στον κλάδο φαίνεται να είναι και πάλι η ΕΛΑΙΓ η οποία διατηρεί την πρώτη θέση για όλα τα έτη εκτός του 2012. Σε παρόμοια κλίμακα βρίσκεται και η εταιρία ΟΙΚΕΝ η οποία μπορεί και διατηρεί την δεύτερη θέση στον κλάδο με μία μεγάλη ωστόσο πτώση στην κατάταξη το έτος 2013. Ακόμα μια καλή και συνάμα ανοδική πορεία φαίνεται να έχει η επιχείρηση ΚΟΥΑΡ η οποία τα πρώτα δύο έτη της ανάλυσης καταλάμβανε την πέμπτη θέση ενώ από το 2015 και μετά κατέλαβε την τρίτη θέση στην κατάταξη. Τέλος σε αρκετά χαμηλότερα επίπεδα βρίσκεται η εταιρία ΜΕΣΣΗ η οποία όμως εμφανίζει την μεγαλύτερη ανοδική πορεία στον κλάδο αφού από την δέκατη έκτη θέση το 2012 κατέληξε στην έκτη το 2016.

Εν συνεχεία σταθερή πορεία φαίνεται να εμφανίζουν οι εταιρίες ΠΛΑΚΑ, ΕΛΕΠΑ και ΚΕΝΤΟ. Αναλυτικότερα η εταιρία ΠΛΑΚΑ καταλαμβάνει την τρίτη ή τέταρτη θέση στην κατάταξη για τα περισσότερα χρόνια με μία πτώση το διάστημα 2013-2014 στην ένατη θέση. Ακόμα η εταιρία ΚΕΝΤΟ μετά την άνοδο της από την έβδομη θέση το 2012 βρίσκεται ανάμεσα στην τέταρτη ή πέμπτη θέση της κατάταξης.

Τέλος οι επιχειρήσεις που παρουσίασαν κυρίως πτωτική πορεία στον κλάδο ήταν οι ΑΣΓΙΑ, ΧΑΤΖΕ, ΕΑΣΛΑ και ΙΕΡΑΠ. Πιο συγκεκριμένα η εταιρία ΑΣΓΙΑ από ηγέτης του κλάδου το 2012 παρουσίασε πτωτική πορεία μέχρι την δωδέκατη θέση το 2014 και κατέληξε στην έβδομη θέση στο τέλος της ανάλυσης. Ακόμα η εταιρία ΧΑΤΖΕ, από την τέταρτη θέση παρουσίασε φθίνουσα πορεία μέχρι την ένατη θέση της κατάταξης. Επιπρόσθετα οι εταιρίες ΕΑΣΛΑ και ΙΕΡΑΠ από την τρίτη θέση της κατάταξης παρουσίασαν ακραία πτωτική πορεία στην δέκατη ένατη και δέκατη τέταρτη θέση αντίστοιχα, τα έτη 2015 και 2016.

Πίνακας 5.11. Τελική κατάταξη επιχειρήσεων βασισμένη στη κατηγορία της Επίδοσης διαχείρισης.

Κατάταξη	Επιχειρήσεις	Μέσος όρος PROMETHEE
1	ΕΛΑΙΓ	0,30108
2	ΟΙΚΕΝ	0,21984
3	ΚΕΝΤΟ	0,153875
4	ΚΟΥΑΡ	0,15166
5	ΠΛΑΚΑ	0,10818
6	ΕΛΕΠΑ	0,07222
7	ΕΛΠΥΑ	0,0667
8	ΧΑΤΖΕ	0,05708
9	ΙΕΡΑΠ	0,05683
10	ΑΣΓΙΑ	0,01916
11	ΕΛΕΞΑ	-0,00295
12	ΒΟΙΩΤ	-0,0405
13	ΕΑΣΛΑ	-0,0414
14	ΜΕΣΣΗ	-0,0448
15	ΟΙΧΑΛ	-0,0481
16	ΠΥΡΗΝ	-0,05204
17	ΝΙΚΟΛ	-0,0623
18	ΑΒΕΑ	-0,0816
19	ΠΡΕΒΕ	-0,09406
20	ΕΛΣΑΠ	0,17248
21	ΓΙΑΝΝ	-0,18485
22	ΚΟΥΜΑ	-0,21018
23	ΕΛΠΥΕ	-0,24028

Από τον Πίνακα 5.11. για το κριτήριο της επίδοσης διαχείρισης φαίνεται φυσικά πως τη πρώτη θέση καταλαμβάνει η εταιρία ΕΛΑΙΓ με μέση τιμή 0,30108. Ύστερα με αρκετά μικρότερο σκορ ακολουθεί η εταιρία ΟΙΚΕΝ με μέσο όρο 0,21984. Στην τρίτη θέση του κλάδου ,και με υποπλασία τιμή από την ΕΛΑΙΓ βρίσκεται η επιχείρηση ΚΕΝΤΟ με τιμή 0,15388.

Αντίθετα οι επιχειρήσεις που δείχνουν να έχουν προβλήματα στην επίδοση διαχείρισης και συνεπώς παρουσιάζουν αδυναμία να μετατρέπουν τα περιουσιακά τους στοιχεία ,προϊόντα και αποθέματα σε πωλήσεις και ταμειακά διαθέσιμα είναι και πάλι οι εταιρίες ΕΛΠΥΕ και ΚΟΥΜΑ αλλά και η εταιρία ΓΙΑΝΝ. Την τελευταία λοιπόν θέση της κατάταξης καταλαμβάνει η ΕΛΠΥΕ με τιμή -0,24028 και μία θέση πάνω βρίσκεται η εταιρία ΚΟΥΜΑ, με αρνητικό επίσης πρόσημο και τιμή, -0,21018. Τέλος σε ευνοϊκότερη αλλά χαμηλή θέση στην κατάταξη βρίσκετε η εταιρία ΓΙΑΝΝ με σκορ που δεν ξεπερνά το -0,18485.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο ελληνικός κλάδος της πυρηνελαιουργίας διαδραματίζει σημαντικότατο ρόλο στην παραγωγή του ελαιολάδου και συνάμα προσφέρει στην Ελληνική Οικονομία. Η συμβολή τους στην αύξηση της απασχόλησης και στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου είναι εν γένει σημαντική. Είναι γεγονός ότι ενώ ο κλάδος της πυρηνελαιουργίας στην Ελλάδα είναι ένας από τους σημαντικότερους για την διασφάλιση της παραγωγής ελαιολάδου που αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ελληνικής οικονομίας, αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια τις αρνητικές συνέπειες της διεθνούς οικονομικής κρίσης όπως επίσης και τον παραγκωνισμό του, λόγω των επιλογών της πολιτικής ηγεσίας αλλά και της αδυναμίας σχηματισμού κατάλληλου θεσμικού πλαισίου παραγωγής. Εκτιμάται ακόμα ότι ο μεγάλος αριθμός ελαιοτριβείων-προμηθευτών καθώς και το σημαντικό κόστος μετακίνησης της πρώτης ύλης από τους προμηθευτές στα πυρηνελαιουργεία περιορίζουν την διαπραγματευτική δύναμη του κλάδου.

Ωστόσο ο οικογενειακός χαρακτήρας των πυρηνελαιουργιών στην Ελλάδα προσδίδει ευελιξία και ταχύτητα στην λήψη των αποφάσεων και προσφέρει σημαντικά στο διαρκώς μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται. Οι προοπτικές για τον κλάδο, εμφανίζονται θετικές υπό αυστηρές προϋποθέσεις. Τον επαναπροσδιορισμό της σημαντικότητας του κλάδου στην Ελληνική Οικονομία και την σωστότερη πληροφόρηση των πολιτών όσο αφορά τα πλαίσια λειτουργίας και τους περιβαλλοντικούς όρους των μονάδων προκειμένου να βελτιωθεί η κοινωνική εικόνα του κλάδου.

Όσον αφορά το πυρηνέλαιο σημειώνεται ότι η κατανάλωση του στην Ελλάδα κυμαίνεται ετησίως σε χαμηλά επίπεδα ενώ το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής εξάγεται σε ακατέργαστη μορφή μπρούτο. Αξίζει να αναφερθεί ότι το πλέον δυνατό σημείο του κλάδου είναι η πολύ καλή ποιότητα του πυρηνελαίου (μπρούτο) που παράγεται. Αυτό ισοσταθμίζει το ρόλο που διαδραματίζει η Ελλάδα στην παγκόσμια αγορά, οπου κατατάσσεται τρίτη σε παγκόσμιο επίπεδο βάσει της παραγωγής πυρηνελαίου μετά την Ισπανία και την Ιταλία.

Απειλή για τον κλάδο γενικότερα είναι οι απρόσμενες και μη ελεγχόμενες καιρικές συνθήκες καθώς και η έξαρση ασθενειών και ανάπτυξη του πληθυσμού των εντόμων (δάκος, γλυοσπόριο, κ.α.) που προσβάλλουν τα ελαιόδεντρα τα τελευταία χρόνια. Τα φαινόμενα αυτά αποτελούν καθοριστικό παράγοντα τόσο του ύψους της

παραγωγής, όσο και της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων. Απειλή για τον ελληνικό κλάδο της πυρηνελαιουργίας αλλά και της ελαιουργίας μπορεί να αποτελέσει η είσοδος άλλων χωρών στην καλλιέργεια ελαιόδεντρων όπως Κίνα, Μαρόκο κ.α. οι οποίες μπορούν να πραγματοποιήσουν την παραγωγή και συνεπώς την διάθεση των προϊόντων με περισσότερο ευνοϊκούς για τις επιχειρήσεις όρους.

Η παρούσα διπλωματική εργασία είχε ως σκοπό την ανάλυση της συμπεριφοράς των πυρηνελαιουργιών στην Ελλάδα. Αναλύθηκε δείγμα 23 πυρηνελαιουργιών για την χρονική περίοδο 2012-2016. Ως κριτήρια της χρηματοοικονομικής τους καταστάσης των επιλεγέντων επιχειρήσεων χρησιμοποιήθηκαν 16 δείκτες καθώς και ο μέσος όρος αυτών που καλύπτουν τρεις μεγάλες κατηγορίες της επιχειρηματικής δραστηριότητας, δηλαδή την αποδοτικότητα, την φερεγγυότητα και την επίδοση διαχείρισης.

Πιο συγκεκριμένα όσο αφορά τη αποδοτικότητα, ο κλάδος παρουσιάζει μια περιοδικότητα στις τιμές των περισσότερων δεικτών όχι τόσο εξαιτίας της αδυναμίας σταθερής απόδοσης από πλευράς επιχειρήσεων όσο εξαιτίας της μεταβαλλόμενης ύπαρξης πρώτων υλών από χρονιά σε χρονιά. Σύμφωνα με τις χαμηλές τιμές του δείκτη χρηματοοικονομικής αποδοτικότητας φαίνεται πως για την πλειοψηφία του κλάδου τα επενδυμένα κεφάλαια που έχουν διατεθεί δεν αποδίδουν τα δέοντα στους επενδυτές. Επιπρόσθετα ο κλάδος χαρακτηρίζεται από χαμηλές τιμές του δείκτη ανακύκλωσης ενεργητικού οπού μόνο το έτος 2013 ο μέσος όρος ξεπέρασε την μονάδα.

Εξετάζοντας το κλάδο σύμφωνα με το κριτήριο της φερεγγυότητας παρατηρείται ότι για τις περισσότερες επιχειρήσεις του κλάδου ο δείκτης δανειακής επιβάρυνσης ακολουθεί ανοδική πορεία, ειδικότερα από το 2013 και μετά όπου η οικονομική κρίση έγινε αισθητή στον κλάδο. Ο βαθμός οπού η κρίση έπληξε τον κλάδο φαίνεται και από τις χαμηλές τιμές του δείκτη μακροπρόθεσμης ικανότητας δανεισμού που χαρακτηρίζει τον κλάδο. Φαίνεται λοιπόν ότι η συμμετοχή των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων στα ίδια κεφάλαια των επιχειρήσεων του κλάδου είναι μεγάλη. Ωστόσο σύμφωνα με τις σχετικά υψηλές τιμές των δεικτών γενικής και άμεσης ρευστότητας ο κλάδος της πυρηνελαιουργίας φαίνεται να μπορεί να ανταποκρίνεται άμεσα στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις με τα διαθέσιμα μετρητά. Ο κλάδος της πυρηνελαιουργίας στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται ακόμα από εξαιρετικά χαμηλές τιμές του δείκτη κεφαλαίου κίνησης για όλα τα έτη της ανάλυσης, γεγονός που δείχνει ότι τα πάγια στοιχεία των επιχειρήσεων δεν καλύπτουν ικανοποιητικά το σύνολο των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων. Τέλος σύμφωνα με τις τιμές του δείκτη ανακύκλωσης υποχρεώσεων ο κλάδος φαίνεται να υπερκαλύπτει τις υποχρεώσεις του με το σύνολο των εισπράξεων του αφού η μέση τιμή του δείκτη για το σύνολο της πενταετίας υπερβαίνει κατά πολύ τη μονάδα.

Όσο αφορά την κατηγορία επίδοσης διαχείρισης προκύπτει ότι ο κλάδος δεν δαπανά μεγάλο μέρος των πωλήσεων του για να καλύψει τα χρηματοοικονομικά έξοδα αφού η τιμή του μέσου όρου του δείκτη παραμένει χαμηλή για όλα τα έτη. Η οικονομική κατάσταση κάθε εταιρίας τείνει να είναι καλύτερη όσο ο δείκτης επιβάρυνσης από χρηματοοικονομικά έξοδα έχει χαμηλές τιμές. Αυτό σημαίνει ότι μία επιχείρηση δεν σπαταλά μεγάλο ποσοστό των πωλήσεων στην κάλυψη

χρηματοοικονομικών εξόδων. Αντίθετα αυτό δεν συμβαίνει με τις τιμές του δείκτη επιβάρυνσης από διοικητικά έξοδα όπου σημειώνονται υψηλές τιμές από 9 έως και 19 τοις εκατό για το διάστημα της ανάλυσης. Καταλήγοντας οι τιμές του δείκτη είσπραξης απαιτήσεων και του δείκτη αποπληρωμής πληρωτέων λογαριασμών αν και υψηλές κρίνονται φυσιολογικές για τον κλάδο.

Ενδιαφέροντα συμπεράσματα εξήχθησαν και από την εφαρμογή της πολυκριτήριας μεθόδου PROMETHEE II για την κατάταξη των επιχειρήσεων του κλάδου, με βάση τις επιδόσεις τους σε 18 χρηματοοικονομικούς δείκτες. Ειδικότερα η μέθοδος PROMETHEE εκτελέστηκε σύμφωνα με τρία διαφορετικά σενάρια. Σε κάθε σενάριο μεταβάλλοντας τα βάρη των δεικτών με συγκεκριμένο τρόπο δόθηκε έμφαση στις κατηγορίες: αποδοτικότητα, φερεγγυότητα και επίδοση διαχείρισης. Παρακάτω αναφέρονται οι εταιρίες που σημείωσαν τις καλύτερες επιδόσεις στα επιμέρους κριτήρια:

Πιο συγκεκριμένα, στην κορυφή του κλάδου εμφανίζεται η ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ σε όλες τις κατηγορίες. Η επιχείρηση αυτή καταγράφει πολύ μεγάλα κέρδη προ τόκων και φόρων σε σχέση με τις υποχρεώσεις της. Σημειώνει ακόμη την καλύτερη επίδοση στα κριτήρια μικτό περιθώριο κέρδους, χρηματοοικονομική αποδοτικότητα, βιομηχανική αποδοτικότητα, γενική ρευστότητα.

Ακόμα ηγέτης στο κλάδο εμφανίζεται η ΟΙΚΟΕΝΕΡΓΕΙΑ Α.Ε. με υψηλό κύκλο εργασιών, μηδενικές τραπεζικές υποχρεώσεις και πολύ υψηλά μερικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως. Ακόμα παρουσίασε της καλύτερες επιδόσεις στις κατηγορίες αποδοτικότητα και επίδοση διαχείρισης ενώ σημείωσε υψηλές τιμές για τα κριτήρια καθαρό περιθώριο κέρδους, βιομηχανική αποδοτικότητα, επιβάρυνση από διοικητικά έξοδα.

Τέλος από τις περισσότερο φερέγγυες επιχειρήσεις του κλάδου φαίνεται να είναι η ΚΕΝΤΟΥΡΗ, Κ, ΥΙΟΙ, Α.Ε.Β.Ε. η οποία χαρακτηρίζεται από χαμηλές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, μηδενικές τραπεζικές υποχρεώσεις και σχετικά υψηλό σύνολο ενεργητικού. Η εταιρία παρουσίασε πολύ θετικές επιδόσεις στα κριτήρια άμεση ρευστότητα, γενική ρευστότητα και δανειακή επιβάρυνση, ωστόσο πρέπει να ληφθεί υπόψιν ότι απουσίαζε από το τελευταίο έτος της ανάλυσης, 2016.

Βιβλιογραφία

1. Δούμπος Μ. (2009).Σημειώσεις Μαθήματος Πολυκριτήρια συστήματα αποφάσεων.
1. Ζοπουνίδης Κ. (1991). Βασικές Αρχές του χρηματοοικονομικού μάνατζμεντ. Εκδόσεις Κλειδάριθμος
2. Brans, J and P. Vincke (1985). A Preference ranking organization method. Management Science 31(6),647-656
3. Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Λαρούς Μπριτάννικα τ.51ος, σ.163

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

1. Τράπεζα Πειραιώς.(<http://www.inr.gr/?p=pet>)
2. www.icap.com
3. Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου
(www.internationaloliveoil.org/estaticos/view/131-world-olive-oil-figures)
4. www.messiniaki.gr
5. www.panou-oliveoil.gr
6. www.eleourgiaprevezis.gr